

Secunda pars Additionum

munitur cōcluditur, q̄ quādo cōsensu
exigitur pro forma per viā licentiæ ad
integrandā personam alicuius contra-
hētis, tūc debet esse expressa & interue-
nire tempore actus, non post: quando
verò exigitur ob præiudicium consen-
tire debentis, tunc quocunque tem-
pore interuenire potest, & colligitur ex
cōiecturis. Præsentia verò sola in præ-
iudicialibus, & quando cōsensu habet
aliquid ultra puram patientiam, vt in
præsentī decisione, scilicet consentire,
& licentiare, tunc in præiudicialibus
non habetur pro consensu, nisi alia in-
terueniant, vel quis sit vocatus ad con-
sentiendum, vel repugnandum, & idē
benē est iudicatum in præsentī decisio-
ne, maxime quia in eius casu requireba-
tur præsentia superioris, & beneficia-
riorum Ecclesiæ: imò & hæc sola non
sufficiebat, si collegialiter & in forma
consueta non essent congregati, ex no-
tatis in c. cum omnes, de constitutio.

Additio ad Decisionem CCXVI.

ADde huic decisione, quæ quotidie
in praxi contingit quæ latē notau-
mus lib. 1. quæstionū, quæst. 8. Interim
adde ordinarios in l. si paterno affectu,
C. de neg. gestis. Bal. in l. 1. C. de leg. &
conf. 257. lib. 3. Abb. conf. 85. nu. 4. & 5.
lib. 2. Calcan. conf. 60. nu. 12. & 58. nu.
11. Alex. conf. 153. lib. 5. Alex. de Næuo
conf. 35. & 36. Aret. conf. 48. Rimi. cōf.
94. lib. 1. Corn. conf. 157. lib. 1. elegan-
tissimē ad propositum huius decisionis
per Bursat. conf. 83. á nu. 11. lib. 1. Cor-
dubam de Lara in tract. de alimentis
ad. §. sed si mater, nu. 72. In praxi serua-
mus contra hanc decisionem, quòd ser-
uitia compensantur cum alimentis, si
talia sint, quòd mereantur, prout sunt
ea de quibus hic, si ex eis utilitatem tu-
tor aut curator, aut administrator con-
sequantur, nisi eis non indigeret talis

tutor, & minor ob bonam gratiam, &
ne videatur corpus mortuum, faciat,
ex Bald. in l. 1. C. de legatis. Et ita con-
cludunt Lara & Bursatus vbi supra. Si
verò essent talia, quæ salarium merean-
tur, prout alij stipendiarij faciunt, qui-
bus tutor indigebat, & idē famulum
alium non conduxit, debetur etiam
eis salarium, vt Bald. in d. consil. ait:
semper tamen, & in omnem euentum
quantumuis seruitia leuiora sint, & ob
gratiam facta, extenuant taxationem
alimentorum: & in hoc notabilis est
hæc decisio, & sic semper consului, &
vidi ab alijs practicatum, & in vna cau-
sa, in proprijs terminis hæc decisione
vltus sum, secundum quam, iunctis su-
pra adductis, iudicatum est: & vide. l.
fin titu. 12. part. 6.

Additio ad Decisionem CCXVII.

NOta, quòd tutor, finita tutela, po-
test emere bona minoris, non ob-
stante lex Regia: quod est verum, singu-
lare & notabile ad nostram legem reg-
ni finalem, tit. 23. lib. 5. recopilat. de
qua latissimē vide Dueñas in suis regu-
lis, regula. 31. qui Rebuffum, & alios
allegat, Meness. in l. transactionem,
num. 7. C. de transactio. Gutierrez de
iuramento confirmatorio. 1. parte cap.
40. num. 2. Matiço, & Azeued. latē
in d. l. fin.

Additio ad Decisionem CCXVIII.

NOta, quòd terminus ad apellan-
dum non potest prorogari, etiam
de consensu partium Adde Mencha. in
tract. de successionū creati. to. 1. §. 7. nu.
40. Dida. Perez in l. 1. tit. de las apelacio-
nes, col. 1290. lib. 3. ord. Greg. in l. 22.
tit. 23. par. 3. Gutier. in tract. de iuramē.
confir.

confirmatorio. 3. parte. cap. 5. num. 15. Azeued. in. l. 1. à num. 50. titu. 18. lib. 4. recopi. qui omnes dicunt quòd tempus datum à lege ad appellandum, non potest prorogari de còsensu partium. Dicunt tamen, quòd potest suspendi de earum consensu: de quo valde dubito, quia còtinuus est, & inductus ad rigorem iuris conseruandum, & quia alias fieret fraus legi, & quia nemo potest facere, quin leges in suo testamento locù habeant: ordo itidem iudiciorum non dependet à partium volùtate. Cogita.

Additio ad Decisionem 218

CCXIX.

Num. 1. Adde Molin. in cosuet. Paris. 2. par. §. 54. à nu. 37. & Molin. de primog. lib. 1. c. 26. à nu. 11. Velaz. in. l. 49. Tauri glo. 7. à nu. 5. & plures allegatos à Molin. vbi supra: Matien. in. l. 6. glo. 2. à nu. 6. & ibi Azeued. nu. 4. tit. 7. lib. 5. recop. Doctorem Gutierrez lib. 3. practicarum, quæst. 90. Aluarad. de coniecturis, lib. 2. c. 4. à nu. 54. cū sequentibus. Et vera distinctio est, quam Auditor hic fecit, quòd augmentum separabile sine læsione non cedit maioratui, secus de inseparabili, idèque separabile, reputatur vt liberum, & de eo potest solui creditoribus.

Nu. 2. Adde quæ dixi de probando maioratu deci. 215. & vltra ibi citatos adde dictum Doctorem Gutierrez dicto lib. 3. quæst. 62. vbi latissimè modos probandi maioratum adducit.

Nu. 3. Adde quæ dixi decisio. 70.

Nu. 4. Vltra Xuarez hic citatū, vide Molin. lib. 2. de primogenijs, c. 3. à nu. 36. Couar. in c. Rainald. §. 2. nu. 2. & 3. de testamētis. Mencha. in. l. si quādo. §. illud, à nu. 62. C. de inoffi. test. Gutierrez de iuramen. confirmatorio. 1. par. c. 19. & in c. quāuis pactū, verbo, *Omnino seruari debet*, de pactis in. 6. & vide elegantē additionem Doctoris Valdes ad

Xuarez vbi supra nu. 53. lit. O. qui benè distinguit: cui adde elegātem extensionē huius decisionis in hoc numero, scilicet, quòd non solum pater potest facere maioratū de legitima filij de suo consensu, vel non solum conualidatur eo consentiente post mortē, sed etiā talis maioratus reputatur, vt conditus à filio quo ad suam legitimā, & idè de eius bonis possunt sua debita solui, & contra ea agere possunt sui creditores. Est certè hæc apliatio singularis, si vera est, & pro eius explicatione distinguo casus sequentes.

Primus est, quando filius qui grauamen approbavit, repudiavit, vel nō adiuuit paternā hereditatē, tūc absq; dubio falsa est dicta resolutio quia bona nunquā fuerunt filij, sed semper patris, potuitque filius repudiare in præiudicium creditorum, ex. l. qui autem, §. vndique ff. quæ in fraudem creditorum. late Tiraq. in. l. si vnquam, verbo, *Donatione*, à nu. 180. C. de reuocandis donatio.

Secundus casus est quando filius approbavit grauamen, & postea adiuuit hereditatem, & tunc etiam idem erit, quòd impræsenti casu: quia quèadmodum filius potuit in præiudicium creditorū repudiare in totum, ita etiam repudiare in parte, scilicet libertatem bonorum, & sicut potuit non acquirere, potuit nolle acquirere libera, sed vincularia.

Tertius est, quādo adiuuit prius, & postea, vel tacitè vel expressè approbavit maioratum, tunc si debita habebat, iudicatur maioratus, vt ab eo conditus, quò ad hoc, vt teneatur de bonis sic vincularis soluere creditoribus, quos antea habeat: & ita est intelligendus Bal. conf. 1. lib. 4. relatus per Tiraq. in. d. l. si vnquam, verbo, *donatione*, à nu. 155.

Quartus casus est, quādo filius tēpore approbationis debita non habebat, sed postea cōtraxit: & hic est proprius

Secunda pars Additionum

casus huius decisionis, & dubitatur, an tunc iudicetur vt ab eo fundatus, vel à patre? & decisio tenet, quòd ab eo: mihi autem contrarium videtur, quia pater fundauit de suis rebus, & vt suum, & nò filij, vnde vt suum iudicari debet; in tantum, quòd si filius ei còsensit, ab eo reuocari nò potest: quemadmodum quòdo quis testatur aut còtrahit de re aliena, domino còsentiente, iudicatur sua dispositio, & non domini rei, nec ab eo reuocari potest, vt in marito testante de re vxoris, tradit Bald. in l. nec fratris. C. de donatio. causa mortis. Xua- rez in d. l. quoniam, lim. 5. nu. 13. & 14. & ibi Valdes in additione, tñ etiã quia quòdo res vinculata fuisset perfecte filij, ipse videtur retro donare patri per d. etum consensum per via donationis inter viuos, vnde iudicatur patris integra dispositio, & in eius præiudicium non potuit filius ipse debita contrahere, quæ essent soluenda de dictis bonis vinculatis, quæ sic mihi videtur, còtra decisio. hic, salua melius sentiētis cēsura.

Nu. 5. De actibus ex quibus additio hæreditatis inducitur, ad hoc vt filius teneatur ad debita paterna, vide latissimè Bart. & post eum Aret. las. & Alex. ibi, in l. gerit. ff. de acq. hæred. Marantã in repet. l. is potest. ff. eo. titu. latissimè & melius quã alibi Mascar. in tract. de probationibus 1. par. conclud. 44. 45. 46. Doctorem Spino in suo speculo testam. torum, glo. 33. à nu. 32. cum sequentibus, quibus adde elegantem limitationem ad l. gerit, & ad l. Papinianus. ff. de acq. hæreditate, vt non procedant in muliere faciente actus, qui geri nò possunt citra ius & nomen hæredis ob præsumptam iuris ignorantiam, ex qua talis non cēssetur adire, nec obligari creditoribus hæreditarijs: cuius contrarium tenuit Auditor hic: sed contra eum post Bald. tenuit Alex. hic citatus ab Autore, & Paul. Paris. & Alban. in additio. ad Bar.

in l. pro hærede. ff. de acq. hæred. Paul. in l. Clodius. in fine. ff. de acq. ir. hære. Ofas. decis. Ped. 54. num. 11. Mascardus còclus. 47. d. 1. par. nu. 5. Stringit tamen multum argumentum Auditoris sumptum ex l. 1. C. de iure deliberandi: tenenda tamen est còmunis opinio, nisi ex alijs circumstantijs iudici de scientia, & prudentia mulieris constaret: quia per argumentum à contrario sensu non est derogandum dispositioni tex. in l. cū de indebito. ff. de probat. in qua se fundat còs.

Nu. 6. De reuocatione additionis, & restitutione còtra additionem, vide Ant. Gomez tomo. 2. de contractib. c. 13 nu. 4. Sfor. in tract. de integrum resti. q. 42. art. 2. 2. par. & 1. par. q. 36. art. 3. elegantissimè Caldas ad l. si curatorẽ habens, de in integrum restitutione, verbo la si, à num. 50. cum sequentibus, & vide l. 7. tit. 19. part. 6. & ibi Grego. Lup. ex quibus, & ex ab eis allegatis constat, quòd benè dixit decisio in hoc numero.

Nu. 7. 8. & 11. De materia interessis de qua hæ decisio in tertio dubio agit, diximus latè in additionibus ad decisionem. 110. præcedentem.

Ex quibus omnibus, & ex adductis in additionibus, dico in tribus dubijs, de quibus agit hic Autor, bene iudicasse Senatũ in fauorem creditorum, qui debita sua petebant ex bonis maioratum additis, còtra filiam debitoris, quæ se immiscuerat paternæ hæreditati, qui debitor erat: debebant tamen Auditores limitare interesse, neminis cresceret, & si bona libera nò essent, nec malè iudicassent, filiam minorem còdenando ex actibus immisionis ab ea factis, vnde arbitrandum esset, an sua oppositio esset malitiosa, vel non.

Additio ad Decisionem

CC.

Adde huic decisioni Ferraram elegantem distinguentem in sua praxi in

in forma appellationis à sententia diffinitiva, verbo, fuisse, & esse nullum, & ibi addentes, qui plura allegant, & Azeued. in. l. 2. tit. 16. à nu. 10. lib. 4. recopil.

Additio ad Decisionem 220
CCXXI.

Vide quæ latè dixi ad decisionem. 89.

Additio ad Decisionem
CCXXII.

Vide quæ latè diximus ad decis. 46. de testamento facto ad interrogationem alterius, quæ hic repetenda nō sunt, & quæ latius diximus nostro lib. 1. quæstionum, quæstione. 1. & vera est hæc decisio: & interim vide eleganter disputantem Mascard. de probatio 3. par. conclusione. 1353. à num. 60. cum sequentibus, Crassum in tract. sententiarum. §. testamentum, quæst. 19. per totam, qui plures casus distinguūt quos ego distinxī & explicavi in locis citatis.

Additio ad Decisionem 222
CCXXIII.

Num. 2. Vide quæ habes ad decisionem. 8. & in hoc casu conclude, quòd pater, aut acquirens, poterat præiudicare successoribus, quia ipsi non habebant, nisi quando ipse nominasset: vide etiam quæ habes ad decis. 5. & vide Caldas de nominatio. quæst. 12. & quæst. 15. & in dictis locis cum distinctione contrarium conclusimus.

Num. 3. 4. & 9. Vide quæ habes ad decisionem. 16. & decisionem. 70.

Num. 5. & 6. Adde Deci. conf. 648. in principio. Fabian. de Monte in tract. de emptione & vèditione, quæst. 5. nu. 26. Roma. conf. 257. vbi Mandosius in additione. Franciscū Bursat. conf. 149. à nu. 24. lib. 2. Bertach. de gabellis, par.

5. quæst. 3. & Anton. Gomez de contractibus, c. 2. à num. 9.

Nu. 7. Adde Caldas de nominatio. q. 14. qui dicit, eadem solemnitatem requiri, quando renouatio aliquid addit, vel detrahit primo contractui, saltem in tempore: & hoc verū est, & iam in decisione. 36. dictū est, & ibi sequutus sum contra Gammam.

Num. 10. Adde Azeue. quasi in proprio casu, in. l. 4. ibi, *conforme a las leyes*, tit. 17. lib. 4. recopil. & de alijs quæ dicit Autor, vide latè eundem in. l. 1. à nu. 11. tit. 18. lib. 4. recopil.

Num. 13. De subrogatione vide latè Gutierrez lib. 3. practicarum, q. 27. & q. 87. Ad substantiā huius decisionis adde, q. si in patria bona maioratus solebant dari in emphiteosim ad tres vitas, male iudicauit Senatus contra votū Ant. de Gama, si verò nō solebāt, bene iudicauit, ex adductis in decisio. 16. & decis. 70. & ex Alvaro Valaf. consultatio. 27.

Additio ad Decisionem 223
CCXXIII.

Hæc decisio duo continet. Primū, q. confessio amasij in fauorem suæ concubinæ, de mutuo habito, est suspecta, & non valet. Secundum, quòd datū, meretrici, aut aliæ mulieri non meretrici, ob coitum fornicarium, non potest ab ea repeti. Primo dicto adde Anchar. in terminis conf. 247. Deci. conf. 132. Crauet. conf. 368. nume. 17. lib. 3. Marcum Antoniū Peregrinum intra statu de iure fisci, lib. 2. tit. 9. num. 5. & in genere de confessione inter personas prohibitas, adde Roland. consil. 90. per totum, lib. 2. Matien. cum pluribus in. l. 6. glo. 7. à nu. 5. tit. 8. lib. 5. recopilat. Bellacombam lib. 7. communium, tit. 19. num. 280. Mariam Rimi. cōf. 198. nu. 15. lib. 1. Mascard. de proba. 1. par. conclu. 391. & 380. & 363. & 364.

Secunda pars Additionum

Ex quibus, & ex ab eis citatis, colligitur veram & absque dubio esse sententiam Autoris in præfenti: & ad id quod dicit bona quæfita per concubinam habitantem cum amasio, præsumi quæfita ex bonis amasij, adde latissimè Mascard. in d. tract. part. 1. conclusione. 311. latissimè Menoch. in tract. de præsumptionibus, lib. 3. præsumptione. 51. à num. 7. cum sequentibus. Anton. Gab. lib. 1. communium conclusionum, titu. de præsumptio. cōclus. 15. à nu. 2. & de primo vide Ofasum decis. Pe de. 172. à num. 11. De secundo vide Medinam de restitutione, quæst. 20. Couar. in reg. peccatum. 2. parte. §. 2. à nu. 1. cum sequentibus. Navar. in Manuali, c. 17. à nu. 33. cum sequentibus. Soto de iustitia & iure. lib. 4. quæst. 7. arti. 1. ad secundum, & cum Cordoua, Siluestro, Ang. Adriano, & alijs, vide latissimè Petrum de Navarra in suo tract. de restitutione parte. 2. lib. 4. c. 2. à nu. 93. & à nu. 114. cum sequentibus, ex quibus omnibus colliges, vera esse Autoris dicta in præfenti, quibus nihil addendum existimamus.

Additio ad Decisionem CCXXV.

HÆc decisio est admodum singularis, vna ex melioribus huius libri, magis diligenter enucleata quam alia, concluditurque, quod ex pluribus substitutionibus & vocationibus, & vocatione filiorum maiorum & masculorum, colligitur, quod testator voluit facere maioratum perpetuum, iuncto onere anniuersarij imposito, & tunc conditio si sine liberis, non deficit, primo vocato cum liberis decedente, nec ideo bona libera efficiuntur, sed vt maioratus perpetuus sit, illa conditio repetitur in omnibus succedere debentibus, & vocantur omnes de familia, & cessat famosum consilium Oldradi, 21. quod in no-

stra quæstione. 12. lib. 1. diximus cessare ex cōiecturis inducentibus perpetuum fideicommissum, & eleganter explicatur dictum Oldradi consilium, de quo vltra per me dicta in dicta quæstione: interim vltra hic citatos, adde Anton. Gabr. qui infinitos citat, lib. 4. communium conclusionum, tit. de fideicommissis, cōclusio. 7. à nu. 1. Marzari. conf. 4. col. 2. Crauet. conf. 935. à nu. 13. lib. 5. Petrum Anto. Petra de fideicommissis, quæst. 9. à nu. 235. Præsidè Anto. Testaurum, qui plures autores modernos & antiquos citat, decis. 248. à nu. 7. & decis. 96. à nu. 34. qui dicit semper contra Oldradum iudicatum dictis cōiecturis existentibus, & refert tot & tantas autoritates, quod importunum & laboriosum sit eas recensere. Idem facit ex proposito Iosephus de Rusticis in conf. 1. post quæstionem quado liberi, à nu. 16. & adde eundem Mazarium conf. 19. per totum, vbi latè examinat consiliū Oldradi, & adde Menoch. cōf. 327. à nu. 14. lib. 4. & cōf. 85. lib. 1. Rimin. Iun. conf. 464. à nu. 20. lib. 4. Achillem personalem in tract. de adipiscenda possessione, à nu. 203. cū sequentibus. & adde Molinæ ad Deci. conf. 585. Ceph. conf. 650. nu. 10. lib. 5. Sfortiam in tract. de substitutionibus, tit. de compendiosa, in. 6. par. art. 2. nouissimè Fabiū Turie. conf. 81. à nu. 43. cū sequentibus lib. 1. Vide etiā Menoch. conf. 530. lib. 6. latissimè etiam modernū Ioan. Fottam conf. 50. per totum, vbi latè de conf. Oldradi eleganter subtilis consulēs Tib. Decianus conf. 28. à nu. 25. lib. 2. Port. Imolens. conf. 46. à nu. 26. & vltra omnes admodum subtiliter & ingeniosè plura iura, fundamenta & autores citando, & referendo infinitas cōiecturas, acerrimè defendit dictum consiliū Oldradi Sfortia Perusinus, prædictus Consulens, conf. 66. & conf. 67. per tota cōsilia, lib. 1. qui omnino videndus: & ex nostris adde dominum Ludouicū
de

de Molina lib. 1. de primogenijs, cap. 6. à num. 16. & de coniecturis inducentibus perpetuum fideicommissum, eundem. c. 5. & Velazquez in. l. 41. Tauri, glo. 2. à num. 7. Aluarum Valascū consultatione. 82. Sed omisis his allegationibus, ut quid sentiam in medium proferam, Oldradi sententia, rigore verborum inspecto, vera est, & iurisconsultis amica, eamque manifeste probant iura ab ipso Oldrado citata, & ab eius defensore Sfortia, & à nemine negari potest, nec desineret esse vera ob solum onus anniuersarij impositam, ut Aluarus Valascus dicebat, licet plures ex citatis contradicant: diximusque ad decisionem. 30. licet in contrarium faciant quæ in terminis anniuersarij cum Marzario, & Curtio, Menoch. tradit lib. 4. præsumptio. præsumptio. 76. à num. 71. Sed existentibus coniecturis contrariæ voluntatis, & quidem urgentibus, nec Iurisconsulti, nec Oldradus negarunt veram esse opinionem contra Oldradum, imò & Iurisconsulti in terminis fideicommissi temporalis & simplicis loquuti sunt, non obstante quòd Oldradus de conditionibus, quæ de masculis loquebantur, verba fecit, sed erat fideicommissum simplex, & non perpetuum, nec per viam maioratus, vnde si testator expressit, quod maioratum facere volebat non procedet opinio Oldradi, quia ad perpetuitatē eius, repetitio conditionum necessaria est. Nec etiam procedit si extant coniecturæ maioratus, ut quia maiores vocauit masculos & etiam iussit portare nomē & arma, de agnatione est loquutus, plures gradus substitutionum semper per viam maioratus fecit, tunc enim absq; dubio opinio Oldradi non procedet, & ita in Senatu Lusitano, ut per Auctorem hic, & in pluribus alijs tribunalibus iudicatum est: imò & ego semper tenui, & teneo, quod ex impositione oneris anniuersarij,

& ex vocatione proximiori in defectum filiorū primi vocati, colligeretur coniectura maioratus, & non esset locus consilio Oldradi, ex Curtio Iun. conf. 121. num. 15. Crauet. conf. 48. lib. 1. Anton. Gabr. vbi supra num. 7. & auctoribus à Menoch. citatis dicto numero 71. & Iosepho de Rusticis, & alijs pluribus supra citatis. Sed magis communis opinio est in contrarium, nuncque de eo lis pendet. Cogita: & de repetitione conditionū, de qua Auctor hic dicit & agit, vide quæ diximus ad decisionem. 27.

Additio ad Decisionem CCXXVI.

ADde huic decisioni quæ diximus ad decisionem. 201. & ad decisionem 152.

Additio ad Decisionem *226* CCXXVII.

DVo ponit hæc decisio. Primum, quod vxoratus non potest donare concubinæ. De quo adde Benedictum Capra. conf. 127. Iaf. conf. 37. lib. 3. Couar. in reg. peccatū, par. 2. §. 2. nu. 2. & Peregrinum in tract. de iure filii lib. 2. tit. 9. & vide Testarum dec. f. 111. noua Pedro qui agunt de milite & clerico donantibus concubinis, & de donationibus factis ratione seruitiorum. Secundum, quod maritus in præiudiciū vxoris non potest donare de bonis communibus, suis concubinis, nec meretricari, & quòd vxor potest repetere partem immobiliū donatorū, & mobiliū, si apparēt, & sint in quātitate. In quo hæc decisio est singularis, & utilis ad praxim huius regni, de qua vide Montaluu in. l. 1. tit. 3. lib. 3. fori. X Suarez in eadē lege, versic. *Vlterius quero*, per totum. Auend. responso. 20. Anton. Gomez in. l. 51. Tauri, à num. 73. Gtego. Lopez in. l. 13. verbo, *ganancias*, titulo. 10. par. 5. Tellum Ferdinandum in l. 19. Tauri à nu. 2. Simancas de

Secunda pars Additionum

Catholicis institutionibus, tit. 6. num. 86. Palat. Rub. in rubri. de donatio. inter virum §. 66. nu. 29. Dida. Perez in l. fin. glo. *pueda*, tit. 4. lib. 5. ord. pag. 170. col. 2. Pelaez de maioratibus. 1. parte. quæst. 23. num. 14. Molin. de primoge. lib. 2. c. 10. à num. 66. Rojas de successiõibus. c. 33. num. 25. Baezam de non meliorandis, dico de decima tutoris, c. 27. nu. 28. Matien in l. 5. glo. 6. à n. 6. & ibi Azeued. à nu. 8. tit. 9. lib. 5. recop. Ioan. Garciam in tract. de expensis & meliorationibus, c. 13. à nume. 19. & in tract. de coniugali acquæstu, à nu. 65. cum sequentibus. Burg. de Paz Iun. quæstione ciuili. 8. à nu. 13. Gutierrez lib. 2. practicarum, quæst. 121. Ayoram de partitionibus, 1. parte, c. 8. nu. 10. allegant Nauarrum in Manuali. c. 28. & in additione ad c. 17. à nu. 153. & licet inter hos diuersitas maxima opinionum sit, verior resolutio, & in praxi seruata est, quod minutatim donare, perdere, Ludere & meretricari potest maritus (non ad effectum vt iustè faciat) nam exceptis iustis & minutis donationibus, & ludo iusto & honesto, & in parua quantitate, secundum conditionem suæ personæ, meretricari, nec alia, quæ peccata, & mali exempli sunt, facere non potest, nec in talibus vsibus prodigere bona communia, sed ad effectum vt non teneatur vxori restituere, nec ipsa à possidentibus repetere, vt euitentur infinitæ lites, & cõfusiones. In grãdi verò quantitate nullatenus potest, & ipsa poterit repetere, vel saltim ex alijs bonis communibus tantum partem præcipuam deducere, & rarò in praxi hæc considerantur, nisi quando donatio notabilis est, secundum conditionem personæ: quæ sit magna, iudicis arbitrio relinquatur. De confessione verò amassij in fauorem concubinæ, de qua decisio in principio agit, diximus latè ad decisionem. 224. & ibi de acceptis à cõ-

cubina gratia fornicationi incundæ.

Additio ad Decisionem CCXXVIII.

NOta, quod emens rem minoris, vel dotalem, non dicitur bonæ fidei, ac proinde non potest recuperare pretium, de quo vide Curt. Seniore conf. 63. dub. 4. num. 19. Fulgo. Paul. & Salic. in autética qui res, C. de sacros. Ecclesijs. Corn. conf. 2. nu. 7. lib. 3. Co. uar. lib. 3. variarum c. 17. col. 4. versic. *Ad eam quæstionē*, Menoch. cõf. 87. nu. 96. lib. 1. latè Franciscum Becium conf. 24. à num. 33. & 38. lib. 1. Bald. Nouellum in materia rei dotalis, in tract. de dote parte. 7. num. 15. Campegium in eodem tract. parte. 4. quæst. 23. & in terminis terminantibus vide elegans consilium Sfortiæ 41. à nu. 94. cum sequentibus, lib. 1. allegat Imolam in l. cum vir, num. 9. ff. de vsucapionibus. Mihi vera resolutio est, quod si emptor fuit bonæ fidei, quia nesciuit rem esse dotalem, possit recuperare pretium à venditore. Si verò malæ fidei, & emit ab ipsa muliere, non possit recuperare, etiam si stipulatus sit de euictione. Si verò à marito, & stipulatus sit de euictione, recuperare potest: si non est stipulatus, non: ab ipsa verò muliere vendicante non potest recuperare, etiam si bonæ fidei sit, nisi pretium sit conuersum in sui vtilitatem: quod non præsumitur, quidquid Autor in præsentī dicat, vt videbis per Lup. & Cast. in l. 61. Tauri, Matien. in l. 9. glo. 3. nu. 3. tit. 3. lib. 5. recopil. & ibi Azeued. num. 35. & cum pluribus Menoch. de præsum. præsump. 22. lib. 3. & ideò qui asserit, probare tenetur, & hæc resolutio semper in praxi seruatur, de qua vide Auteres in l. si familiæ. C. familiæ hercis. & in l. si fundum. C. de euictio. & quæ latius diximus ad decisionem. 20. & 79.

Additio

Additio ad Decisionem
CCXXIX.

ADde huic decisioni Vicent. Franc. cum decisio. 90. num. 5. & 81. num. 2. part. 1. Niuizanum consi. 70. & consi. 61. à num. 16. Ofasum decisione Ped. 22. nu. 6. Rebuffum. 3. tomo ad. 11. Gallia, titu. de consuetudine, art. 2. glo. 13. num. 22. Tessaum decis. Ped. 2. & 1. num. 9. latè de stylo Principis, cum Oroscio, Chassanæo, Didaco Perez & alijs, Azcu. in. l. 2. tit. 10. à num. 1. lib. 4. recop. latè Dionysius Gotiffredus lib. 1. praxis iuris ciuilibus, tit. 3. fol. 148. cum sequētibus, Vide etiam in materia sententiarum supremi Senatus Rebuffum ad concordatas Franciæ, in proemio, verbo, *summas*, priuilegio. 23.

Additio ad Decisionem
CCXXX.

NVm. 1. Ad dubium primum huius decisionis decidit Senatus, quòd, non obstante lege regia Lusitaniæ, filius, licet nō sit hæres, & repudiet, succedit in emphiteosi, cui adde Aluarum Valascum in tract. de iure emphiteotico, quæst. 44. & 46. Couar. lib. 2. variarum cap. 18. num. 4. Iul. Clarum lib. 4. sententiarum. §. feudū q. 76. & quæst. 9. Greg. Lopez in l. 6. glo. *Lo hereden*, tit. 26. partit. 4. Pinel. in. l. 1. C. de bonis maternis, part. 3. num. 85. & Caldas de nominatione emphiteotica quæst. 12. à num. 45. vbi in intellectu dictæ legis dissentit ab Autore hic, scilicet, quòd si defunctus nō nominauit ad emphiteosim, non potest succedere filius, si hæres non sit, tamen decisio præsens vera est, quando emphiteosis competit filijs, vt filijs, nō vt hæredibus de quo vide infinitas allegationes Fabij Turreti consi. 61. lib. 1. secus si fuerit concessa pro filijs & hæredibus, videatur Bart. hic *Citatus*.

Num. 2. ad secundum dubium decidit Senatus, quòd emphiteosis renouata in persona filij, quia extincta fuit per mortem patris, licet pater eam emerit suis pecunijs, non est conferenda, nec imputanda in legitimam. Adde illi Caldam concordantem in d. tract. quæst. 18. num. 54. vbi allegat præsentem decisionem, & Aluarum Valascum quæst. 42. à nu. 3. Zafium, Cor. Grego. Lopez & alios. Si verò non esset extincta, tūc si feudum est hæreditarium, confertur, & imputatur, vt videbis latè per dictum Valascum quæst. 46. & Caldas d. quæst. 18. & Velaz. de Auend. in. l. 40. Tauri, glo. 1. à nu. 47. Si verò feudum vel emphiteosis concessa sit pro filijs, & non sit hæreditaria, non confertur, nec imputatur, nisi empta sit pecunijs patris, vt late per Caldas & Valascum vbi supra, Caldas num. 23. & Valascum in fine dictæ quæst. 46. & vide Autores ordinarios in l. omnimodo. §. imputari. C. de in officio. testa. & Ayoram in tract. de partitionibus. 2. par. quæst. 19. à num. 49. à num. 53.

Additio ad Decisionem 230
CCXXXI.

NOta bonam decisionem, quod id quod est intra podium, aut intra fines termini mei, meum præsumitur, & si id erat concilij, præsumitur inclusum esse cōcilij, & si id erat de terminis vulgo *Baldios & cōsegiles*, præsumitur eiusdem naturæ esse. Adde Socin. cōs. 181. lib. 2. & consi. 86. num. 5. lib. 1. & 127. eodem lib. Crauet. consi. 105. num. 1. lib. 1. Paris. consi. 4. nu. 1. lib. 4. Auend. lib. 1. mandatorum, cap. 4. nu. 5. & 39. latissimè Aluarum Valascum in tract. de iure emphiteotico, part. 1. quæst. 8. à nu. 30. cum sequentibus: & de terris inculcatis adde Socin. & Autores in. l. 1. ff. de acquir. posses. Curt. Iun. consi. 41. nu. 9.

Secunda pars Additionum

& 158. col. 6. Rol. Valle. confi. 46. num. 34. lib. 3. Peregrin. in tract. de iure fisci lib. 4. titu. 3. à nume. 29. Pondera etiam hanc decisionem in fine, ad bona quæ dicimus de albedrios, vt si per bienium inculta maneat, amittat possessor dominium & possessionem, ex l. qui agros, hic allegata, de qua vide tibi Placitam & Iacobum Rebuffum.

Additio ad Decisionem CCXXXII.

NOta ex hac decisione, quod si maritus scribat testamentum suum & vxoris in quo se scribat hæredem vxoris, non valet testamentum ex Senatus consulto Liboniano, licet plures contra dixerint. Cui decisione, quæ vera est, ad de Bart. Bald. Anz. & Salic. in l. 1. C. de his qui sibi ascribunt in testam. to, qui licet non loquantur in testamento scripto à marito, loquuntur in testamento scripto à filio, aut ab alia coniuncta persona in sui fauorem. Quibus adde etiã Franciscum Becium, qui singulariter loquitur, *conf. 103. lib. 1 per totum, in primo dubio: & aliquid per Marcum Antonium Peregrinum in tract. de iure fisci, lib. 3. tit. 12. à nu. 1.* Et ad id quod Autor dicit, quod dictum testamentum non valeat, etiam in quantum est mariti testam. to, & in sui præiudicium, contrarium in casu simili consuluit dictus Franciscus Becius vbi supra à num. 11. Cuius opinioni magis accedo, quia cum testamentum mariti & vxoris in vna charta factum, habeat vim duorum testamentorum, & quo ad maritum nullum contineat vitium, ex eo quod ab eo scribatur, nullam rationem inuenio, quare non debeat valere: & generaliter de materia vide quæ diximus, & allegauimus decisione. 157.

Additio ad Decisionem CCXXXIII.

ADde quæ diximus ad decisionem 149. quæ hic duplicata reperitur.

Additio ad Decisionem CCXXXIII.

ADde huic decisione quæ diximus decisio. 94. & 95. & 40 & 66. vbi latè materia enormissimæ in venditione facta sub hasta, vt decebat additorem; examinauimus quibus, adde nunc Bursat. confi. 268. num. 5. lib. 3. Becium confi. 112. num. 12. lib. 1. Fabium Turret. conf. 5. à num. 49. Prosperum Pasethum confi. 194. per totum. Iacob. Berret. confi. 10 & conf. 135. num. 5. qui in dicto confi. 10. loquitur de datione in solutum cum enormissima læsione. Crauettam confi. 613. num. 31 & 394. num. 4. & 394. num. 9. & 344. num. 13. & de restitutione petenda post quadriennium, eundem confi. 773. nu. 1. & 611. nu. 1. & ad id quod in fine huius decisionis dicit Autor, quod petens restitutionem aduersus venditionem factam sub hasta, debet refundere pretium, & non compensare cum fructibus, diximus latè in dicta decisione. 40. & vide Sfortiam confi. 41. lib. 1.

Additio ad Decisionem CCXXXV.

HÆc decisio optima & singularis est, & licet Autor eam diligenter disputauerit, nõ tamen concludit quid tenendum est. Tandem in notabili questione, quando emphiteosis concessa marito, & vxori, & filijs & postea renouata per maritum in fauorem vxoris, filiorum & hæredum vtriusq; possit assignari filia secundi matrimonij, affirmat fuisse per primam sententiam decisum, quod quia hæreditaria est potuit assignari filia secundi matrimonij, & computari sibi in tertiam, in qua poterat

poterat meliorari: postea verò arguit contra hanc decisionem, & ex pluribus coniecturis dicit, quòd videtur non potuisse assignari, nisi filio maiori primi matrimonij, qui natus erat tempore concessionis; tum ex verbis: tum ex consuetudine sic succedendi, & quòd renouatio non valuit in eius præiudicium. Hæc quæstio quo ad omnes suas partes, dicta & argumenta quæ Autor hic ponit, acerrimè est disputata per Caldas, qui fuit causæ, de qua in hac decisione, aduocatus, in tract. de nominatione emphiteotica, quæst. 15. per totam, cui nihil addi potest: mihi tamen in ea sic distinguendum videtur: nam aut emphiteosis concessa fuit homini soluto pro se, vxore & filijs, & tunc absque dubio comprehenduntur filij, ex quacunq; vxore, prima, vel secunda, & sic possunt nominari, ex Alexand. cõsi. 171. lib. 2. Cou. in cap. requisisti, nu. 5. de testamentis, Grãma. decis. 102. nu. 114. Mantica de cõiecturis lib. 8. tit. 15. Caldas cum alijs vbi supra num. 31.

Si verò sit concessa homini vxorato pro se & filijs, restringitur ad filios illius matrimonij, vt per Bald. in l. fin. num. 7. C. de indicta viduitate tollenda, & cum Tiraq. Couarru. & alijs Caldas vbi supra num. 29. Facit decisio Lusitana infra. 351. num. 1. Idq; fortius obtinebit, si ex verbis constet, quòd fuerit concessa pro filijs illius matrimonij, & sic in proprio casu consului.

Si tamen sit concessa pro se, & vxore, filijs & hæredibus, etiam vxorato, tunc quia hæreditaria est, etiam filijs alterius matrimonij potest assignari: & ita procedit decisio, de qua hic, quæ singularis est. Cogita, & omnino vide dictum Senatorem Caldas, qui omnia hic dicta apostillat.

Additio ad Decisionem 237
CCXXXVI.

Hæc decisio frequenter in praxi contingit, & continet, quòd marito vel vxori agenti ad dotem, aut donationem propter nuptias, potest obijci ab hæredibus alterius, adulterium id eius vita commissum, si vel de eo actum in eius vita fuit, saltim ciuilitè, vel ipse ignorauit, vel tam citò post scientiam mortuus est, quòd querelare non potuit, vel propter metum non est ausus querelare: de cuius materia vide omnino text. & DD. præcipuè Salic. in l. fin. C. ad l. Iuliam de adulterijs, & vltra Alexan. & alios Autores hic citatos, vide Aret. & Alexan. in §. hæredi. hic citato, & Campegium in tract. de dote 3. part. quæst. 29. & Alexan. de Nauo, in cap. plerunque, nu. 8. de donatio. inter virum. post Abb. Anch. Præpos. & alios ibi Iacobin. in tract. de feudis, verbo *Dædique vassalli*, nu. 53. Ruin. cõsi. 155. à num. 1. lib. 3. Alexand. cõsi. 189. à num. 3. lib. 6. Alberi. in l. consensu, num. 5. C. de repud. & in d. §. hæredi, nu. 2. Imola in l. cum mulier hic allegata, nu. 19. Boeri. decis. 338. num. 8. Ofascum decis. 77. nu. 36. Additiones nouissimas Ferraræ in praxi, in forma qua vxor, verbo *vxor quondam*, lit. B. Antost. Gomet. in l. 80. Tauri num. 69. Roman. cõsi. 28. Cagnolum in Rub. C. de cõdendo, num. 28. Marsil. in l. vltima nu. 48. C. de raptu virginum, & cõsi. 13. Antoniũ Gabr. lib. 7. suarum conclusionum, conclusione. 35. nu. 8. & 10. DD. maxime Ananiam in capit. intelleximus. de adulterijs Augustin. in addi. & Ang. in tractatu maleficiorum, verb. *Que me ad adulterato*, num. 29. Clarum lib. 5. sententiarum, §. adulterium, nu. 12. Ficardum lib. 9. communium resolutionum, tit. 7. num. 48. Menoch. cõsi. 31. num. 13. & 33. lib. 1. Bottam cõsi. 17. num. 4. Igneum in l. 1. §. si dominus, à nu. 34. ff. ad Sillanianum. Rip. in l. fin. quæst. 61. à num. 205. C. de reuocandis donationibus;

Secunda pars Additionum

tionibus. Alban. ad Bart. ind. §. hæredi. Socin. Iun. conf. 111. lib. 3. Bertachin. in suo repertorio, lit. A. verbo, *Adultera perdit dotem*, & ultra hos adde elegans confi. Baldi. 382. lib. 1. & Pauli. 128. lib. 1. Roland. conf. 81. num. 17. lib. 3. Menoch. conf. 558. à num. 6. lib. 6. Viuium dict. lib. 9. tit. 7. num. 3. & Xuarez ibi, num. 91. Bursat. conf. 91. num. 5. lib. 1. Aurel. Corbulum. in tractatu de causis, ex quibus amittitur emphiteosis, titul. de causa ob non solum canonem, ampliatione. 45. à num. 7. Tandem in hoc salebroso puncto, licet distinctio huius Autoris sit magis communis, mihi semper visum fuit, quod si in vita mariti non sit instituta accusatio contra uxorem, quod hæredes non possint tale adulterium obijcere, etiam si ignoraue- rit, cum Ruino, & hæc fuit semper intentio Bart. & glossarum, & sic in casu contingenti cõsului. De adulterio ve- rò, quod obijcit vxor hæredibus mari- ti, nunquam tale vidi practicari, nec practicaretur in his regnis, nam indu- ceret maximam confusionem, & occa- sionem infinitis litibus daret.

Additio ad Decisionem 235 CCXXXVII.

ADde huic decisioni Caldas de no- minatione, quæst. 15. à num. 13. & vide omnino latè tradita per Aurelium Corbulum in tractatu de causis, ex qui- bus amittitur emphiteosis, tit. de causa priuationis, ob lineam finitam, à num. 80. & vide eundem Caldas in d. tracta. de nominatione, quæst. 10. à num. 34. & à num. 25. Mihi vera resolutio est, quod ex voluntate contrahentium, col- lecta ex verbis emphiteosis, qui volue- runt, quod essent tres personæ, & vitæ completæ, etiam si illas in particulari nominarent, & quod non extinguere- tur sine trina successione, aut sic existat

consuetudo, obtinet quod hic decisio dicit de iure communi, etiam in emphi- teosi ecclesiastica, aliàs nõ, & per mor- tem tertix personæ extinguitur emphi- teosis: de quo vide casus Corbuli vbi supra, & Iul. Clarum lib. 4. sententiarum, §. emphiteosis, quæst. 42.

Additio ad Decisionem CCXXXVIII.

ADde huic decisioni, quæ diximus ad decisionem. 124. & 127.

Additio ad Decisionem CCXXXIX.

ADde huic decisioni Bart. & Fulg. in l. milites. C. de testamento militis. Rol. Valle confi. 29. nu. 39. lib. 1. Auen. in tractatu de primo & 2. decreto nu. 16. in fine, & in tract. de secunda suppli- catione, nu. 4. & 5. Couar. in practicis c. 25. à nu. 5. & c. 15. à nu. 9. Did. Perez in. l. 1. tit. 2. lib. 3. ord. col. 815. Mexiam in declaratione ad. l. Toleti, in respen. ad secundum. 1. pa. nu. 23. Azeu. in. l. 1. num. 37. tit. 17. lib. 4. recop. & in. l. 4. nu. 1. & 2. cod. tit. & in l. 5. in fine, cod. tit. Concluditur communiter, quod nullitas ex defectu citationis semper ad- mittitur contra quascunq; sententias: pondera tamen hanc decisionem, q; in tribunalibus sui regni, ne detur litibus materia, & ne in longum protrahan- tur, non admittitur hæc nullitas, ad effectum vt acta præterita annullen- tur, & de nouo fiant, sed solum ad effe- ctum vt de nouo pars non citata audia- tur, nõ obstantè sententiã, si aliquid cõ- cludens alleget, aliàs excludatur, & sen- tentia confirmetur: & ultra Vantium hic citatũ, faciunt quæ notat glo. Bart. Bald. & alij in l. 1. C. quando prouocare nõ est necesse. Ioann. Andr. in cap. 1. de conform. vtili vel inutili. Alexã. confi. 79. nume. 1. libr. 2. Matthæus Brunus confi. 95. nume. 6. lib. 1. & 121. nume. 1. lib. 2.

lib. 2. & ita dicit practicari Franciscus Viuius decisione. 53. à num. 11. contra Caualcant. decis. 25. num. 9. part. 1. & de praxi de qua hic Autor facit etiam mentionem, & dicit iustā & æquam, & dignam tanto Senatu, Aluarus Valascus in tract. de iure emphiteotico, quæst. 6. num. 14. & ego etiam in nostris tribunalibus supremis audiui semper eandem praxim vigere. De alio quod Autor hic dicit, scilicet, quod absens est citandus, si sciatur ubi sit, vide quæ late dixi ad decisionem. 15.

Additio ad Decisionem **238**
CCXL.

DE materia huius decisionis, quam fidem faciat scriptura priuata, vltra hic citatos, vidè nouissimè & latissimè, & melius quàm in alibi, Sfortiam optimum consulentem consi. 100. lib. 1. per totū, & ex nostris vide Auend. lib. 2. mandatorum, cap. 30. à num. 2. Did. Perez in l. 4. titu. 8. lib. 3. ordinam. fol. 1089. & legē Partite citatam à Coua. hic citato, & Azetted. in l. 5. a nu. 3. titu. 21. lib. 4. recopi. Rebuffum latissimè in 1. tomo ad. II. Regias, titulo de chirographi recognitione, in præfatione, à nu. 1. Gutier. lib. 3. practicarum quæst. 102. Aluarum Valascum in tract. de iure emphiteotico quæst. 7. à num. 14. & 15. vbi de consuetudine de qua hic, & de literis cambij: & decisionem Genue 142. num. 1. & 38. nu. 3. & 146. num. 6. & 13. à num. 29. & 12. à num. 3. & 181 à num. 2. & 10. num. 5.

Additio ad Decisionem **239**
CCXLI.

ADde huic decisioni Bal. consi. 458. lib. 2. Corneū cons. 273. lib. 1. Benuenutum in tract. de mercatura, titu. de nautis, nauibus & nauigantibus, per

totum. & Iacobum Leoninum consi. 16. & 17. vbi de naufragio proueniente ex culpa nautarum, aut sociorū, & nu. 22. Benuenut. vbi supra de damno proueniente ex illicitis mercibus: & allegat Cumanum in quodam consi. & de damnis societatis ob casum fortuitum, adde decisionem Genue 14. num. 11. & 178. nume. 2. & decis. 3. num. 17. & 101. à num. 1. & Petrum Santerna in tract. de sponsonibus mercatorum, per totum. Cōcluditur vt in hac decisione, quæ clara est.

Additio ad Decisionem
CCXLII.

ADde huic decisioni Andream Barbatium in repet. l. cum acutissimi. C. de fideicommissis. Corset. singulari verbo donatio. Felin. in cap. in præsentia, de probatio a num. 75. Bernardum Diaz reg. 213. limit. 3. & ibi Salzedo in additōne. Greg. Lupium in l. 8. titu. 4. part. 5. glo. *Notro*, Anton. Gomez in 2. tomo variarum cap. 4. num. 11. circa finem. Couar. lib. 1. variarum, cap. 19. nu. 5. & 11. Villalobos in suo atario comunium, verbo, *Donatio*, nu. 187. Meness. in d. l. cum acutissimi, à nu. 9. Cōmuniter concluditur, vt per Autorem hic, quod fit reuocatio vsq; ad legitimā, quæ hodiè inter filios respectu extraneorum est totum, excepto quinto.

Additio ad Decisionem **241**
CCXLIII.

ADde huic decisioni, quæ agit de iudicijs, ex quibus arguitur scriptura suspecta de falso, Bol. in sua praxi criminali, tit. de falsis, a nu. 60. Crauet. cons. 28. nu. 8. Annaniam cōf. 49. Menoch. in tract. de arbitrarijs iudicium, lib. 2. cent. 2. casu. 187. à num. 45. latissimè Iosephum Ludouicum, decisione Lucana

Secunda pars Additionum

Lucana. 13. per totam eundem decis. 15. à nu. 64. Ofasum decisione Pedemontana. 117. à num. 7. Mascard. in tractatu de probat. 2. part. conclusio. 739. & 740. adde. Caldas in tract. de renouatione quaest. 16. à num. 40.

Num. 3. Nota dictum elegans, quòd licet praesens alicui actui vt testis, sibi non prauidicet, etià si actus esset prauidicialis: tamen si diu tacuit, & dissimulauit, sibi prauidicat: cui adde text. in cap. 1. ibi, *Quia si proclamare voluit*, extra de frigidis & maleficiatis. Bald. consi. 37. in fine lib. 3. Marfil. consi. 82. num. 47. & 111. num. 9. & 113. num. 44. & 45. & sin. 284. incipit, *Tolle moras*, & in practica criminali. §. diligenter. nu. 201. & quòd quando aliquid tenetur occultum per multum tempus, praesumitur frans, Capol. de simulatione contractus, praesumptio. 20. Neuizanus consi. 57. num. 95. & adde modernum Ioannem Botram consi. 1. à num. 30.

Additio ad Decisionem ²⁴² CCXLIII.

NOta tria ex hac decisione. Primū, quòd ex lege Lusitaniae pater dans in dotem rem emphiteotica filiae absque licentia domini, incidit in commissum. Secundum, quòd ex diuisione rei emphiteoticae inter haeredes, sine dominilicentia, inducitur commissum, & ad id euitandum debent intra sex menses adiudicare totam emphiteosim vni ex haeredibus, & postea non possunt purgare moram, sed incidunt in commissum, nec suffragatur privilegiū minoris aetatis. Tertium, quòd haeredes vendētes vni eorum rem emphiteoticam, aut suas partes, etiam si maiorem partem habeat, & adiudicatio videretur facta vni in solidum, incidunt in commissum etiam si iste soluerit semper totam & integram pensionem, nullumque

danum domino directo immincat, & ita dicit iudicatum Auctor hic contra suum votum; ex cuius dictis collige quartum singulare dictum, scilicet, quòd alienans rem emphiteoticam, si iste talis, non obstante alienatione semper soluat pensionem domino directo, & recognoscat eum, Iusq; in sola eius vita remaneat, & non emptoris, quia nullum danum ex alienatione dominus incurrit, non incidit in commissum. De primo dicto vide quae late diximus & citauimus ad decisionem. 116. à num. 3. 4. & 5. vbi conclusimus, quòd de iure communi sine poena commissi id potest facere. De secundo adde quòd contrarium disponitur de iure communi, secundum quod haeredes possunt inter se diuidere bona emphiteotica sine poena commissi. Quod tamen intellige, si coelesia sint pro se & haeredibus, & non prohibeatur diuisio: nam si prohibetur, debet adiudicatio vni fieri, & sic practicatur, de quo vide Barto. in l. qui Romae. §. duo fratres, quaestio. 10. & ibi Alexand. num. 60. Ias. num. 75. Rip. num. 86. Crotum, num. 135. ff. de verborum obligatio. eundem Bart. n. l. cum hi. §. si vna. ff. de tractat. & in l. & ideo. ff. de cod. furti. & in l. si domus. §. si fundus, de leg. 1. Ant. de Butri. consi. 37. nu. 2. Feder. de Senis consi. 28. Ruin. consi. 159. num. 3. lib. 1. Alexand. consi. 7. nu. 5. lib. 1. & 189. nu. 3. lib. 2. Bald. consi. 234. num. 2. lib. 4. Cuman. consi. 80. Bar. consi. 58. num. 4. Corn. consi. 24. num. 15. lib. 2. Bertran. consi. 188. lib. 2. Gozad. consi. 20. nu. 9. Capram consi. 147. nu. 8. Berroium consi. 124. num. 13. lib. 1. Hieronymy. Gab. consi. 84. nu. 3. lib. 1. Deci. consi. 163. Aufrieri. ad decisionem capellae Tolosanae. 75. Iul. Clar. lib. 4. sententiarum. §. emphiteosis quaest. 14. Guillelm. Redoan. in tractatu de rebus ecclesiae, tit. de caducitate ob rei alienationem, nu. 21. latissime Aurelium Corbulum in tract.

tract. de causis ex quibus amittitur em-
phiteosis, titulo de causa priuationis
ob alienationē, limitatione. 7. per totā.
& in terminis legis Lusitaniæ Aluarum
Valascum in tractatu de iure emphiteo-
tico quæst. 43. nu. 5. & Caldas in tract.
de nominatione quæst. 11. à nu. 1. Ceph.
confi. 195. à num. 25. lib. 2. Bursat. confi.
181. num 8. lib. 2. Et licet inter istos sit
maxima cōtentio, an emphiteosis pos-
sit vni adjudicari, data æquiualentia
alijs in alijs rebus sine domini licentia,
& Barto. & Ias. teneant quòd non ta-
men verior & securior opinio est, quòd
sic, dummodo iste vnus faciat contra-
ctus renouationem domino directo, &
ab eo petat licentiam intrandi & occu-
pandi bona emphiteotica: quod apud
nos non practicatur, nisi domino petē-
te renouationē: tamen omnes concor-
dant, quòd pro partibus possit diuisio
fieri, nisi prohibeatur. Et ad id quod Au-
tor dicit de incapitatione intra sex mē-
ses petenda, vide plures quæstiones,
quas ponit Aluarus Valascus in cōsul-
tatione 53. Ad id verò quod dicit, scili-
cet, quòd mora non potest purgari ad
euitandum commissum, vide glo. & Au-
tores in cap. potuit, de locato, Guid. Pa-
pe decisione. 123. Bart. Rip. & omnes
in l. si insulam, de verborū oblig. Deci.
confi. 138. & 452. num. 19. Ceph. confi.
25. lib. 1. Pute. decis. 465. num. 2. lib. 2.
latissimè in materia dictum Corbulū
in d. tract. titu. de causa priuationis ob
non solum canonem, limit. 45. & le-
gem Regiam, de qua per Olanum in
antynomijs, lit. M. à nu. 58. Est etiam. l.
28. tit. 5. part. 5. & ibi Greg. & latissimè
de mora purganda Menoch. in. tract.
de arbitrarijs lib. 2. cent. 2. cas. 200. à
nu. 44. Osasum decis. Ped. 130. An-
ton. Gabriel. lib. 3. communium, tit. de
transactionibus. conclusione 1. à nu. 5.
Ioan. Bottam cōf. 9. per totum. & com-
muniter concluditur, quòd ex æqui-

tate canonica intra modicum tempus
arbitrio iudicis potest purgari mora.
Ad id etiam quod dicit decisio in hoc
secundo dicto, quòd minor non resti-
tuitur contra lapsum sex mensium ad
euitandum commissum, credo quòd
malè dicat, & contra eam tenet deci-
sio Perusina. 54. nume. 6. lib. 2. Gram-
maticus decis. 52. Guid. Pape decisio.
455. & cum pluribus communem di-
cit Sfortia de restitutio. 2. part. quæst.
89. art. 9. qui allegat Speculatore, Bart.
Ias. Cyn. & alios antiquos & modernos
licet in contrarium videatur eos allega-
re Aurelius d. titu. ampliacione. 28. qui
opinionem huius decisionis tenet, sed
immeritò, iudicio meo, quia licet dam-
num obueniatur ex lege & contractu
maioris, tamen hic ex vi legis & tempo-
ris transcursum tempore minoris imme-
diatè obueniatur, nec in hoc domini con-
ditio fit deterior, cum sibi nihil deper-
cit. De tertio dicto, cum decisione cō-
cordant omnes Autores, maxime Cor-
bulus, de quibus in principio secundi
dicti, licet in praxi rarò ob alienatio-
nes factas inter heredes causa diuisio-
nis hoc seruetur, & credo, quòd in pun-
cto iuris sit verius, nisi alienatio fieret
post factam partitionem. De quarto di-
cto Auctoris vide Card. Alexā. in cap.
1. col. 4. versic. *Quero an vassallus possit*,
de prohibita feudi alienatione per Fe-
dericum. Gratum consil. 22. num. 3. lib.
1. Tiraq. de retract. lib. 1. §. 1. glo. 7. à
num. 41. Ruin. confi. 176. num. 13. lib.
1. Rolan. confi. 59. nu. 3. lib. 2. Menoch.
de recupe. remedio. 9. nu. 261. Redoan.
vbi supra num. 41. Aurelium. d. titu. de
causa priuationis ob alienationē, lim.
26. & 27. Ias. in. l. fin. num. 111. C. de iu-
re emphiteotico, qui omnes conclu-
dunt, quòd emphiteota pro sua vita po-
test alienare commoditatem absq; do-
mini licentia, cuiusmodi est alienatio,
de qua hic. Quæ tamen opinio, vt dixi

Secunda pars Additionum

in pluribus decisionibus huius libri, tractando de bonis maioratus, & allegando Molin. & alios, nunquam mihi placui, & ideo absolute contra Autorem in hoc dicto teneo. Fateor tamen, quod iudice huius Senatus seuerè admodum se habuerunt in hac decisione: contra quam, si iudex essem, semper iudicarem.

Additio ad Decisionem

CCXLV.

ADde huic decisioni Dueñas reg. 240. Coua. lib. 2. variarum cap. 15. nu. 23. Anto. Gabr. lib. 3. communium, tit. de hypoth. conclus. 1. nu. 6. Caualean. de usufructu, num. 204. Bursi. conf. 101. num. 1. lib. 1. Osasum decis. Ped. 156. num. 4. Roland. conf. 6. lib. 1. Nattam conf. 426. lib. 2. & cum infinitis Iosephū Ludouicum decis. Lucana. 38. per totam, & ultra hos Negussant. de pignori bus. 2. part. membro. 2. nu. 6. & vide Alexand. & las. per supra dictos citatos: ex quibus colliges duas opiniones contrarias esse, & contra Autorem hic cum Bart. esse magis communem opinionem, etiam si hypotheca esset generalis, sine clausula non alienandi, saltem ad effectum ut soluatur sibi interesse, & interim locator possit rem retinere; licet in hoc de hypotheca generali verior sit sententia nostræ decisionis, & quæ magis communis est, & magis in praxi seruatur, licet contrarium dicat Ludouicus vbi supra: facta tamen excussione in bonis locatoris, qui vendit, posset conductor ob interesse recurrere contra istum emptorem; quod nota,

Additio ad Decisionem

CCXLVI.

TRia notanda adducit hæc decisio. Primum, quod ius emphiteoticarium, & subemphiteoticarium præscri-

bitur a colono, quem non constat fuisse conductorem temporalem pertempus quadraginta annorum, & amplius: & quod præsumitur emphiteosis constituta in forma solita, scilicet vsq; ad tres vitas, & tertiam generationem, & præsumitur nunc viuens vitima vita. secundum, quod emphiteota primus absq; licentia domini potest emphiteosim secundo concedere, & iste, talis potest & debet dominum primum in omnibus recognoscere. Adde Mariam Ramin. conf. 124. lib. 1. Tertium, quod emphiteota qui soluit pensionem ad tertiam vel quartam partem tritici collecti ex prædio emphiteotico, debet soluere etiam de alijs fructibus, si triticum non seminet, & dicit sic in omnibus iudicatum. De primo dicto vide Speculatorum hic non citatum, in tit. de locato. §. nunc aliqua, q. 53. & 57. nu. 67. & 72. & quæst. 142. num. 169. Roman. conf. 127. col. 1. Gratum conf. 142. num. 18. lib. 2. Alber. in l. 2. nu. 10. C. de iure emphit. Abb. conf. 74. num. 1. lib. 1. Bertr. conf. 112. lib. 2. & conf. 1. dub. 3. lib. 3. Deci. conf. 146. à nu. 2. Beroi. conf. 204. à nu. 22. lib. 1. & 113. lib. 1. Ruin. conf. 10. nu. 3. & 41. num. 40. lib. 1. Bursat. conf. 26. à nu. 31. lib. 1. Mascard. de prob. 2. part. conclusionem 60. à nu. 1. Aurelium Corbulum in d. tractatu de causis ex quibus amittitur emphiteosis, tit. de causa priuationis ob non solum canonem, ampliatione. 39. Menoch. de præsumptione. lib. 3. præsumptione. 108. & 109. Iul. Clar. lib. 4. sententiarum. §. emphiteosis, quæst. 1. Couar. lib. 3. variarum c. 7. à nu. 1. Menoch. vbi supra præsumptione. 106. Rim. Iun. conf. 257. à nu. 42. lib. 3. Anch. R. hegiens. q. familiari. 24. nu. 10. lib. 1. Mar. Anguiso. conf. 71. nu. 20. lib. 1. Affli. decis. 365. nu. 13. Crauet. de antiquitate temporis, in 4. part. versicu. & sectione, incip. materia ista Caualecan. decis. 44. à nu. 80. part. 1. Ioseph Lud.

Ludouii. decis. Perus. 106. parte. 2. Communiter concluditur, quod in dubio, nisi emphiteosis sit Ecclesiastica, vel cōsuetudo sit solum emphiteotici usque ad tertiam generationem, præsumitur perpetua; si minus usque ad tertiam generationem: & an persona possessoris præsumatur vltima, nullum inueni ex modernioribus tangentem: sed vide Bald hic citatum, & post eum Roman. in eodem loco: quorum dicta approbant Aretin. & Ias. ibi. De secundo dicto vide elegans consilium Socini 256. lib. 2. & 9. lib. 3. & vide optimè disputantem Aluarum Valascum in tract. de iure emphiteotico, quæst. 13. à num. 11. cum sequentibus. Menoch. cōf. 226. à nu. 157. lib. 3. & quos allegauit decis. 244. & vide etiam Aurelium Corbulam in d. tract. tit. de causa priuationis ob non solum canonem, amplia. 20. Communiter concluditur, quod de cōsensu primi domini potest emphiteota subemphiteotice, manente ipso emphiteota, & tunc secundus emphiteota ipsum solum recognoscere tenetur. Si verò transferat omne ius suum, tenetur recognoscere primum dominum: quod apparebit ex natura cōcessionis, & rei concessæ. Sine tamen dicto cōsensu variant scribentes, & cōmuniter aliqui concludunt, quod potest facere, manente ipso emphiteota: plures tamē cōtrariū tenēt, quorū opinioni semper accedimus. De tertio dicto vide Ias. qui Ioannē Andreā, allegat in l. 1. nu. 19. ff. de ll. vbi ait, quod etsi dominus de vno fructu aut specie fructus expresserit gratia frequētioris vsus, debetur de alio, loco eius seminato: & facit ad præsentem decisionē, quia emphiteota nō seminando est in culpa, & tenetur ac si seminaisset: argumento tex. in l. ex conducto. §. 1. vbi Fulgo. ff. locati, latè Aluarus Valascus de iure emphiteotico, quæstio. 27. à nume. 42. Ex quibus omnibus pa-

ret benè iudicatū in præsentī decisione

Additio ad Decisionem CCXLVII.

HÆc decisio continet tria dicta. Primum, quod testamentum secundū minus solēne nō derogat primo solēni. Secundū, quod testamētū nūcupatiuū, si fiat corā scriba, debet esse lectū, & quod nō potest fieri corā notario Apostolico Tertiū, quod vir & vxor possūt testari in eadē charta, & se inuicē instituere. Primo dicto adde Couar. in rub. de testamentis, parte. 2. à nu. 21. post Bart. ibi citatū in l. si iure. ff. de leg. 3. & Crass. lib. sententiarū §. testamentū, q. 86. num. 3. Secundo adde Anto. Gomez, Cisuentes, Castellum, Tellum, & alios, quos allegat Azeue. in l. 1. à nu. 63. tit. 3. lib. 5. recop. & Couar. in c. relatum. 1. nu. 10. de testamentis, & adde eundem Azeue. in l. 13. à nu. 31. tit. 25. lib. 4. recop. & latissimè Mascar. in suo tract. de probatio. 3. par. conclus. 1353. à nu. 74. & quæ nos diximus lib. 1. quæstionum, quæst. 1. Tertio dicto adde Tiraq. de primogenijs, quæst. 68. Couar. in d. rub. 2. par. à nu. 8. Burg. de Paz in l. 3. Tauri num. 1213. cum sequentibus. Tellum Fernādez in l. 12. Tauri, à nu. 14. Meness. Tellum, Molin. Matien. Gutierrez, Menchacam, Mieres & alios, quos allegat doctor Valdes in additionibus ad Xarez in repetitione. l. quoniam in prioribus, in 5. limita. ad l. regni, num. 11. lit. H. & num. 13. cum sequentibus. Vide etiam Valascum in consultatione. 7.

Additio ad Decisionem CCXLVIII.

NVm. 1. Adde quæ diximus de confessione facta inter personas suspectas decis. 165. & decis. 224. & omnino vide Seraphinum de Cazellinis in tractatu de priuilegijs iuramenti, priuilegio. 93. à num. 11.

Secunda pars Additionum

Num. 2. Adde regulæ traditæ hic ab Autore, quòd soluens pro alio, semper censetur soluisse de proprijs pecunijs, vltra autores citatos pes Autorè, Bald. in l. si. nu. 2. C. de pignor. Deci. conf. 20. nu. 10. Paris. conf. vltimo, nu. 19. lib. 2. Crauettam conf. 191. nu. 8. lib. 1. & cõf 244. num. 6. lib. 2. Menoch. de præsumptio. lib. 3. præsumptio. 46. num. 7.

Additio ad Decisionem 249 CCXLIX.

Dvo dicit hæc decisio. Primũ, quòd iuri redimendi per pactum de retro vendendo præscribitur triginta annis. Secundum, quòd iuramentum non potest interponi in scriptura confecta inter laicos, nisi in certis casibus illud requirentibus ad sui validationem: & vltra hæc duo dicta, adde aliud, & magis singulare, scilicet, quòd vendens rem, in qua venditor habet ius, solùm illud videtur vendere, & non totam rem, etiã ignorantibus: sicut in legantis: & quòd. l. vxor patru. C. de legatis, etiam procedit in vendente. Primo dicto adde Couar. lib. 1. variarum, cap. 9. qui late quæstionem disputat. Eum vide. Secundo dicto adde nostram. l. Regiam. 11. tit. 1. lib. 4. recopil. & ibi latissimè Azeue. Terrio dicto adde Ias. in l. cum filio, num. fin. & ibi Socin. Iun. num. 201. ff. de leg. 1. eundem Ias. in l. si domus. §. si. nu. 24. ff. de leg. 1. Fabian. de Mõte in tract. de emptione & venditione, quæstio. 6. principali, nu. 24. & 16. Guillermũ Benedictum in quæst. de venditore, Pinel. in l. 1. 3. parte. nu. 34. C. de bonis mater nis. Peraltam in l. Mænius, nu. 8. de leg. 2. Alex. conf. 95. lib. 1. Anto. Gomet. tomo. 2. variarũ, c. 2. à nu. 12. ex quorum dictis concludere, quòd licet decisio verum dicat in suo negotio principali, Autor tamen in hoc tertio dicto malè dicit, & cõtra cõmunem opinionẽ, quia

vendens ignorantibus, in dubio censetur vendere totam rem: & contra eum adde Fabium Turretum cum Croto, quẽ allegat, conf. 72. num. 5. lib. 1.

Additio ad Decisionem CCL.

Decisio hæc duo continet notanda. Primum, quòd legatum factũ post mortem plurium, non debetur vsque ad mortem posterioris. Secundum, Legatum etiam vsusfructus, per tempus limitatum factum piæ causæ, non debetur nisi ab adita hæreditate. De primo adde tex. in l. hæredes mei. §. cum ita, & ibi Rip. ambos Socinos, Zanchum, Hieronymum Forniellum & alios. ff. ad Trebell. & l. codicilis. in principio, & ibi Bart. ff. de vsufructu legato. Alex. in l. pater. 1. ff. de vulg. Socin. conf. 77. col. 4. lib. 1. Curt. Iun. conf. 139. num. 6. decisio nem Pedemontanã Ofasci. 110. num. 5. latissimè Menoch. lib. 4. præsumptio. præsumptio. 62. per totam. Simonem de Pretis in tract. de interpretatione vltimarum volũtatum, lib. 3. interpretatione. 2. dub. 1. sol. 6. num. 29. & hoc dictum dubium non habet. Secũdo dicto adde Bolog. in l. hæc verba, in principio, num. 55. ff. de leg. 1. vbi Alex. & Rip. Corn. cõf. 87. lib. 3. Couar. in c. 3. nu. 3. extra de testamẽtis. Carol. Molin. ad Alex. conf. 209. lib. 2. Anton. Gomez. lib. 1. variarum c. 12. à nu. 11. Crassum in suo sententiarum libro. §. legatum, quæst. 68. Manticam in tract. de coniecturis, lib. 11. tit. 20. Hierony. Gabr. conf. 91. lib. 2. Menoch. in tract. de arbitrarijs iudicium. lib. 2. casu. 165. & cõf. 200. lib. 2. & 209. & 211. & 269 & 273. li. 3. & 333. li. 4. & 417. & 452 & 473. lib. 5. eundem Menoch. lib. 4. de præsum. præsump. 159. nu. 21. Azeued in l. 1. nume. 114. tit. 4. lib. 5. recopilat. Meness. in l. eam. quam, à nume. 70. C. de

defidei commissis, & Matien. in d. l. 1. glo. 14. a nu. 80. Burgos de Paz in l. 3. Tauri, a nu. 902. Ex quibus omnibus apparet, quod iure commune semper aditio requiritur ad exigendum legatum, & a tempore additionis cedit tempus legato adiectum, & licet favore piæ causæ plures teneant non requiri aditionem cum Barto. communis tamen aliorum opinio est in contrarium; & licet videatur magis communis: ego tamen favore piæ causæ, opinioni Bartoli accedo contra dicta in hac decisione: existimo tamen, quod si piæ causæ utile foret, quod tempus sibi præstitutum a testatore, curreret a die aditæ hæreditatis, quod tunc sic curreret: & post factum benè iudicatum esset in præsentia decisione: alias ante aditam hæreditatem, si pia causa petijisset, male iudicaretur, ut in ea: iure tamen nostro Regio non est necessaria aditio hæreditatis, ut Regnicolæ magis communiter existimant.

Additio ad Decisionem 250
CCLI.

ATende ad hanc decisionem, quæ dicit quod metus uxori adhibitus per maritum, ut ipsa contractui alienationis consentiat, debet esse grauis, & quod non sufficiunt minæ, & quod non probatur testibus inhabilibus, & domesticis: & quod duo testes inhabiles de metu deponentes non præferuntur, si domestici aut inhabiles sint, alijs deponentibus de libera voluntate; quæ decisio licet singularis sit, mihi vera non videtur: nam metus talis probatur indicijs, & coniecturis, & per personas domesticas, & duo testes deponentes de metu, præferuntur alijs deponentibus de libera voluntate: & inter maritum, & uxorem minæ, læsio notabilis, & reuerentia mariti sufficiunt, & semper sic vidi practicari, maximè in supremis

tribunalibus: & miror quomodo in hac decisione in contrarium iudicatum est, nisi aliquæ coniecturæ violentæ liberæ voluntatis in processu probatæ fuerint: de quo vide Barto. Bald. Salic. Ang. Gurt. Alcia. Rimi. Iaf. & autores, & Meness. in l. interpositas. C. de transactio. Alban. in addi. ad Bart. in rub. ff. quod metus causa. Rebuffum in secundo tomo ad. ll. Galicas. tit. de rescissione contractuum, art. 3. glo. 12. a nu. 2. Couar. in 4. de sponsalibus, par. 2. c. 3. §. 15. a nu. 3. Bursat. conf. 72. & conf. 82. nu. 13. lib. 1. Alciat. in tract. de præsump. regu. 3. præsump. 7. Menoch. in tract. de arbitrarijs, lib. 2. cent. 2. casu. 156. & casu 135. & 136. latissime Menoch. in tract. de præsumptionibus lib. 3. præsumpt. 126. & 127. & 128. Mascard. in tra. de probatio. 2. par. conclus. 1053. & 1054. & 1055. & 1056. & 1057.

Additio ad Decisionem
CCLII.

NVm. 1. Add. Anto. Gomez. 2o tomo variarum. cap. 3. num. 19. Nauar. in Manuali, c. 17. num. 179. Pinel. in l. 2. C. de rescind. vend. 1o parte, c. 3. nu. 26. Mench. controuersiarum vsufrequentium lib. 3. cap. 54. nu. 7. Aluarum Valascum ex proposito in tract. de iure emphiteotico, quest. 27. a nu. 34. & l. 23. ti. 8. part. 5. & ibi Greg. Couar. in practicis, q. 30. & ex nouioribus adde Rolan. conf. 13. nu. 8. lib. 1. & conf. 16. nu. 16. lib. 2. & Fabiū Turrerū conf. 51. lib. 1. per totum. Sebastian. Medices in tract. de fortuitis casibus, q. 10. nu. 39. 2. par. cū sequētibus. Ceph. conf. 577. num. 9. lib. 4. Rimi. Iun. conf. 40. lib. 1. Bursat. conf. 11. lib. 1. Ioan. Bottà conf. 90. in fine, & per totum lib. 1. Vbi late de remissione mercedis ob casus fortuitos, & de renuntiatione casuum fortuitorum, & melius p. Valascum vbi supra

& per Ioan. Mariam Riminaldum cum longa additione Hipp. Riminal. Iunioris, conf. 154. lib. 1.

Num. 2. vide addita ad decisionem 19. vbi exactè materiam tractauimus, quia hæc decisio in hoc libro triplicata & quadruplicata est: & dum dicit Autor in fine, an probetur valor communis ex testibus dicentibus rem valere tantum, si articulatum fuit de valore communi, vide quæ diximus ad decis. 178. num. 8. melius ad propositum decisionem. 205. per totam.

Additio ad Decisionem 252
CCLIII.

Nvm. 1. & 3. De fide exempli traducti à tabelione, qui conscripfit originale, vide Couar. in practi- cis, cap. 12. à nu. 1. Menoch. in tractat. de adipiscenda possessione, remedio. 4. quæst. 74. nu. 65. latissimè Mascard. in tract. de probatio. 2. parte, conclusione 711. per totam. latè etiam Doctorem, Azeuedo in l. 3. tit. 5. lib. 4. per totam.

Num. 2. Quando instrumentum sit nullum factum contra legem prohibitiuam, aliam pœnam imponentem contra facienti, diximus latè ad decisionem 40. num. 3. & 4. quibus adde nunc Bursatum conf. 133. num. 64. lib. 2. & quia decisio est clara, nihil amplius illi addendum existimamus: & ad id quod dicit de originali perduto, vide Couar. vbi supra.

Additio ad Decisionem 253
CCLIIII.

HÆc est decisio singularis, quæ continet, quod inter socios mercaturæ non solum est partiendū lucrū factum ex capitalibus sociorum, sed etiam lucrum ex lucro factum, etiam si faciens fecisset suo nomine, & aliorum, & non totius societatis: imò, & aliud

vult etiam dicere decisio, quod societas cogitur agnoscere illud lucrum solutis expensis. Certè singularis est, & pau- cas autoritates in terminis inuenies. Sed adde in terminis Crauettam conf. 433. in dubio. 5. lib. 3. & Bonifaciū Rugerium conf. 57. per totum. Et confir- ma, quia socius, vsque dum renuntiet expresse societati, & reddat rationes socijs, si negotiatur de pecunia communi, semper censetur negotiari nomine societatis, & lucrum diuidi debet, imo tacitè censetur continuata ex dicta ne- gotatione, non reddendo rationes, & censeretur esse in dolo socius, si non cō- municasset, ex Bart. in l. Titium, & Mæ- uium. §. altero. ff. de administ. tutorum. Bart. & Bald. in l. si patruus. C. commu- nia vtriusque iudicij, & in tract. de duo- bus fratribus. Bal. in l. si vt proponis. C. de rei vend. & his adde Alex. conf. 49. lib. 1. Deci. cōf. 255. Ruin. cōf. 216. nu. 9. lib. 1. Hierony. Gab. conf. 78. lib. 1. Bur- satum conf. 321 nu. 61. lib. 3. Ceph. cōf. 275. lib. 4. Menoch. conf. 121. à nu. 70. lib. 2. elegans cōsiliū Sfortiæ. 94. per totum lib. 1. & aliud eiusdem Rugerij, conf. 55. lib. 1. per totum, latissimè cum Parisio, & infinitis autoribus Matien- cum in l. 2. glo. 1. à nu. 20. tit. 9. lib. 5. re- copil. Nec obstat. l. si vnus. §. si vnus. ff. pro socio. nam responde, vt per Matie. vbi supra nu. 34. vt procedat, quando so- cietas fuit coita solum ad vnā rem, & tunc etiam datur actio socijs contra socium ad interesse, si extra causam so- cietatis lucretur suo nomine cum pecu- nia communi: quod idem est in substan- tia, & coincidit cum hac decisione, & consilij, Sfortiæ, Rugerij, Crauetæ, & aliorum citatorum. Adde etiam his Socin. conf. 254. lib. 2. Benuenutum Stracham in tract. de mercatura, par- te. 1. nume. 97. ad finem primæ partis, & in titulo de contractibus mercato- rum, nu. 16. Allegat Corsetū singulari verbo,

verbo, *lucrum*: quare existimo notanda & veram esse hanc decisionem, & bene per eam iudicatum.

Num. 3. Adde Tiraquel. ad §. hoc sermone, hic citatum, num. 15. & 54.

Additio ad Decisionem CCLV.

ADde huic decisioni de bona fide ex titulo praesumenda, Bal. Barto. Abb. Cyn. Alex. Socin. Iun. Alban. Curtium, & alios, quos alegat Mascardus in tract. de prouation. 1. parte, conclusion. 228. cum praecedentibus, & sequentibus, & de mala fide antecessoris, quando noceat successoribus, vide Beroium conf. 82. num. 5. lib. 3. & in cap. grauis. num. 38. de rest. spoliatorum, & in cap. de quarta, num. 5. de praescriptio. Tiraq. in tract. de praescriptio. §. 1. glo. 7. Petrum Surdum conf. 73. nu. 14. lib. 1. Iacobum Nouelum regu. 38. Crauet. conf. 434. nu. 25. lib. 3. & 871. nu. 23. lib. 5. Prosperum Pasethum conf. 103. nu. 8. Cur. Iun. cos. 181. & 187. in fine lib. 2. Rim. Iun. conf. 248. nu. 36. lib. 3. Anton. Gab. lib. 5. tit. de praescript. conclu. 3. Socin. Iun. conf. 144. à num. 46. lib. 1. Ruin. conf. 170. nu. 32. lib. 2. Franciscum Viuium decis. 195. Tandem si haeres vult continuare praescriptionem defuncti, nocet ei sua mala fides: sin verò velit incipere à sua propria persona, & proprio titulo, non nocet: vt per Beroium vbi supra, & per praesentem decisionem in qua bene iudicatum est.

Additio ad Decisionem CCLVI.

ADde huic decisioni, quae diximus decisione. 166. & 185. & Couar. & autores, quos ibi citauimus.

Additio ad Decisionem 256 CCLVII.

NOta ex hac decisipne, quòd valor rei minuitur ex pactis adiectis in fauorẽ venditoris, & augetur ex pactis adiectis in fauorẽ emptoris, & ex dilatione data ad soluendum, & ex alijs qualitibus, & circumstantijs, & oneribus rei annexis: de quo vide Rip. in l. 1. §. si haeres, nu. 28. & 29. ff. ad Trebel. Socin. conf. 85. nu. 8. lib. 1. Cagnol. in l. 2. de rescind. vend. nu. 243. & ibi Panthaleon de Crema à nu. 275. cum sequentibus. Mascard. in tract. de probatio. 2. parte, conclus. 650. à nu. 7. cum sequentibus. Pinel in d. l. 2. parte. 3. c. fin. num. 19. Matiençum latissimè in l. 1. glo. 2. à num. 24. titu. 11. lib. 5. recopil. qui Bal. in pluribus consilijs, Didac. Perez, & alios infinitos modernos, & antiquos refert, & num. 32. concordat cum Autore hic, in quatum dicit, quòd res propter dilatam solutionem valet minus: allegat Bart. in l. 1. prope fin. ff. de cõd. indebiti, & in l. lecta. nu. 25. ff. si certum petatur. Bald. conf. 48. lib. 1. Marian. Socin. Deci. Tiraquel. & alios, & duo iura quae benè ad propositum faciunt. Attẽ de tamen, quòd secundum doctrinam Theologorum, & Canonistarum, licet dilatio solutionis, pretium rei minuat, non potest tamen creditor ob dilatam solutionem pacisci, vltra pretium rigorosum, quòd res valet ex Couar. lib. 3. variarum, c. 2. & 3. & DD. in c. in ciuitate, de vsuris, intra illud verò res aestimatur magis vel minus ob dilatam, vel non dilatam solutionem: quòd est notandum ad praesentem decisionem.

Additio ad Decisionem CCLVIII.

NOta duo ex hac decisione. Primũ, quòd in contractu emphiteotico laeso vltra dimidiam iusti pretij competit remedium legis. 2. de rescind. venditio. & si lesio enormissima est, longo spatio vltra dimidiam iusti pretij etiamsi

Secunda pars Additionum

Contractus sit iuratus, & transferit quadriennium, competit dictum remediū. Secundum, quòd quando ad contrahendum requiritur consensus vxoris vel mariti, vel alicuius tertij, suppletur eius defectus, si contractus contrahenti utilis sit, Primò dicto adde Speculatorem in tit. de locato. §. nunc verò aliqua, nu. 114. Meness. in. d. l. 2. à nu. 28. & Pinel. ibidem. 1. parte c. 3. num. finalij. Anton. Gomez in. l. 68. Tauri nume. 4. Petrum Rebuffum in. 2. tomo ad. ll. Gallia, tit. de rescissione contractus, artic. vnico glo. 15. nume. 112. Matiençum in. l. 1. glo. 8. à nume. 7. tit. 11. lib. 4. recopilat. & de iuramento ibi à nu. 45. & de quadriennio glo. 10. per totam, vbi agit de lege Lusitania, de qua in hac decisione. Meness. de hoc in d. l. 2. à nu. 45. Anto. Gomez lib. 2. variarum c. 2. à nu. 22. & c. 14. à nu. 20. Gomez de Leō centuria. 96. Couar. lib. 2. variarum cap. 4 à num. 5. Azeued. in d. l. 1. à num. 32. & de materia emphiteosis latè & eleganter Aluarus Valascus in tract. de iure emphiteotico, quæstione. 11. à nume. 19. Et communiter concluditur, vt per Autorem hic. Adde etiam, quòd in considerata deceptione in emphiteosi, debet considerari pensio solita in similibus contractibus, & pro similibus rebus: & si consuetudo non adsit, pensio iusta debet esse sexta parte, aut alia, arbitrio iudicis, minor quam daretur in locatione temporali, aliàs non esset propria emphiteosis. Secundo verò dicto adde Autores in. l. cum hi. §. eam transactionem. ff. de transactio. Rip. in l. is cui bonis, num. 47. ff. de verborum obligatio. Alciat. libr. 1. de verborum signifi. fol. 4. Tiraq. de. ll. connub. glo. 8. num. 56. Imol. in. l. cum lex. de fideiuss. Socin. Iun. conf. 28. num. 11. lib. 2. Corsetum sing. verbo, *pupillus*. Socin. in. l. in cōditionibus pupillus, nu. 1. ff. de cond. & demonstr. Ias. in. l. contra iuris, nu. 8.

ff. de pactis Pinel. in l. 1. parte. 3. nu. 30. C. de bonis maternis. Xuarez in. l. 13. tit. de las deudas, lib. 3. fori, limit. 4. Ioan. Lup. in rub. de donationibus inter virū §. 68. nu. 7. Gomez Arias in. l. 55. Tauri, nu. 12. cū sequentibus, & ibi Anto. Gomez nu. 2. citans Bald. conf. 488. nu. 2. lib. 1. & omnino videndus est Matienço, qui hæc omnia & plura alia adducit in. l. 2. glo. 1. à nu. 13. tit. 3. lib. 5. recopil. Tandē magis cōmunis conclusio est cū Autore hic: quòd intelligit tamē volēte muliere aut marito cōtractui stare: qđ ipsi declarare tenētur requisiti, aliàs nō.

Additio ad Decisionem 258 CCLIX.

EX hac decisione deducuntur sequētes conclusiones.

Prima, quòd proximitas in successore maioratus, respectu vltimi decedentis debet prouenire ex parte fundatorum maioratus, & nō ex alia linea, aliàs capax non erit succedendi.

Secūda, qđ donatio causa mortis, vel testamētum facta, aut factū per duos in vna charta, vsq; ad mortē potest reuocari per vnum illorum, etiam si iurauerit non reuocare.

Tertia, quòd donatio causa mortis colligitur ex verbis donatoris, & ex effectibus donationis, etiam si notarius eam appellet donationem inter viuos.

Quarta, quòd donatio causa mortis censetur reuocata, si donatarius moriatur in vita donantis.

Quinta, quòd talis donatio non tenet, non acceptata per notariū, aut per ipsum donatarium.

De prima conclusione vide Bald. & Martin. Laudēsem in c. 1. de eo qui sibi & hæred. suis, in feudis. Calder. cōf. 13. tit. de feudis. Ang. conf. 110. Card. cōf. 124. Rub. conf. 85. ad finē, & in. l. Gallus §. quidam rectē, num. 86. ff. de liber. & posth. Paris. cōf. 65. nu. 21. lib. 2. Tiraq.

in tract. de retract. lib. 1. §. 11. glo. 1. à num. 19. Menoch. conf. 507. à num. 11. lib. 6. Coua. in practicis, q. 38. Moli. lib. 3. de primogenijs, c. 9. nu. 1. in fine, & facit, quia omnes qui tenent opinionē Socin. in l. si cognatis, de rebus dubijs, q̄ attendatur proximitas respectu ultimi admissi, semper tenuerunt ista conclusionē, ut videre est per Decian. cōf. 25. lib. 3. Cep. conf. 600. lib. 5. Iul. Cla. lib. 4. sententiarū. §. testamētū, q. 76. & per Menoch. cōf. 124. lib. 2. & secundū istam cōclusionem, quæ dubium non habet, semper consului, & indicatum est.

De secūda adde allegatos decis. 247. & ultra ipsos de donatione causa mortis iurata adde Anto. Gab. lib. 2. cōmuniū conclusionum, tit. de iureiurando, conclus. 9. à nu. 11. Did. Coua, in rubrica de testamen. 2. par. à nu. 10. Deci. conf. 305. Corn. conf. 126. col. 2. lib. 1. Iaf. conf. 6. col. 7. lib. 3. Paris. cōf. 16. nu. 17. lib. 2. Seguram in repet. l. vnum ex familia. §. sed si fundum, à num. 140. ff. de leg. 2. & cum pluribus Matien. in l. 7. glo. 1. à num. 21. tit. 10. lib. 5. recopil. & faciūt quæ ipse dicit de clausula de non contraveniendo, appositā in donatione causa mortis, à nu. 20. Adde etiā Michaelē Crassum in suo libro sententiarū. §. donatio causa mortis, quæst. 1. nume. 2. & quæst. 21. nume. 4. & de testamento reuocando, etiam si iuramentum interuenerit, adde Peral. Soci. Iun. & alios in l. si quis in principio ff. de leg. 3. & ultra illos adde Couar. in d. rubrica. 2. par. à nu. 15. & Iul. Cla. in d. §. testamētū, q. 94. Ant. Gab. lib. 2. cōmuniū, tit. de iureiurando, conclus. 1. à nu. 8. Crassum in d. lib. §. testamētū, q. 87. Communiter concluditur, quòd si clausulæ de non reuocando & non contraveniendo, ponātur simpliciter in fine contractus, & in clausulis exequutiuis, solitis apponi ex stylo tabellionum, & illis adijciatur iuramentū, nō efficiunt

donationem irrevocabilem. Si verò apponantur in principio & medio contractus, in dispositione & obligatione contractuentium, tunc transmutat illum in donationem inter viuos: & addo ego quòd etiam si apponantur in clausulis exequutiuis, si apponantur per verba præcisa, enixa & geminata, operantur irrevocabilitatem, ex præsumpta contractuentium intentione. Addo etiam, illas dici appositas ex stylo, quas tabelliones in suis domibus post recessum partium apponunt: & licet hodie ex l. 13. tit. 25. lib. 4. recopil. id fieri non possit tamen sæpe fit, & idcō clausulæ solite apponi ex stylo, si apponantur in fine scripturæ, & in clausulis exequutiuis, parum operantur, si contra eas stet dispositio partium expressa, de qua in verbis dispositiuis contractus: quod nota.

De tertia adde Matien. in d. l. 7. glo. 1. tit. 10. lib. 5. melius adde Xuatēz allegatione. 20. Deci. in l. fin. nume. 2. C. de pactis, Bart. & DD. in l. quæ dotis. ff. soluto matrimonio, & in l. cū maritus, §. fin. ff. de pactis dotalibus. Boer. decis. 353. à num. 12. Couar. vbi supra, nume. 25. Roland. conf. 8. nu. 21. lib. 1. Crass. vbi supra, quæst. 1. in fine.

De quarta adde l. ultimā, tit. 4. part. 5. & ibi Greg. & alias legescitando, Matien. vbi supra, glo. 3. num. 3.

De quinta adde Couar. in d. rubr. 3. parte num. 14. & Matien. vbi supra, glo. 2. num. 22. Anto. Gomez lib. 2. variarum, c. 4. nu. 16. Crassum vbi supra, quæst. 9. & quæ diximus ad decisionem octauam: quidquid tamen sit de iure communi, hodie concludendum est, ut per Autorem hic. Ex quibus omnibus conclusionibus apparet, benè iudicasse Senatū in præsentī decisione.

Additio ad Decisionem

CCXL.

c 4 / Vide

Secunda pars Additionum

V Ide quæ de remedio. l. si quis conditionis, de quo hic, dixi decisione. 12.

Additio ad Decisionem 260 CCLXI.

EX hac decisione deducuntur notabilis conclusiones sequentes.

Prima, quod iure communi, quando emphiteosis conceditur marito & uxori & filio, quem nominauerit, non possunt filia, nec nepotes nominari.

Secundo, quod quando conceditur pro filio & filia, quem testator nominauerit, non potest nominari filia, existente filio, nisi aliud lege caueatur.

Tertia, quod lex noua comprehendit negotium antiquius illa lege, si eius executio & complementum accidant post illam legem, dummodo ante non sit alijs irreuocabiliter ius quæsitum.

De prima adde Riminal. Seniores conf. 121. nu. 4. lib. 1. Couar. lib. 2. resolutio. c. 18. à nu. 1. Iul. Clar. lib. 4 sententiarum. §. emphiteosis, quæst. 32. Caldas de nominatione, quæst. 17. à nu. 30. latissime Aurelium Corbulum in tract. de causis ex quibus amittitur emphiteosis, tit. de causa priuationis ob lineam finitam, à nu. 2. & 3. cum sequentibus. Communis resolutio est, quod iure communi filia non succedunt in emphiteosi pro filijs concessa, nec possunt nominari. Fallit ex. l. regia Lusitania, vt p Caldas vbi supra, & ex consuetudine huius regni, in quo contrarium seruatur: & de nepotibus: vide eundem Caldas in d. tract. quæst. 19. à nu. 13.

De secunda adde Paul. de Castro in l. si. C. de verborum significatione, & in l. cum ita. §. in fideicomisso. de leg. 2. Cor. conf. 37. nu. 2. lib. 3. Ruin. conf. 151. nu. 8. lib. 2. Socin. conf. 131. nu. 4. & 86. nu. 1. lib. 3. Deci. conf. 299. nu. 15. Caldas in d. tract. quæst. 14. à nu. 36. Resolutio est, quod iure communi, quando em-

phiteosis conceditur pro masculis & foeminis, vel de consuetudine succedunt foeminae, non praefertur masculus foeminae: secus si extet statutum, quod statibus masculis, foeminae non succedat: aut aliud lege caueatur, vt per Caldas vbi supra, qui declarat & confirmat praesentem decisionem, licet eam non citet, & ita practicatur in his regnis, nisi nullus esset nominatus, nam tunc masculus praferretur, ex. l. si. ff. de fide instrument. late Tiraq. de primogenijs, quæst. 40. late Caldas quæst. 12. 247. & 23. & ita vidi iudicatum in quadam causa.

De tertia vide late Autores, maxime Bar. in l. omnes populi, de iustitia & iure. Imol. in c. fin. de constit. Andream ab ex ea de constit. num. 266. & 268. & sequentibus, & resolutio Autoris est vera, & secundum eam iam consului, & iudicatum est, ex quibus apparet, bene iudicasse Senatam in praesenti decisione.

Additio ad Decisionem CCLXII.

Dvo ponit hac decisio notanda Primum, quod creditor non tenetur alimentare debitorem inopem ad sui petitionem incarceratum, si ex elemosynis possit alimentari, aut aliqua confratria, puta Misericordiae, eum alimentat.

Secundum, quod carcerato ob delictum non tenetur accusator alimenta subministrare.

Primo adde Aluarum Valascu, quia omnia, quae Autor hic tradit, refert, & etiam nostram decisionem, consultatione. 1. à nu. 8. Cordubam de Lara in repetitione. l. si quis à liberis. §. si vel patrens, à nu. 60. cum sequentibus, in tractatu de alimentis. Auiles in c. 18. praetorum, verbo, *qual conuenga*, nume 5. Motaluum in l. 2. verbo, *de pan y agua*, tit.

titu. 8. lib. 2. fori, & l. 4. & ibi Matie. glo. 1. & Azeued. à num. 1. & 2. titu. 16. lib. 5. recop. qua disponitur, quòd per nouem dies solùm tenetur creditor alere debitorem inopem: quod malè & raro praticatur. Valascus verò discrepat ab Autore hic in. 2. parte conclusionis. Mihi verò, si alimenta quæ dantur carceratis ab aliqua cõfraternitate, nõ sint ordinaria, & necessaria, & eleemosynæ nõ sint sufficientes & ordinariæ, in dubio verior videtur Valasci opinio.

Secundo dicto adde Auiles. vbi supra num. 4. qui idem tenet: & ita praticatur.

Additio ad Decisionem CCLXIII.

TRia aut quatuor dubia cõtinet hæc decisio. Primo adde quæ diximus decis. 250. alias. 251. Secundo adde quæ diximus & allegauimus decis. 46. & Menoch. conf. 45. lib. 1. Xuares alleg. 1. Alexand. Menoch. Boer. Gratum, Simonè de Pretis, Marantam, Maticam, Rolandum, Viui. Capram, Soci. Deci. Cla. & alios allegatos à Doctore Valdesio ibi num. 2. lit. A. Tertio adde Molin. lib. 1. de Hispanorum primog. cap. 8. à nu. 35. Pinel. etiam ab eo citatum. Ceph. cõsi. 306. num. 122. lib. 3. & 312. num. 25. eod. lib. latissimè Pegueram in tract. de feudis versicul. 6. ad repetitionem capituli item ne super laudemio, à num. 109. cū sequentibus, & huic dubio quo ad secundam partem eius, vbi dicit, quod donatio iudicatur causa mortis, & potest reuocari, etiam si adijciatur clausula de non reuocando, adde quæ diximus supra decis. 259. & notabiliter & benè ad propositum huius decisionis in hoc dubio Menoch. in tract. præsumptio. lib. 6. præsumptione. 4. nu. 22. allegat Corn. conf. 159. lib. 4. col. 3. Socin. Deci. Ripã & alios, eundem Menoch. d. lib. 6. præ-

sumptione. 10. nu. 3. & quo ad tertiam partem dubij, in quantum dicit, quòd testator potuit adijcere onera maiora- tum pluribus vicibus, ex eo quia reserua- uit sibi facultatem faciendi, & non cõsumitur facultas faciendi prima vice, adde in terminis Pelaez de Mieres in tract. de maioratibus. 1. part. quæst. 26. à nu. 12. cum sequentibus, & quæst. 38. Vide etiam Velazquez de Auendaño in l. 44. Tauri, glo. 19. à nu. 2. & glo. 20. Tertio dubio, in quantum dicit Autor, quod inferens metum, vel dolum, non potest ipsum allegare, quia allegaret turpitudinẽ suam, adde elegãs consiliũ Hippolyti Riminaldi Iunioris. 62. lib. 1. per totum, & Crauetam consi. 491. nume. 1. & consil. 815. nume. 2. lib. 5. & 570. num. 9. & 436. nu. 12. & Viuiũ decis. 339. nu. 36. Matthæum Brunum conf. 87. nu. 5. lib. 1. Tandem his visis, decisio præsens Senatus vera est, nam absq. dubio possessor maioratus potuit adijcere nouas vocationes & grauamina maioratui antiquo, si addidit bona propria, & licet Pinelus dicat quòd nõ, cuius opinionem probabilem Molina dicit, si sint contrariæ vocationibus adiectis in primo maioratu, simpliciter tamẽ tenendũ est, quòd quomodocũq. velit adijcere, potest, licet postea sequatur diuisio horũ maioratum, nisi aliquid repugnans & incompatible resultet, ex quo alter eorum supprimitur, vel supprimiti poterat, vel posset in futurum, tũc enim etiam quo ad bona addita, seruanda essent disposita in primo maioratu.

Additio ad Decisionem CCLXIII.

ADde quæ latè allegauimus ad decisionẽ. 66. vbi infinitas autoritates modernorum, & antiquorum citauimus, maximè vltimum consiliũ Sfortie,

Secunda pars Additionum

tia, quod omnia complectitur: & interim vide eundem, qui omnia hic dicta, & plura alia cōplectitur, in tract. de integritate restitutione, quæst. 64. 2. par. per decem articulos illius quæstionis.

Num. 3. Nota, q̄ allegans aliquā qualitatem ad fundamentū suæ intentionis, tenetur eam probare. Adde Rol. Valle conf. 68. nu. 31. lib. 1. Burf. conf. 131. nu. 8. lib. 2. Tiberi. Decia. cōf. 17. nu. 7. lib. 1. Ceph. conf. 256. nu. 65. lib. 2. Fab. Turretum conf. 2. à num. 12. lib. 1. Hæc decisio clara est, & ideò nulla alia indiget additione, & ad id quod dicit de seniori nu. 3. adde Molin. de primog. lib. 1. cap. 11. nu. 9. & lib. 2. cap. 4. num. 42.

Additio ad Decisionem CCXLV.

Num. 1. An cedi, donari & vèdi possit ius succedendi in aliquo primogenio, diximus supra decis. 174. & adde nunc Pelaez de Mieres in tract. de maioratibus. 3. par. quæst. 18. per totam. Molin. lib. 1. de primog. c. 6. à num. 45. & lib. 3. c. 2. à nu. 21. Tiraq. de primogenijs, quæst. 26. & 27. Velazquez in. l. 45. Tauri glo. 1. à num. 3. 4. & 5.

Num. 2. Adde Aluar. Valaf. in tract. de iure emphiteotico. q. 7. à num. 8. Aymon. conf. 112. nu. 8. lib. 1. & eleganter Crauet. conf. 548. nu. 6. lib. 4. & de cōtractu in scriptis celebrādo, & quando fit conuētio, vt de cōtractu fiat scriptura, vide quæ diximus decis. 207. num. 7.

Num. 3. de confessione facta in cōtractu nullo, q̄ valeat, adde Paul. quid dicit notatu dignū, & in. l. si ita stipulatus. §. Chryfogonus n. 4. ff. de verborū oblig. & ibi Alex. Ange. & Imol. & cum Ruin. Alexan. Bart. Decio, & alijs adde latissimè Mascard. in tract. de probatio. part. 1. conclus. 358. per totam, vbi cōmunem dicit sententiam huius decisionis, & respondet ad contraria.

Num. 4. De rati habitatione tacita & expressa adde latissimè Mascard. in tract. de probatio. par. 3. conclus. 1356. à num. 59. & per totum.

Num. 5. Ultra Bald. & Salic. hic allegatos adde in puncto Iaf. in. l. 2. num. 134. C. de iure emphiteotico, & Campegiū in tract. de testibus, reg. 371. Mascard. d. 3. part. conclus. 1319. num. 14. vbi, q̄ quando scriptura requiritur ex conuētionē partiū, distractus potest probari testibus, & adde Aluar. Valaf. vbi supra. Ex quibus omnibus reperies, bene iudicatum in hac decisione, nam per secundam scripturam nullam non debet derogari primæ validæ, etiam si illa prima reuocabilis esset ad voluntatem partium; de quo vide autores, maxime Purpurat. Rimin. & Monterum in l. pacta nouissima. C. de pactis. Adde tamen, quòd non videtur bona differentia Autoris, scilicet, quòd quando scriptura requiritur de necessitate ad cōtractum, distractus possit fieri sine scriptura, & quòd non colligitur voluntas partium, vt sine scriptura distractus non valeat, secus quando requiritur ex voluntate partium, quia tunc videtur colligi voluntas, scilicet vt distractus non valeat sine scriptura, nam hæc differentia non videtur probari iure. Quidquid enim sit de voluntate partium, de iure, quando cōtractus de necessitate exigit scripturam, distractus etiam exigit: secus si requiratur ex partium conuentione, vt dicunt citati Autores: nec aliud dicunt citati ab Autore in præsentī. Nihilominus tamen Senatus bene decidit, vt dictum est.

Additio ad Decisionem 265 CCXLVI.

Nota duo ex hac decisione. Primū, quòd vsusfructuarius conuentus potest

potest nominare dominum in iudicio, ad effectum, non vt ipse liberetur à iudicio, sed vt illi acta parent præiudiciū. Secundum, quod à sententia in qua dominus iubetur citari, potest appellari, quia habet vim diffinitiuæ, & iudices appellationis tenentur declarare, an sententia fuerit, vel non, iusta. De primo vide Ferraram, & ibi additiones nouas in sua praxi ciuili, in forma libeli in actione reali, verbo, *tenet & possidet*. Deci. cons. 62. nu. 3. Minsingerium centuria. 2. obseruatione. 58. & cetera. 3. obseruatione. 24. Afflictis decis. 217. latè Marianum Socin. in cap. quoniam frequenter. §. in alijs, à num. 100. extra, vt lite non cōtestata. Vide etiam Legistas omnes in. l. 2. C. vbi in rem actio. Barba. in cap. quoniam frequenter. §. in alijs, nu. 50. vt lite non contestata. Ægid. Bellamer. & Butri. & Abb. in §. quod si super illius cap. & Socin. nu. 112. cum sequentibus. Adde etiam Marcum decis. 832. parte. 1. Pinel. in. l. 1. 2. part. num. 62. C. de bonis maternis. Caualcant. in tract. de usufructu. à nu. 7. & conclude, quod ad quæstionem tangentem proprietatem, potest emphiteota nominare dominium ad vtrumq; effectum, vt sibi sententia noceat, & vt liberetur à iudicio proprietatis, quidquid Autor hic dicat, tenetur tamen pro interesse vsusfructus, saltim vsq; ad primam sententiam, causam prosequi: & hoc est quod decisio nostra adducit. Intellige, quando hæc quæstio non tangit ius emphiteotæ, aliàs non potest nominare ad effectum liberandi se à iudicio, contra Barba. vbi supra, & hæc est communis opinio: & adde Ficardum lib. 3. communium, tit. 15. num. 12.

De secundo vide Felinum in Rubrica de sententia & re iudicata, num. 11. & 12. melius de sententia interlocutoria super legitimatione personæ, Ferraram in praxi, in forma sententiæ super

legitimatione personarum, verbo, *nos Bernardinus*, & vide plures allegatos per Azeu. in. l. 6. tit. 18. lib. 4. recop. Couar. in practicis quæst. 23. Dueñas reg. 45. Lancelot. in tract. de attentatis 2. part. cap. 12. lim. 25. à nu. 1. Tandem plures citat Azeued. à quo non est opus transcribere: & notanda est decisio præsens, quia singularis & vera.

[Additio ad Decisionem CCLXVII.

ADde quæ diximus decis. 40. & decision. 234.

Additio ad Decisionem CCLXVIII.

ADde quæ latè diximus ad decisionē. 254. & aduerte, quod si numi, ex quibus institutor & socius, de quo hic, lucrati sunt, erant cōmunes, & alij socij vellent illorum lucrorum partem, etiam si mandatum esset limitatum, vt decisio sonat, non procederet ex dictis in dicta decisione: & ad præsentem adde decisionem Genuæ. 67. & 64. & 8. à nu. 9. & 9. nu. 14. & 174. & 180. à nu. 3.

Additio ad Decisionem ²⁶⁷ CCLXIX.

EX hac decisione inferuntur sequentes notabiles conclusiones.

Prima, quod collegium, vniuersitas, aut monasterium, non amittit ius commissi ex receptione pensionis, nisi collegialiter recipiant, & quod restituuntur contra receptionem.

Secunda, quod consuetudo non excusat à caducitate ob diuisionem, quando contrarium in pactis contractus inuenitur: quæ est conclusio singularis. Et adde Rimi. Seni. consil. 369. libro 3. Adde etiam Bursat. consil. 243. lib. 2.

Et

Secunda pars Additionum

Et adde huic decisione, in quantum dicit quod quælibet causa excusat à commisso, Buriat. consi. 26. à nu. 39. lib. 1.

Tertia, quòd delictū vnus ex socijs emphiteosis, non soluendo, vel alienando contra pacta, nocet alijs respectu commissi.

Ad primam conclusionem adde glo. & Autores in capit. potuit, de locato. Fulg. consi. 2. col. 2. Curt. Iun. in tract. de feudis. 2. parte principali, quæst. 26. Iul. Clarum lib. 4. sententiarum. §. emphiteosis, quæst. 10. Mascari. in tract. de probatio. 1. part. cōclusionem. 252. num. 12. & quòd emphiteota non cadat, nisi domino volente, adde eundem conclusio. 251. nu. 13. Beroi. consi. 116. num. 12. lib. 1. Curt. Seniore. consi. 81. Ceph. cōsi. 222. lib. 2. Aurel. Corbulum in tractatu de causis ex quibus amittitur emphiteosis, titul. de causa priuationis ob alienationem, limit. 40. & tit. de causa priuationis ob non solum canonem, limit. 21. num. 5. allegat Ruin. consi. 70. nu. 14. lib. 5. Alexan. consi. 105. nu. 15. lib. 5. Cæpol. consi. civili. 46. num. 3. De cium consi. 329. nu. 3. Beroi. consi. 102. num. 57. lib. 1. Paris. consi. 108. num. 43. lib. 1. Bursat. consi. 26. nu. 23. lib. 1. Sarmientum lib. 3. cap. 6. à nu. 2. & de restitutione contra receptionem canonis, adde aliquid per Sfortiam in tract. de in integrum restitutione quæst. 89. art. 3. num. 30. Huic tamen restitutioni, si commissum fuit legitimè renuntiatum per receptionem illius, qui pensionem recipere poterat, & commissum remittere, non consentio, nisi valdè intersit minoris, aut aliæ personæ priuilegiatæ, quia lucrum nimis odiosum est.

Ad secundam conclusionem adde in terminis Paulum Castrensem consil. 244. nu. 3. dub. 3. lib. 2. Gozadin consi. 75. num. 6. Deci. consi. 208. num. 7. Baptistam Ferretum consi. 178. num. 15. lib. 1. Aurel. Corbulum in d. tit. de cau-

sa priuationis ob alienationem, limitatione. 32.

Ad tertiam conclusionem adde Ripam in l. 4. §. Cato. nu. 44. & ibi Hermanotus Detus num. 295. Socin. Iun. nu. 143. ff. de verborum obligat. Rol. Val. le consi. 17. nu. 16. lib. 2. Anto. Gomez lib. 2. variarum cap. 10. num. 8. Clar. in d. §. emphiteosis, quæst. 8. Redoan. de rebus ecclesiæ quæst. 19. cap. 2. num. 7. latissimè Corbulus d. tract. titu. de causa priuationis ob non solum canonem, ampliacione. 8. Quæ conclusio vera est, quando emphiteosis existit indiuidua inter socios, & cū declarationibus Corbuli, quem omnino vide: & nota hanc decisionem, quia casum eius habeo in praxi, & secundum eam consului.

Additio ad Decisionem

CCLXX.

Collige ex hac decisione conclusiones sequentes.

Prima, quòd emphiteota primus potest de licetia domini alium facere emphiteotam de qua diximus latè ad decisionem. 244. num. 7. aliàs, 246. & ibi dictis adde nunc Senatorem Caldas in tract. de renouatione contractus emphiteotici. quæst. 13. per totam. Rimin. Sen. consi. 120. lib. 1.

Secunda, quòd dominus directus ceteretur remittere commissum primo emphiteotæ, qui subemphiteotauit sine eius licentia, si ab emphiteota secundo canonem recipiat, vel in vita non conquestus est: de qua vide dicta per me in decisi. 17. & decisi. 91. & illis adde Senatorem Caldas in d. tract. quæst. 11. à num. 8.

Tertia, quod subemphiteota, vel secunda emphiteota, desinit finito iure primi emphiteotæ, & sic finito primo contractu; in tantum, quòd si successoris emphiteosis renouetur à domino directo cum eisdem

eisdem pactis, & qualitatibus, nihilominus successor non teneatur illi stare, licet contrarium Autor defendat: quia emphiteosis renouata, censetur eadem cum prima, & durare prima, & sic non finitur ius datoris. Nihilominus contrarium decisit Senatus, & bene, cui decisio ni, in confirmationem, & reprobationem, adde latè dicta per dictum Caldas in d. tractatu quæstio, 2. & 3. 9. 10. & 14. & nouissimè adde elegans consilium Bursat. 375. per totum, lib. 4. Aliqua ponit Hipp. Riminaldus consi. 48. a num. 21. lib. 1. & Ceph. consi. 657. a nu. 23. lib. 5. Sed interminis huius decisionis adde Franciscum Curtium Iuniorum in tract. de feudis, par. 4. a nu. 85. cum sequentibus melius, latius, subtilius, & elegantius per Carolum Molinæum, quem miror non vidisse, nec allegasse Autores huius decisionis, in consuetudinibus Parisien. titu. 1. §. 35. a nu. 19. cum sequentibus, allegat Bald. consi. 16. lib. 1. & eundem consi. 265. lib. 5. qui omnino videndus est: ex quorum dictis collige casus sequentes ad declarationem huius decisionis.

Primus: Emphiteosis secunda durat pro vita concedentis, & eo mortuo, si succedat filius in emphiteosi, vel alius hæres, vt hæres, quia emphiteosis est hæreditaria, vel renouetur hæredi, tunc durat etiam subemphiteosis, & procedunt argumenta huius decisionis: & idè erit, quando ex consuetudine emphiteosis vendi posset à primo emphiteota, quia tunc iudicatur vt hæreditaria, & filij successoris ex primo cōtractu, etiã si hæredes non sint, non possunt ab eo auferre: secus si succedant ex renouatione, finitis primis generationibus.

Secundus est. Quando emphiteosis non est hæreditaria, sed acquisita pro se & filijs, tunc ius subemphiteotæ non durat nisi pro vita primi emphiteotæ, & eo mortuo, deuoluitur ad filios non hæ-

redes, vel alios agnatos vocatos ex primo contractu, cui non potuit præiudicare primus emphiteota, ex Bal. & Molinæo vbi suprâ. Faciunt latè tradita per Fabium Turrerum consi. 61. lib. 1.

Tertius est, Quando emphiteosis est finita, & renouatur in personam filij vel agnati non hæredis, tunc quia noua est non durat ius subemphiteoticarium, in præiudicium domini, nec agnati petentis renouationem, ex Bal. & Carol. vbi supra, & male dixit Autor quòd non erat noua emphiteosis: quem reprobat Cald. quæst. 14. in d. tract. & ego iam in additionibus primæ partis reprobauit.

Quartus casus est de æquitate, Si agnati vel filij non compareant, tenetur dominus renouationem concedere isti secundo emphiteotæ, vt per Bal. vbi supra: quòd in his regnis nõ practicatur, vt late diximus decisio. 41. & decis. 117. Ex quibus omnibus vides bene iudicatum in præsentis decisione.

Additio ad Decisionem

CCLXXI

Adde huic decisione, vltra Xuarez, & alios hic citatos, suū additionem Doctorè Valdes ibi, in tit. *De las dendas*. l. 13. §. sed pone num. 24. lit. A. qui allegat Caualecan. Menoch. Tiraqu. Auend. Castell. Palat. Cifuent. Matien. Anto. Gomez, Gutierrium, Molin. Crauet. Anton. Gabr, & alios, quos non refero, quia nūquã cōsueui sur alieni laboris esse: sed, & ibi allegatis adde Mascard. in tract. de probatio. 1. part. conclusio, 417. eundem latissimè lib. 3. conclusi. 1317. nu. 2. & 15. Eugenium Perusinum consi. 9. num. 12. lib. 1. Ceph. consi. 699. a num. 48. lib. 5. Brusat. latissimè consi. 127. lib. 2. & 173. num. 41. eo lib. Prosperū Pasethum cōs. 164. a num. 1. & vide nouissimum, & elegantissimum consilium Bursat. 424. lib. 4. qui

Secunda pars Additionum

qui infinita singularia adducit. Plura etiam consilia Riminaldi Senioris, & aliorum refert Mascardus vbi supra: & adde etiam, quæ latè diximus in nostro lib. 3. quæstionum, quæst. 23. Tandem communior, & verior, & æquior resolutio est, quòd ex cursu decennij præsumatur licentia, & consensus mariti, vel aliorum in contractu requisitorum, quãdo non agitur de graui præiudicio: si verò de graui agatur, non præsumatur, nisi longissimũ tempus cum alijs indicijs interueniat: quòd late per plures casus distinximus, & resoluiimus in dicta quæstione, & in quæst. 2. libri primi, & hic consensus præsumptus æquipollet expresso requisito ex mente omnium, de quibus supra, & ex his quæ diximus ad decisionem. 168. quibus nunc adde Me noch. in tract. de præsumptio. lib. 3. præsumptione. 42. a nu. 15. Ex quibus collige, benè iudicatum per Senatum.

Additio ad Decisionem 271 CCLXXII.

ADde huic decisioni Nauarrum in suo Manuali. cap. 17. a nu. 260. Co-uar. in reg. peccatum. 2. par. relectionis, a num. 3. Medinam de rest. quæst. 4. §. in cip. *Corollaria*. Sequitur Dominic. Soto lib. 6. de iustitia, & iure, quæst. 1. art. 4. Ioseph. Angles in suis Floribus Theologicis, art. 5. difficultate. 2. conclus. 1. Na uaram cum Caietano, & alijs quos allegat in tract. de restitutione tomo, 2. lib. 4. cap. fin. a nu. 33. latissimè per tres & quatuor conclusiones, Alfonso de Villagut. in tract. de vsuris, quæst. 32. per totam, & ex eorum dictis colligitur veram esse nostram decisionem.

Additio ad Decisionem 272 CCLXXIII.

ADde huic decisioni infinitos Auto- res, quos allegat in terminis huius

decisionis Mexia in pragmatica taxæ panis, conclusion. 2. a num. 76. cum sequentibus. Catell. Cottã. in memorabili- bus, verbo, *Dos*, Deci. cõs. 119 nu. 9 Ne uizan. conf. 74. Roman. & ibi Mandos. conf. 517. a num. 4. Alexand. conf. 141. lib. 5. & 200. lib. 6. & 63. lib. 4. Roland. conf. 55. lib. 2. Massueriũ ad Ferraram in praxi, in forma libelli, quo vxor agit ad dotem. verbo, *dictæ domine*, versicul. *aut non legauit*. Alfonso de Villagut. in tract. de vsuris, quæst. 22. conclusio. 9. qui benè loquitur. Bæzam in tract. de non meliorandis. cap. 25. nom. 8. Com- muniter concluditur, quòd valet pactũ, de quo in hac decisione, si maritus susti- neat onera matrimonij: & hæc est verior opinio, & quæ magis practicatur.

Additio ad Decisionem CCLXXIII.

ADde huic decisioni. Viuium decis. 241. num. 47. qui dicit opinionem glo. esse communiter ab omnibus rece- ptam. Iul. Clarum. lib. 5. sententiarum. §. adulterium nume. 18. Canteram in quæstionibus criminalibus, fol. 490. a nu. 43. & quæ diximus decis. 63.

Additio ad Decisionem CCLXXV.

ADde huic decisioni, ultra Autores hic citatos, Bart. post Guillelmum de Cugn. in l. si quis libellos. C. de apel. Speculatorem in titu. de locato. §. nunc aliqua, quæst. 96. num. 119. Alberi. in l. fin. num. 7. C. de iure enphiteotico. Ale- xand. in l. si insulam, num. 40. ff. de ver- borum oblig. Rip. in l. cum bona, num. 20. ff. de priuileg. creditorum, & in l. in quartam, num. 55. ad l. Falcidiã. Guid. Pape consi. 192. num. 1. Curt. Sen. conf. 63. Grat. conf. 133. lib. 1. Socin. Iun. cõs. 20. num. 38. lib. 1. Emanuel Xuarez in thesau-

thesauro receptorum sententiarum, verbo, *emphiteosis*, num. 78. Iul. Clar. lib. 4. sententiarum. §. *emphiteosis*, quæst. 13. Aurel. Corbul. cum alijs pluribus, in tract. de causis ex quibus amittitur *emphiteosis*, titu. de causa priuationis ob alienatione, ampliatio. 29. & de mora purganda recuperando re. vide Imol. Be roi. & Autores in cap. potuit, de locato, & eund. Corbulum in d. tract. tit. de causa priuationis ob non solum canonem, limit. 41. a num. 21. & communis resolutio est, ut per Autorem in præsentis, notandaque est præfens decisio.

Additio ad Decisionem

CCLXXVI.

ADde huic decisioni, quæ diximus ad decisionem. 76. ubi declaruimus materiam. l. finalis, de qua hic, cum Menochio, & alijs.

Additio ad Decisionem

CCLXXVII.

ADde huic decisioni, quæ diximus ad decisionem. 26. & ad decisionem 244. alias. 246. ubi habes materiam præfentis decisionis cum pluribus autoritatibus declaratam.

Additio ad Decisionem

CCLXXVIII.

ADde huic decisioni quæ dixi ad decisionem. 239. alias. 237. quia error est in numero Autoris: & de materia. l. fin. de eo quod metus causa, quando tenuta illegitime data, est confirmanda, vide quæ diximus ad decisionem. 40. & illis adde Parladorium lib. 1. rerum quotidianarum. cap. 10. per totum, & nouissime lib. 2. cap. 6. & de sequestro, an auferat possessionem, adde Boeri. decis. 272. num. 1. Did. Perez in Rubrica ad

titulum *De los secretos y embargos*. lib. 3. ord. col. 1140. Aze. in Rubrica titu. 12. lib. 4. recop. num. 12.

Additio ad Decisionem 278

CCLXXIX.

HÆc decisio in materia legitimationis est admodum notanda, & singularis, & latissime materiam pertractare ad cuius materiam infinita allegauit ad decisionem. 2. num. 7. & ad decisionem 11. nunc tamen ex eius larga cõtextura elicio duas conclusiones substantiales, in quibus consistit neruus totius decisionis.

Prima quod clausula, Sine præiudicio venientium ab intestato, apposita in legitimationibus, solum operatur in fauorem filiorum patris, qui filium fecit legitimari, non in fauorem aliorum consanguineorum transuersalium: alias nihil operaretur. Secunda, quod legitimatus à principe ad successionem maioratus cum clausulis de plenitudine potestatis, & ex certa scientia, admittitur ad successionem maioratus, & excludit agnatos transuersales, etiamsi fuisset natus ex coitu damnato.

Ad primam conclusionem ultra per me dicta ubi supra, adde Alexan. consi. 188. lib. 5. num. 20. Dec. consi. 393. & 338. num. 4. Socin. Iun. consi. 97. nu. 42. lib. 1. & 120. num. 22. lib. 2. & 121. nu. 16. lib. 2. Iacobum Mandellum Alben. consi. 7. num. 1. Ioan. Mariam Riminaldum consi. 41. num. 9. & 17. lib. 1. Anto. Gabr. lib. 6. conclusionum, titu. de legitimatione, conclus. fin. num. 6. Crassum in suo libro sententiarum. §. successio. ab intestato, quæst. 19. nu. 14. Sfortiam consi. 1. num. 14. & 16. num. 30. lib. 1. Dionysium Gotiffredum in sua praxi in ris. ciuilibus. lib. 1. tit. 5. fol. 327. ex quorundem dictis, & aliorum ab eis allegatorum, contra dictam conclusionem Autoris est

Secunda pars Additionum

est magis communis opinio, imo quòd non excludantur veniētes ab intestato. Ego tamen pro vera intelligentia constituo casus sequentes.

Primus, si in legitimatione nihil dicatur de successione ab intestato infavorem legitimati, tunc dicta clausula operatur in favorem venientium ab intestato, & legitimatus eos non excludet; solumque erit capax succedendi ex testamento, nisi consanguinei non sint, aut non apparent, vel sint admodum remoti, & incerti: & ita procedit dicta magis communis opinio.

Secundus, si in legitimatione legitimatus fit capax ab intestato succedendi, & ei datur dicta successio, tunc, si aliud non appareat ex verbis legitimationis, dicta clausula solum operabitur in favorem filiorum patris petentis legitimationem, & non aliorum, & ita procedit doctrina Autoris hinc, quæ in terminis legis 12. Tauri, quæ est l. 10. titu. 8. lib. 5. recopil. clarius procedat.

Tertius, si ex verbis legitimationis constet quòd etiam legitimans vult ut legitimatus succedat ab intestato filiis existentibus, tunc solum operabitur quæ Alexand. Dionys. Crassus & alij vbi supra dicunt, & legitimatus succedet ab intestato cum filiis: quod in his regnis non procedet ex d.l. 10.

Ad secundam conclusionem ultra dicta per me in dictis decisionibus, & per Autorem hinc, adde Curt. Senio. consil. 35. 17. 16. 65. 19. 13. 73. 18. Curt. Jun. consil. 221. & 196. & 302. & 247. lib. 3. Mariam Riminald. consil. 113. num. 9. lib. 1. & 28. nume. 15. 41. & 82. nu. 13. & 226. lib. 2. & Jacobin. Riminald. eius filium consil. 626. & 718. & 720. & 721 & 723. & 725. 776. 728. lib. 4. Mari. Anguis. consil. 10. & 122. & 19. & 129. Crauet. consil. 669. 868. à num. 495 8. 450. num. 14. 687. 923. lib. 5. Brun. consil. 15.

Hieronym. Gabr. consil. 30. à nume. 12. lib. 1. Neuiz. consil. 99. Celf. consil. 88. à numero 16. Bursatum consilio 1. 1. à numero. 30. lib. 1. & 390. lib. 4. à nume. 32. & 453. eod. lib. 4. Menoch. consil. 181. lib. 2. 266. à num. 3. lib. 3. & 461. lib. 5. & de præsumptio. lib. 4. præsumptio. 79 Riminald. Jun. consil. 46. à num. 40. Cephal. consil. 111. lib. 1. Port. consil. 105. Prosperum Pasethum consil. 164. à num. 12 & 165. à nume. 3. & 98. à num. 9. & 71. & 72. Jacobum Berretam consil. 31 & 29. à nume. 17. & 16. à num. 53. Franciscum Becium consil. 3. à num. 36. lib. 1. Eugenium Perusin. consil. 57. per totum. Anton. Gabr. vbi supra, Roland. consil. 67. lib. 3. & 88. eodem libro. Marzarium de fideicommiss. quæst. 30. Petrum Surdum consil. 1. à nume. 97. lib. 1. Bonifacium Rugerium consil. 27. 51. & 56. lib. 1. Alexand. Raudensem consil. 141. nume. 4. 5. 30. 39. 40. 41. 104. 124 & 125. 2. tomo, Zileti de ultimis voluntatibus, & consil. 21. & 108. eod. tomo. Anton. Ciosium consil. 10. & 142. lib. 1. Bursat. consil. 127. lib. 2. Nattam consil. 470. numero. 24. lib. 2. Sfortiam latissimè consil. 1. & consil. 16. & per tota, lib. 1. & in tract. de compediōsa par. 6. art. si. Mant. in tract. de coniectur. lib. 11. tit. 10. Crassum vbi supra & in §. fideicommissum, quæst. 38. à nume. 2. & ex nostris Molin. lib. 3. de primogen. cap. 3. Couarrub. lib. 3. variarum, cap. 5. num 7. Azeued. & Matienz. in d.l. 10. Cald. de nominatione, quæstio. 21. Ceruantes in d.l. 12. à num. 48. post Tellum Fernandez ibi. Velaz. in l. 40. Tauri. glo. 11. Ioan. Gar. in tract. de nobilitate, glo. 21. Gutierrez in repe. §. sui, ampliatio. 4. instit. de hæredum qualitate & differentia. hi omnes, & qui ab eis allegantur, & repetētes omnes ad §. & quid si rātū, nimis variant in hac materia, tum circa successiones liberas, tum etiam circa bona feudalia & maioratus, & resti-

tuitioni

tutioni subiecta, tum an princeps tertijs & substitutis præiudicare possit, & an eorum citatio requiratur. Tandem omnes, saltem maior pars, contra nostram conclusionem & decisionem insurgunt: sed tamen ut confusio euitetur, in tam difficili & lato pelago constituo conclusiones sequentes, quæ materiam extricant & declarant.

Prima, quod ad legitimationem, nec ad aliud priuilegium impetrandum, nulla citatio requiratur, cum princeps legitimando & priuilegiando, suo iure utatur, à nulloque possit impediri, legitimatusque beneficium & habilitatem consequatur, quæ sibi impediri non debeat, quid quid inde eueniat, actusque per se & primario nulli damnum inferat, ex eleganti Oldra. consil. 299. Facit Bellacom. cum Henrico in cap. fin. ut lite pendente, & sic practicatur.

Secunda conclusio: Princeps ad petitionem patris in sui vita libere potest filium legitimare ad utramque successionem, nullaque citatio requiratur, cum consanguineis nullum ius competat ad eam, nisi in spe incerta & remota talisque legitimatus, ut legitimus succedat, legitimis filiis non existentibus, ex d.l. 10.

Tertia, Princeps potest post mortem patris ante hereditatem aditam filium legitimare, hæc tamen legitimatio non obicit consanguineis ab intestato succedentibus, quia habuerunt ius ad rem certum: quod ab eis absque magna causa tolli non debuerat, quod que post acquisitionem quo ad conseruationem est de iure naturali, licet modus acquirendi fuerit de iure ciuili: quidquid Paulus & alij dicant.

Et minus poterit post aditam hereditatem consanguineis præiudicare.

Quarta conclusio. Legitimatus in

omnibus & per omnia, & ad fideicommissa, si fideicommissum est temporale, & aliud non constet ex claris verbis & voluntate testatoris, excludit substitutum sub conditione, si sine liberis, dum tamen legitimatio non fiat post acquisitum ius substituto, mortuo primo vocato, & in hoc nullum præiudicium fit substituto, qui solum in defectu filiorum est vocatus, & legitimatus est filius & capax.

Quinta conclusio: Legitimati non succedunt in maioratibus & fideicommissis perpetuis, quia ex testamento fundatoris vocati sunt consanguinei in defectum legitimorum, & Princeps non voluit nec potuit de lege ordinaria illis præiudicare, maxime cum tales raro ex consuetudine soleant succedere, nec à testatoribus vocari, nec de eis intelligunt, quando filios vocant.

Sexta conclusio. Princeps de potestate absoluta, & ex magna causa potest legitimare ad maioratus, & excludere consanguineos causa tamen debet esse publica, & hoc non est negandum à Principe, quid quid Molina & alij velint. Debet tamen de eius voluntate apparere in legitimatione, & quod vult uti dicta potestate absoluta, aliis in dubio non videtur ea uti. Debet etiam de causa in actis apparere nec ultra citatio requiratur, dum tamen causa verificetur: nam ex causa potest dominium alterius auferre, & voluntatem testantium declarare, & testamenta subuertere; & de hoc dubitandum non est: debet tamen, si commodè id possit fieri, cambium dare consanguineis exclusis, non ex proprio patrimonio, si legitimatio vel in eius fauorem, vel sui ærarij non cedat, sed ex alijs bonis legitimati, si id commodè fieri possit.

Septima & vltima conclusio. Princeps sine dubio, quando consanguinei non

Secunda pars Additionum

existunt, aut non apparent, vel incerti & nimis remoti sunt, potest legitimare ad maioratus filium possessoris, & sic iam audiui practicum, & hoc modo porcedit decisio præsens, quæ fundatur in eo, quòd ea quæ maioratum petebat, erat etiam spuria & legitimata, vel descendebat à spurio, & sic in pari causa potior erat conditio possidentis: quæ aliàs falsa foret, & non tenenda: quæ omnia, lector, nota, quia nullibi inuenies ita declarata.

Additio ad Decisionem 279 CCLXXX.

ADde huic decisioni. l. 5. & 6. tit. 16. lib. 8. recopilationis, cum qua cessant dubia huius decisionis, nam lex illa dicit, quòd qui cum archibusio delinquit, includitur in eius dispositione, & itidem auxiliantes. Et ad dicta in hac decisione, an sufficiat præsumptia probatio, vide dictam legem. 16. ibi, *Por el qual constando del delito*, & vide quæ dixi ad decisionem. 179. & adde infinitas allegationes Tiraquel. de retractu lib. 1. §. 8. glo. 5. num. 19. Socin. in c. si clericus, à num. 12. de foro competentis.

Et ad id quod Autor dicit de extensione legis pœnalis, vide Eugenium Perusinum conf. 33. à nume. 124. & 49. à num. 19. & 68. à num. 15. & 83. à num. 5. lib. 1. Ceph. conf. 226. nu. 19. lib. 2.

Additio ad Decisionem 280 CCLXXXI.

HÆc decisio vera & singularis est, & secundum eam semper iudicatur in causis criminalibus, & rei torti pro modo iudiciorum aliquando vel absoluntur, vel pœna arbitraria, exilij, pecuniaria, vel verecundiæ, vel ad triemes condemnantur: cui adde Iuli. Clarum in sua praxi criminali, quæst. 64. à

num. 38 qui Simancam & alios allegat doctorem Xvarez de Pace in sua Praxi tomo. 1. c. 3. §. 12. nu. 22. par. 5. Canterã in quæstio. criminalibus, fol. 105. versiculo, *Vtrum reus purget indicia*, à nu. 12

Additio ad Decisionem CCLXXXII.

ADde huic decisioni quæ diximus ad decisionem 171. & 179. & 141 ubi inuenies similem decisionem in dicta decisione. 179.

Additio ad Decisionem CCLXXXIII.

ADde huic decisioni, per quantum tempus amittatur priuilegium faciendi, vel non faciendi, ad intellectum. l. 1. ff. de nundinis. l. 42. titu. 18. part. 3. latissimè Ioan. Garciam in tractatu de nobilitate, glo. 6. à num. 30. & 33. & 40. cum præcedentibus & sequentibus. Pelaez de Mieres in tractatu de maioratibus. 1. parte, quæstione. 17. num. 1. Otaloram de nobilitate. 2. parte. 3. partis principalis, cap. 9. à nume. 7. Tiber. Decian. conf. 66. à num. 65. lib. 3. & conf. 3. num. 125. lib. 2. Azeued in l. 1. à num. 30. tit. 1. lib. 6. recop. Et ad id quod Autor dubitat, an priuilegia ad sui validitatem requirant confirmationem Regis successoris, adde Afflictis decis. 128. per totam, qui eleganter loquitur: & quia decisio clara est, & vera, nihil amplius illi addendum puto.

Additio ad Decisionem 283 CCLXXXIII.

DVo dicit hæc decisio. Primum, quod ius tertie vel secundæ personæ in emphiteosi semper durat, durante ipsa principali persona, licet ipsa ius emphiteoticum in alium transtulerit, quòd non extinguitur morte cessionarij. Adde Rimi. Sen. conf. 114. lib. 1.

Secun-

Secundum, quod dominus videtur remittere caducitatē incurſam ob alienationē, accipiēdo à nouo emptore pēſiones per decennium, etiam ſi ſit Eccleſia Collegiata, cōtra notata in c. potuit, de locato, & quod per tale tēpus domini licentia præſumitur. De primo vide in terminis legis Regiæ, de qua hīc, Senatorem Caldas in tract. de renouatione contractus emphiteotici, quæſt. 7. à nu. 7. & adde Ananiam & alios ibi allegatos. Adde etiā plurimū ad rem de renuntiante emphiteoſim in fauorem certæ perſonæ, qua mortuæ, non reuertitur ad dominū, ſed redit ad renuntiantem, Bart. in l. qui Romæ. §. duo fratres, quæſt. 10. & ibi Aret. n. 29. Alex. nu. 60. Rip. 88. Crotus nu. 146. ff. de verborū obligatio. Bal. conf. 281. lib. 3. & cū Berroio Hierony. Gabr. & alijs quampluribus, Aurelium Corbulum in tract. de cauſis ex quibus amittitur emphiteoſis, tit. de cauſa priuationis ob renuntiationem. à num. 10.

De ſecūdo adde quæ dixi ad deciſionē 269. aliàs 267. vel 268. conclu. 1. & quæ ibi allegauit; & nota bene hāc deciſionē, quæ per decennium excludit monaſterium & eccleſiā Collegiatam, etiā ſi ignorantiam allegēt: cui adde Hiero. Gabr. cōf. 88. nu. 14. li. 1. Anto. Gomez de contractibus. c. 11. num. 17. Gratum conf. 121. nu. 11. lib. 2. Deci. conf. 486. nu. 10. Socin. Iun. conf. 22. nu. 15. lib. 1. & cum Menoch. Iaſ. & alijs Autel. Corbol. in d. tract. tit. de cauſa priuationis ob alienationem, limit. 31. & adde Deci. conf. 329. num. 3. Iaſ. in l. 2. num. 130 C. de iure emphiteotico. Cæpol. conf. ciuili. 46. Imol. in d. c. potuit, nume. 34. Iul. Clarum lib. 4. ſententiarum. §. emphiteoſis, quæſtio. 10. Burſat. conſil. 36. num. 23. lib. 1. Pariſ. conſil. 108. numer. 43. lib. 1. Socin. conf. 66. num. 19. lib. 3. Beroy. conf. 102. numer. 75. lib. 1. Ruin. conf. 70. num. 14. lib. 5. Alex. conf. 105.

nu. 15. lib. 6. Sarmiento Selectarū, lib. 3. c. 6. num. 1. & de conſenſu & licentia domini præſumenda ex diuturnitate tēporis, adde notata in deciſione 70. & in deciſione. 270.

Additio ad Deciſionem CCLXXXV.

NOta tria ex hac deciſione.

Primum, quod ex traditione rei communis viſa & approbata tacitè vel expreſſè per ſocium, præſumitur donatio inter coniunctas perſonas.

Secundum, quod ex traditione facta coniunctæ perſonæ, cum curſu decennij, donatio præſumitur.

Tertium, quod filius non poteſt eligere vnā rem pro ſua legitima.

De primis duobus adde latè tractantem Menoch. in tract. de arbit. iud. lib. 2. cent. 2. caſu. 88. & de præſumpt. lib. 3. præſumption. 30. 31. 32. 33. 34. Maſcard. de probatio. 1. parte, concluſione 554. à num. 38. & à num. 82. cū præcedentibus & ſequentibus.

De tertio vide Rodericum Xuarez in repetitione. l. quoniam in prioribus, ampliacione 11. nu. 7. 8. & 9. & Menoc. de arbit. lib. 2. cent. 2. caſu 163. num. 3. vide etiam Mench. Benedictum, Berengarium, Ceph. Peraltam, Rolan. Boeri. Matien. Molin. & alios allegatos à Doctore Valdes ibi in additione lit. C. nu. 7. & lit. B. nu. 3. vide etiam Anto. Gabr. lib. 6. concluſionū, concluſion. 3. 4. & 5.

Additio ad Deciſionem 285 CCLXXXVI.

NOta ex hac deciſione, quod iuſſus iudicis, & prohibitio ne ſoluatur creditori, excuſant debitore à mora & pūrio, & à vera ſolutione cui adde Bar. in l. creditor. ff. de ſolutio. Bal. in l. falſus, C. de furtis, col. pen. Iaſ. cōf. 27. li. 3. Affli.

Secunda pars Additionum

decif. 150. Anton. Gabri. lib. 3. conclusionum, tit. de solutione, cōclusionone. 11. Auend. in dictionario legum regni, verbo, *intra*, Dida. Perez in. l. 2. tit. 10. lib. 3. ord. quæst. 15. Azeued. in. l. 13. titu 9. lib. 3. recopil. Parlad. qui alios allegat lib. 2. rerum quotidianarum, c. fin. parte 5. §. 17. à nu. 8. Menoch. de arbitrarijs iudicū lib. 2. cent. 2. cas. 137. Adde etiā Menoch. conf. 68. lib. 1. Seraphinum in tract. de priuilegijs iuramenti, priuilegio. 47. à num. 10. melius ad propositū de interdictione Petrum Rebuffum in 1. tomo ad. ll. Gallicas, tit. de literis obligatorijs, artic. 6. glo. 3. à num 65. cum sequentibus, qui elegantem praxim ponit, & omnia complectitur: & de suscipiente periculum, an teneatur ad casus fortuitos, vide Ægidi. Boss. Rip. Rub. Paul. & alios allegatos ab Aluaro Valasco in tract. iuris emphiteotici, quæstio. 27. nu. 36. Tandem hæc exceptio impedit viam exequutiuiam, vt constat ex Auend. vbi supra. Solent tamen iudices, non obstante dicta interdictione, reum debitorem condemnare, oblata illi cautione indemnitate: sed tunc nō deberent decimā nec expensas à debitore exigere, cum ipse non fuerit in culpa non soluendo.

Additio ad Decisionem

CCLXXXVII.

ADde huic decisioni quæ diximus decis. 30. & ad decis. 225. & 93. & quæ dixi lib. 1. quæstio. quæst. 12. & indubitāter teneo quod si ex vsu patriæ aliud nō inducatur, quod ex impositione oneris anniuersarij nō inducitur fideicommissum, nec maioratus perpetuus, & sic iam vidi iudicatum in Cancellaria Vallisoletana: & ad hanc decisionem & ad citatas adde Ancha. cōf. 27. & Rimi. Iun. cōf. 23. lib. 1. Sed in casu Ancha. alia concurrebant, quæ inducunt perpetuū fideicommissum, de quibus vide Menoc.

conf. 85. lib. 1. In casu tamen huius decisionis res dubia est, an per prohibitionē alienationis induceretur maioratus: vnde tamen quæ diximus in d. decisione 225. aliās. 224. & vide addita ad decisionem. 48. vide etiam Menoch. de præsump. lib. 4. præsum. 68. à nu. 18. Molin. lib. 1. de primogenijs. c. 5. nu. 16. Velazquez in. l. 41. Tauri. glo. 3. nu. 11. cum sequētibus, ex quorum dictis satis dubia mihi hæc decisio apparet, & si iudex essem, contra eam iudicarem, quia coniecturæ sunt euidentibus, quæ faciunt maioratum, scilicet rem non posse diuidi, nec alienari, nec exire lineam possessorum. Cogita, propter autoritatem tanti Senatus.

Additio ad Decisionem

CCLXXXVIII.

HAec decisio singularis est, & dicit, quod nominatio ad capellam, anniuersarium, vel maioratum, requirit tres testes maiores omni exceptione, & quod si per verba iactatoria & enūtiatiua vellē nominare Petrū, aut nominaturus sum Petrum, quia illum nimis diligo, non inducitur nominatio, nisi ex alijs coniecturis euidentibus appareat de voluntate testatoris, & quod nominatio nō probatur duobus testibus. Cui adde Caldas de nominatione emphiteotica quæst. 1. nu. 33. cū sequentibus, & à nu. 12. latè Menoch. in tract. de arbit. iud. lib. 2. cēt. 5. casu. 496. & facit elegans consiliū Sfortiæ. 64. à nu. 19. & nos latè diximus in nostro lib. 3. quæstionū, quæst. 22. per totam, vbi diximus, nominationem simplicem, & declarationem voluntatis probari duobus testibus: quidquid sit de lege Lusitaniæ, de qua hic, & ex ibi dictis, si lex Lusitaniæ tres testes nō requireret, & cōstasset de deliberata mēte testatoris nominantis, malè Senatus iudicasset, cū illa nominatio nec sit legatū, nec habeat vim legati, sed

sed est quidam actus extraiudicialis, explicans voluntatē testantis quo ad personam incertam, in cuius fauorem anniuersarium fundauit: & sic mihi videtur salua melius sentientis censura.

Additio ad Decisionem CCLXXXIX.

DE hac decisione latē tractauit Autor decisione. 193. secundum numerum erratum libri mei: aliās secundum numerum mearum additionum in decisione. 195. & an Rex sit capax ut possit concedere administrationes bonorum relictorum ad pias causas in defectum successorum, vide quæ de lege Gallia notat Ioan. Feraldus in tract. de iuribus & priuilegijs Regis Francia, à nu. 18. cū sequentibus. Mihi in hac quaestione, quam ponit Autor, verum videtur, quod princeps secularis potest concedere administrationē bonorum anniuersarijs obligatorum, deficientibus consanguineis, quia hæc bona secularia sunt, & legi seculari subiecta, nec de eis loquitur Clementina, Quia contingit, de qua hic nec in cōueniens resultaret, si perpetuā efficeret, licet melius esset non facere: si tamen bona essent hospitalium aut aliorum locorum piorum, id non posset facere, nisi ex consuetudine immemoriali, aut priuilegio haberet ius sic faciendi, & per cōsequens ius patronatus, quem posse acquirere Principem per præscriptionem, non dubitatur, de quo vide Lamber. de iure patronatus. 1. parte, lib. 11. artic. 2. & an in dubio videatur Rex concedere perpetuā administrationem, vel solum pro vita primi donatarij, vide Ioan. Garcia in tract. de nobilitate glo. 6. à num. 38. & glo. 1. §. 1. à num. 7. cum sequentibus, & Azeued. in. l. 1. tit. 1. à num. 26. 27. 80. & 90. cum sequentibus, lib. 6. recopilationis.

Additio ad Decisionem CCXC.

NOta ex hac decisione, quòd translata emphiteosi de consensu domini in alium non potest filius renouationē petere. Adde illi Hiero Gabr. cons. 30. nu. 10. lib. 1. & Carol. Ruin. cons. 45. col. fi. lib. 1. Paris. cons. 9. nu. 48. lib. 2. & cum Campefio & alijs, Caldas in tract. de renouatione, quæst. 9. à num. 14. & in principio: & de dolo dante causam contractui, vide latē Matien. in. l. 2. glo. 2. à num. 1. tit. 11. lib. 5. recopil.

Additio ad Decisionem ²⁹⁰ CCXCI.

DE probando dominio, & de probanda mala fide præscribentis, & quam probationem fama facit, & an causet malam fidem, & an detur restitutio contra præscriptionem ob absentiam & ignorantiam; de hoc ultimo, vide latissimè & melius quam alibi per Matien. in. l. 8. glo. 12. per totam, & num. 4. tit. 11. lib. 5. recopil. qui refert Aret. cons. 104. Socin. in. l. cum filius §. in hac, nume. 8. ff. de verborum obligat. Boer. decis. 39. Pinel. in authentica, nisi tricennale, nu. 58. C. de bonis maternis. Couar. in regula Possessor, 3. parte. §. 3. num. 1. Balb. de præscripti. 4. parte, partis. 4. quaestione. 29. Crauetam de antiquitate temporis. 4. parte. §. materia ista, num. 50. De alijs vide Mascardum in tractatu de probatio. 1. parte, conclusione. 546. qui allegat Bald. in. l. iudicia, nume. 5. C. de rei vendic. & alios infinitos: latē eundem Mascard. in dicta. 1. parte, conclusione 224. & 225. & 226. & 227. & 228. & 229. & in secunda par. cōclusionem 1003 & conclusionem. 753. num. 30.

Secunda pars Additionum

Additio ad Decisionem CCXCII.

NOta ex hac decisione conclusiones sequentes.

Prima, quod minor læsus in venditione rei, ultra dimidium iusti pretij, ultra remedium. l. 2. potest intentare remedium restitutionis in integrum.

Secunda, quod restitutio prodest maiori litis consorti, ob indiuiduitatē, vel quasi.

Tertia, quod in remedio. l. 2. si emptor eligat rem restituere, debentur sibi melioramenta, & ipse tenetur ad fructus à die litis contestationis.

Quarta, quod quando pars est enormissimè læsa, longe ultra dimidiam iusti pretij, etiam extra quadriennium, & eo lapsa, potest dictum remedium intentare.

Primæ adde autores citatos ad decisionem 212. maximè Sfortiam, de quo ibi.

Secundæ adde Autores & ibi Iacobin. in. l. 1. C. si in communi eademque causa in integrum restituto postuletur, & Anton. Gomez variarum resolution. tomo 2. cap. 13. à numer. 2. Menoch. de recuperanda possessione, remed. 15. nu. 131. Afflictis decisione. 213. & cū Rip. Villalobos, Simoncello, Parisio, Natta & alijs, adde Sfortiam in tract. de in integrum restitutione, parte. 1. quæstio. 46. art. 4. Caldas ad. l. si curatorem habens, verbo, *vel aduersarij dolo*, numer. 26. & aduerte ad hanc decisionē, quod in remedio dictæ. l. rarò datur causa indiuidua, nam si venditor agit supplementum pretij, causa est indiuidua, & non prodest consorti maiori: si verò emptor velit rem restituere, non pro parte, sed totam, tunc causa est indiuidua, si aliàs non esset empturus, nec tantam utilitatem sibi afferat pars in parte, sicut totum in toto: & tunc etiam consors com-

pellatur propter priuilegium minoris, quia causa est indiuidua.

Tertiæ adde eundem Sfortiam in d. tract. quæst. 47. parte. 1. art. 6. & 7. Gutierrez lib. 2. practicarum, quæst. 133. & quæst. 134. & Azeued. in. l. 1. titu. 11. num. 25. vbi allegat Couar. Meness. Pinel. Matien. & alios, & Matien. ibi. glo. 5. Ioan. Garc. in tract. de expensis, c. 18. à num. 18. vbi tractat de remedio dictæ l. 2. & an debeantur melioramenta emptore eligente rem restituere: allegat Caldas, Alex. Raudensem & alios, & magis communiter concluditur, quod fructus debentur à die litis contestationis, & emptori interesse pretij ad rationem quatuordecim pro vno: fructus tamen ex melioramētis prouenientes nō debentur, de quo vide eūdem Garciam de expensis, c. 23. à nu. 54. Quando verò res fuit vendita iudicialiter cū enormissima læsione, tūc practicatur, quod semper & in quocunq; tempore debeatur fructus aut redditus: quod frequentius practicatur & creditori, vel emptori, restituatur pretium cum dicto interesse.

Quartæ conclusioni adde dictū Doctorem Gutierrez, d. limit. 2. quæst. 143. & quæ diximus ad decisionē 232. aliàs 234. & 94. 95. 40. & 66. & ad decisionem 266. aliàs 267. & ad id quod dicit Autor de modo probandi læsionem, & verum pretium rei, vide quæ diximus ad decisionem 205.

Additio ad Decisionem CCXCIII.

ADde huic decisioni quæ diximus ad decisionem 91. & decisionē 38. & adde Menoc. in tract. de recuperanda, remedio 5. nu. 48. Aurel. Corbul. in tractatu de causis ex quibus amittitur emphyteosis, tit. de causa priuationis ob nō solutum canonem, limita. 17. Gigantē in tract. de pensionibus, q. 88. à num. 9. Crauet.

Crauet. consil. 247. à nume. 3. lib. 2. & 254. col. 2.

Additio ad Decisionem

CCXCVIII.

DVo dicit hæc decisio. Primū, quod confessio debiti inducta aut facta in testamento, si verè debitum non sit, inducit legatum. Secundum, quòd licet hoc legatum sit alij dandum, ille cui legatū est, potest petere, seu ille in cuius fauorem facta est confessio: & quòd si iste petierit per viam debiti, cum clausula, Omni meliori modo, ex lege Regia de qua, hic durate eadem instantia potest petere per viam legati, & obtinebit, vt obtinebit Rodericus in præsentī, licet reclamante Autore.

De primo latè agit Bartol. in l. cum quis decedens. §. codicillis. ff. de leg. 3. Bal. in l. non solum. §. liberationis. ff. de liberatione legata, & cum Felin. Marf. Cuma. Ruino & alijs infinitis latissimè Mascardus in tracta. de probatio. parte 1. conclusio. 359. per totam.

De secundo habemus legem similem in nostro Regno, quæ est. l. 10. titu. 17. lib. 4. recopil. per quam videtur permisum; quod Autor hic ponit pro inconuenienti, ex Auend. resp. 1. à num. 21. & ex latè notatis ab Azeue. in d. l. 10. à num. 119. Faciunt quæ notat Afflictis decis. 95. Boer. decis. 42. nu. 13. Grammar. decis. 15. nu. 3. & 19. nu. 7. Chacheranus decis. 1. Ped. nu. 21. Menoch. de arbitrarijs, lib. 1. q. 31. & ad id quod dicit Autor, an iste nudus minister habuerit actionem, vide Bal. & Salic. in h. nulli. C. de Episcopis & Clericis, & in l. si quis Titio. de leg. 2. & Dyn. & Bartol. in l. Firmio. §. 1. ff. quādo dies legati cedat. Martien. in l. 14. glos. 1. à num. 30. titu. 4. lib. 5. compilationis. Azeued. in l. 1. à num. 135. d. tit. 4. Ego verum existimo, quod hic decisum est, ratione inutilis circuitus vitandi: quod considerauit d. l. 10.

Additio ad Decisionem 274

CCXCV.

Hæc decisio habet vnicam singularem, practicam, & quotidianam conclusionem, scilicet, quòd consanguineus proximior, etiam si descendat per lineam foemininam, si est ætate maior, præferatur alij in pari gradu existenti, etiam si descendat per lineam masculinam, in successione anniuersarij, vel patronatus, aut maioratus, in quo clerici & foeminae admittuntur, & non agitur de conseruanda agnatione: quia in hac materia, vt indifferenti, appellatione filiorum, descendentium vel consanguineorum, veniunt masculi, qui ex foeminis descendunt, si vel maiores, vel proximiores sint. Quæ conclusio vera est, & quotidie praticatur. Cui adde, vltra hic citatos, Ancharra. consil. 339. colum. 3. & 4. Paul. in l. 1. nume. 3. C. de condi. insertis. Aretin. conf. 52. nume. 59. & in §. nunc de legi, in hac decisione citato, Corne. consil. 246. nume. 2. lib. 2. Ias. consil. 17. num. 1. lib. 4. Ruin. conf. 49. num. 2. & 3. lib. 1. Deci. consil. 303. numer. 8. elegantissimum consilium Anton. Rubei distinguentis. 22. per totum. Curt. Iuni. consil. 1. Manticam latissimè & elegantissimè in tractatu de coniecturis vltimarum voluntatum, lib. 8. titulo 18. à num. 13. cum sequentibus. Albanum conf. 86. & conf. 87. Tiberium Decian. conf. 127. num. 16. lib. 3. Sfortiam in tractatu de compendiosa, parte 6. articulo 6. conclusione 3. Crassum in tractatu sententiarum. §. fideicommissum, quæst. 35. à num. 3. Euerard. con. 228. Beroi. conf. 120. num. 32. lib. 2. Carol. Molin. in consuetud. Paris. tit. 1. §. 16. nume. 7. & ex nostris Peraltam in l. cum pater. §. à filia, nume. 64. ff. de leg. 2. Costam in tractatu de regni successione, pagina. 176.

Secunda pars Additionum

Molin. de primogenijs lib. 3. c. 5. à nu. 4. Aluarad. in tract. de coniecturis, lib. 2. cap. 3. §. 4. quasi per totum: Burgos de Paz in procemio ll. Tauri, à nu. 127. Salazar de usu & consuetudine, ca. 12. per totum, Velazquez in l. 40. Tauri, glo. 9. à nu. 74. Senatorem Caldas in tract. de nominatione, quæst. 14. à num. 17. & quæst. 17. num. 52. & ex nouissimis exte- ris vide eleganter distinguentem Alex. Trentacinquum in tract. de substitutio- nibus, part. 4. à num. 10. & vide elegans consilium Menochij cum alijs ab eo ibi dem allegatis 588. à num. 5. lib. 5. & vi- de quæ latè diximus ad decisionem. 51 & vide eundem Menoch. conf. 414. nu. 19. & 435. nu. 5. & 472. num. 2. & 463. num. 11. & 496. num. 24. lib. 5.

Additio ad Decisionem 245 CCXCVI.

NOta, quòd in materia stricta & rigo- rosa, appellatione venditionis non venit datio in solutum voluntaria vel ne- cessaria. Adde quæ diximus decisione 178. & decisione 138. Adde etiã Ioan. Mariam Riminald. conf. 242. num. 3. & 4. lib. 2. & conf. 353. num. 23. eod. lib. Crauettam elegantissimè ad propositum dictorum in dictis decisionibus, consil. 748. num. 7. lib. 4. melius ad propositum, consil. 628. num. 8. lib. 4. & in puncto consil. 327. lib. 3. Franciscum Becium conf. 42. num. 5. & 94. num. 3. lib. 1. & Prosperum Paserthum conf. 175. num. 2. Bursat. conf. 184. à nu. 31. & consil. 220. nu. 9. & 137. nu. 10. lib. 2. Lasartè de Mo- lin. in tract. de gabellis, c. 7. per totum, & cum infinitis allegationibus melius quam alibi, vide Matien. in l. 7. glof. 7. à nu. 1. tit. 11. lib. 5. recopil. ex cuius dictis dic., quòd datio in solutum voluntaria obtinet vicem venditionis in materia fa- uorabili, & ex mente legis aut contra- hentis, & vbi aliàs resultaret iniquitas,

vel fraus, & vbi militat eadem ratio. Se- cus in materia pœnali & odiosa; & vbi non militat eadem ratio, attendēda om- nino est identitas rationis, & andans in solutum, voluit, vel non, vendere, vel e- rat paratus alijs vendere ad soluenda de- bita, vel an stetit in puris terminis solu- tionis, quia se voluit à debito liberare: quod nota.

Additio ad Decisionem CCXCVII.

ADde huic decisioni plura, quæ po- nit Benuenutus Straccha in tract. de mercatura, tit. de nautis, & nauibus. 3. part. per totam, & Iacobum Leoninum cōf. 16. & 17. Vide in terminis l. 14. tit. 15. & ibi Greg. & Montal. par. 7. & adde Florian. Abb. Fulg. & alios in l. quemad- modum. §. si nauis ad l. Aquiliam. Ber- tachi. in suo repertorio, lite. N. verbo, *Nauis & nauis.*

Additio ad Decisionem 247 CCXCVIII.

ADde huic decisioni quæ diximus ad decisionem 26. & 246. aliàs. 244. vbi latè diximus, quia est quasi in termi- nis decisio: imò sunt quasi in terminis decisiones, & vide in terminis decisio. 277. aliàs 276. & vide etiam in termi- nis Caldas de renouatione, quæst. 15. à nu. 40. cum sequētibus, & Valascum de iure emphiteotico, quæst. 20. à num. 12. omnino vide eum, & tene eius resolu- tionem ad præsentem decisionem, & vi- de Mariam Rimi. cōf. 100. lib. 1. & eun- dem Aluarum Valascum d. quæst. 20. à nu. 19. Pinel. de bonis maternis 3. parte num. 65. & vide ex proposito præsen- tem decisionem defendentem Caldas in d. quæstione 15. à num. 23. qui omni- no videndus est, quia diligenter decisio- nem defendit.

Additio

Additio ad Decisionem
CCXCIX.

ADde huic decisione l. Æmilius, & quæ ibi Bart. Albericus, & DD. notant. ff. de minoribus, & quæ notat Sfortia de restitutione part. 2. quæst. 53. articu. 6. & quæ diximus lib. 1. quæstio. quæst. 5. & ibi videbis; quod minores tenentur implere contractus prædecessorum. Adde etiam Bald. consi. 287. co. 1. versic. item dicunt quidam, lib. 4. Paris. consi. 98. num. 35. lib. 1. Mauri. de resti. cap. 243 & cap. 100. cum sequentibus.

Additio ad Decisionem 299
CCC.

NOta duo ex hac decisione. Primum, quod emphiteota potest alienare commoditatem, irrequisito domino: de quo latè diximus decis. 71. & 70. & 16. & 246. & adde nunc Tiraquel. de retract. lib. 1. §. 1. glo. 7. nu. 41. Grat. cons. 22. num. 3. lib. 1. Ruin. cons. 176. nu. 13. lib. 1. Menoch. de recuperand. remed. 9. à num. 261. Roland. Valle cons. 59. nu. 12. lib. 2. Molin. Redoan. Ias. Speculat. & alios quos citat Aurelius Corbulus in tract. de causis ex quibus amittitur emphiteosis, titu. de causa privationis ob alienatio. limit. 26. & 27. & in dicta decisione contrarium tenui, & nunc teneo. Adde de location. ad longum tempus Aluarum Valascum in tract. de iure emphiteotico, quæst. 29. à nu. 23. & vide quæ diximus ad decisionem 26. & decis. 156. & 214.

Secundum, & mihi singulare, quod per receptionem decennalem canonis, factam ab œconomio monasterij constituto ab Abbate & Capitulo, censetur remissum commissum in præiudicium monasterij: quod mihi singularissimū est, & id tenerem, concurrente solutione decennali, ex qua præsumitur mona-

sterij scientia, si verò tantum tēpus non effluxerit, si aliàs non probentur actus rati habitationis, in pūcto iuris falsum crederem, & contra communes resolutiones, de quibus per Corbulum & alios quos retuli ad decis. 274. aliàs 283. ex æquitate tamen, propter odium commissi, posset absolutè hæc decisio practi cari, de qua vide quæ dixi ad decisionē 91. & ad decisionem 269. aliàs 267. & vide decisionem 72. num. 5. & vide Burfat. consi. 143. à nume. 10. lib. 2. & quæ ibi dixi. Et aduerte, quod licet Autor in decisionibus hęc citatis dicat, quod aliud sit in solvente per longum tempus: nam nō excusat cōmissum, id enim intelligitur secundum suam legem Lusitanæ, non de iure.

Additio ad Decisionem 300.
CCCI.

EX hac decisione nota conclusiones sequentes. Prima, quod quando iudex à quo, defert appellationi interpositæ, in casibus in quibus de iure appellari non potest, transfertur iurisdictio ad superiorē, & ipse inhibitus manet, & nō potest sententiam exequi.

Secūda, quod scriptura facta in actis processus, valet vt scriptura publica, etiam si non contineat solennitates quæ requiruntur in scripturis publicis: vel etiam si aliàs notarius non posset inter partes alias scripturas publicas facere extra acta iudicij.

Tertia, quod consensus tertij requisitus in aliquo actu, sufficit si post actum interueniat.

Quarta continet modum probandi læsionem ultra dimidiam, & videtur innuere, quod remedium. l. 2. datur contra diuisionem hæreditatis.

Primæ adde Francum in cap. vt debitus, col. 2. de appell. Innoc. in c. cum dilecta, de rescript. & in c. cum Bartholudus,

Secunda pars Additionum

dus, de re iud. quem sequuntur Imol & Bart. cap. cum dilecta. Marantam in sua praxi iudiciaria 3. part. 6. partis principalis, quæst. 2. num. 196. Barb. consi. 18. à num. 11. lib. 1. Francum in cap. cum cessante, num. 14. de appell. & in cap. sæpe. col. 2. eod. titu. Paris. consi. 106. à nu. 6. & 25. lib. 4. Ofasum decis. Ped. 131. à nu. 10. & decis. 5. à num. 9. Rol. Valle conf. 77. à nu. 2. lib. 2. Menoch. in tract. de adipiscenda, remedio 4. quæst. 100. à num. 868. & infinita congerit Robertus Lanzelotus in suo famoso tractat. de attentatis 2. part. cap. 12. titu. de attentatis appellatione pendente, limitatione 1. à num. 66. cum sequentibus, & limit. 6. à num. 20. cum sequentibus. Limita tamen hanc conclusionem, nisi appellationi iudex detulisset cum clausula, & in quantum de iure posset; nam tunc constituto, quod appellatio esset nulla, posset resumere causam, & exequi sententiam, ut per Lanzelo. ubi supra.

Conclufioni secundæ adde Bart. in l. tale pactum. §. qui prouocauit, & illic Paul. Ias. & Oros. ff. de pact. Bart. Bal. & Paul. in l. cum pro quo. ff. de in ius uocando. Alexand. in l. à Diuo Pio, in principio. ff. de rei iud. Afflictis decis. 387. nu. 1. Bald. in l. 2. C. de fideiussoribus tutorum. X Suarez ad titulum *de los emplazamientos*, versicu. *sed pone questionem*, nu. 15. & vide ibi additionem Doctoris Valdes, & Parladorium lib. 2. rerum quotidianarum cap. fin. part. 1. §. 10. Adde in puncto Aluarum Valasum in tract. de iure emphiteotico quæst. 7. à nume. 17. Adde etiam Anan. consi. 40. à nu. 3. Nouell. reg. 185. num. 2. Crauettam in tract. de antiquitate temporis, part. 1. limit. 4. num. 20. Guid. Pape decis. 175. Mascard. de probat. part. 3. conclusione 1296. num. 17. Aliquid per Azeu. in l. 1. à num. 31. tit. 2. lib. 4. recop. Adde etiã ultra Alciat. hic citatum, latissimè Artein. in l. 1. à num. 7. ff. de verborum obli-

gat. & ibi Socin. Iun. à num. 23. Ripam num. 22. Paris. à num. 15. Rimin. & Meness. in l. siue apud acta. C. de trãfactio. qui omnes latissimè disputant de intellectu. l. cum ostendimus. §. fin. de qua hic Autor agit. Iure communi magis communis opinio est, quod non concurrentibus tribus, de quibus hic per Autorem, scilicet, fauore pupilli, calore iudicij, descriptio apud acta, calor iudicij solus non firmat scripturam, aut contractum aliàs inualidum; sed in praxi seruatur, quod Autor hic dicit solum in scriptura iudiciali necessaria ad iudicij expeditionem: & idem erit, quando diuisiones fiunt iudicis autoritate per calculatores à partibus datos in scripturis confectis, ad expeditionem diuisionum, quæ iudicantur ut iudiciales, ut in d. §. fin. si verò extraneæ essent & impertinentes, non uerentur calore iudicij, ut magis communis contra Bart. sentit.

In Tertiæ conclusioni adde l. 5. titu. 3. lib. 5. recopil. & ibi Azeued. & Matienzo, qui plures modernos & antiquos allegant, Anton. Gómez, Castell. & alios in l. 8. Tauri.

Quarta, nihil illi necessario addendum erat, sed vide l. 1. & ibi Azeued. & Mat. tit. 11. lib. 5. recop. & de læsione Matienço ibi glo. 4. Azeued. à num. 7. & Pinel. 3. part. nume. 7. & 41. & Valasum consultatione. 43. latissimè Mascard. de probatio. 2. parte conclusio. 1asio. & Meness. in d. l. 2. à num. 10. & 11. Couar. lib. 2. variarum cap. 3. & Pinel. in d. l. 2. part. 2. cap. 4. num. 17. Meness. à nu. 72. & l. 56. titu. 4. part. 5. & de diuisio. eundem Matienz. in d. l. 2. glo. 8. à nume 3. Pinel. in d. l. 2. 2. part. cap. 1. num. 1. Meness. num. 13. Ayoram in tract. de partitionibus 3. par. quæst. 10. & de eo quod dicit Autor de clausula, Per o iusticiam, quid operatur, vide Iason. in §. omniũ, à num. 119. instituta de actio. Rol. consi.

41. num. 25. lib. 3. Menoch. consi. 314. num. 7. lib. 3. Rol. consi. 8. nu. 30. lib. 4. Bott. consi. 106. nu. 3. Fab. Turret. consi. 48. à num. 1. lib. 1. Azeu. in rubrica à n. 22. tit. 2. lib. 4. recop. & dictum Autoris seruat in praxi. Nota etiam præsentem decisionem, quæ singularis & vera est, in eaque concluditur, non obstante lege Lusitaniæ, quæ prohibet maritos alienare sua bona absque vxorum consensu, valuisse diuisionem hæreditatis sibi vel vxori pertinentis, interueniente eius consensu post eam factam, licet probetur per scripturam tabellionis, qui diuisionem confecit, & qui aliàs instrumeta extraiudicialia intra tantam summam conficere non poterat, propter iudicij autoritatem, & ne aliàs reddatur illusorium: quod nota, quia sæpe practicatur.

Additio ad Decisionem 301

CCCII.

HÆc decisio continet vnicam, & singularem conclusionem, scilicet, quòd dominus debet contribuere ad expensam aggerum construendorum pro perpetua liberatione rei ab inundatione fluminis, simul cum emphiteota: de qua materia vide quæ diximus decis. 4. & 22. & 17. & 41. & 137. & vide Iul. Clar. lib. 4. sententiarum. §. emphiteosis, quæst. 46. & Aluarum Valascum in tract. de iure emphiteotico, quæst. 25. & quæst. 26. per totas, & vide Bursat. cons. 186. lib. 2. Hæc conclusio magis procedit ex vi rescripti Regij, de quo Autor facit mentionem, quam de iure communi, secundum quod contrarium omnes concludunt, scilicet, quòd emphiteota teneatur etiam suo sumptu facere impensas magnas ad perpetuam rei utilitatem, quas postea finita emphiteosi recuperabit à domino, & sic iam pluries consului. Si tamē emphiteota esset pau-

per, deberet ex æquitate contribuere statim dominus: de quo vide quæ latè notat Ioannes Garcia in tractatu de expensis & meliorationibus, capit. 15. per totum.

Additio ad Decisionem 302

CCCIII.

HÆc decisio tractat de furore probando, de quo plura allegauimus ad decisionem 46. & decisionem 203. vbi etiam de mentecapto egimus, & de cisione 98. Tractat etiam, an rogatus testium requiratur iure Regio in testamento nuncupatiuo, de quo latè egimus lib. 1. quæstionū, quæst. 1. & in additionibus ad decisionē. 81. & 210. & cisione dicta 46. Agit etiam de donatione ob causam de futuro, aut de præsentem, an debeat insinuari, de quo plura allegauimus ad decisionē 213. & de donatione, in qua fit mentio mortis gratia dilationis quòd fit inter viuos, egimus ad decisionem 103. nume. 4. & cisione. 163.

Sed vnum notandum collige ex hac cisione, num. 5. quòd si per sententiā declaretur quis furiosus aut mentecaptus, & vt tali detur illi curator, nihilominus si resipiscat, absque alia sententiā contraria, vel licentiā iudicis, potest restitutum & alios actus facere, ac si illa prima sententiā lata non esset: licet secus sit in prodigo, cui bonis est interdictū, ex Decio hic citato: qua nobis Autor aliquo modo etiam in prodigo indictam conclusionem videatur inclinare: quibus adde Decian. cons. 2. à nume. 3. lib. 3. Rip. in lis cui bonis, à num. 43. ff. de verborum oblig. Rebuff. in 1. tom. ad. II. Gallicas, tit. de sententijs provisionalibus, arti. 3. glo. 4. à num. 11. cum sequentibus. Rimin. Sen. cons. 531. lib. 3. Mascard. de probat. lib. 3. conclusion. 1235. à n. 10. Sed vltra omnes vide dictum

Secunda pars Additionum

Etum Rip. vbi suprà num. 41. qui in puncto loquitur: cum quo conclude, quòd id quod dicit hìc Autor in furioso, procedit etiam in prodigo, sine alia iudicis declaratione; lecèt utilis sit, vt per Rip. vbi suprà.

Additio ad Decisionem CCCIII.

DVo concludit nostra decisio. Primum, quòd soluens Abbati intruso, existenti in possessione praelaturæ, liberatur, etiam si cum eo non contraxerit.

Secundum, quòd soluens alij quàm cui debitor soluere tenetur, de mandato pœnali iudicis, excusatur, & non tenetur aliam diligentiam facere, nisi notificare creditori.

De primo dicto vide quæ dixi ad decisionem. 36. vbi plures Autores citavi, & interim vide Caualean. decis. 44. nu. 11. & 15. par. 1. & in tract. de tutore, nu. 272. & Simonem de Pretis consi. 152. nume. 44. lib. 1. Martin. Nauarrum in tract. de redditibus ecclesiasticis, quæst. 2. corollario. 1. à num. 31.

De secundo dicto vide Menoch. Azeued. & alios, quos tibi allegavi decisio. 286. aliàs. 285. & vide aliqua ad decisionem. 101. & conclude, quòd debitor soluens alij iussu iudicis, debet pati aliquid pro creditore, & illi notificare, si potest, in persona, aut ad domum, & si non possit, debet pro eo allegare, & appellare, & protestari, & aliquam molestiam pati, nonq; causam vsq; ad finem prosequi suis expensis, aliàs malè faceret, & sic magis communis opinio affirmat, quidquid hæc decisio dicat, nisi actor notoriam foueret iustitiam, tunc enim, etsi nullam diligentiam fecisset, excusaretur, ex his quæ de emptore in locis ordinarijs deciduntur, & sic practicamus.

Additio ad Decisionem CCCV.

NOta ex hac decisione, quòd pater & mater tenentur alimentare filium inopem illegitimum & incestuosum: pater principaliter, mater autem in subsidium, patre non valente alimentare, nonq; illi dantur alimenta secundum dignitatem personæ, sed secundum necessitatem naturæ. De hac decisione vide quæ latè diximus ad decisionem. 201. num. 3. & 4. & ad decisionem 225. aliàs. 226. & ad decisionem. 11. nu. 7. & ad decisionem. 152. Vide etiam Cordubã de Lara in tract. de alimentis ad. §. idem rescripsit, à num. 59. & Matienzo in. l. 8. glo. 1. titu. 8. lib. 5. recop. Anton. Gomez, Tellum, Velaz. & Ceruantes in. l. 10. Tauri, Dueñas reg. 367. Arce. in. l. 7. nu. 29. d. tit. 8. Ioan. Garc. latissimè in tract. de expensis, c. 3. per totum. Gutierr. lib. 2. practicarum, quæst. 109. per totam: & de ordine alendi, de quo hìc, eundem Garciam vbi supra, nu. 33. allegat non quemadmodum. ff. de lib. agnoscendis, & Greg. in. l. 2. tit. 19. part. 4. Certè in pluribus decisionibus præcedentibus conclusimus, filio naturali debere dari alimenta secundum suam dignitatem, non patris, licèt aliquid addat: filio verò spurio & incestuoso dari debent, secundum quod Autor hìc. dicit, vt omnes citati, & alij ab eis relati dicunt: & quid iure nostro regio, vide dicta in dictis decisionibus.

Additio ad Decisionem CCCVI.

ADde huic decisione quæ latè diximus, & allegauimus ad decisionem 17. & interim vide Ioan. Garciam in tract. de expensis. c. 15. à nu. 17. & c. 12. à nu. 50. & de arboribus cædendis, in eo cap. 12. à num. 78. cum sequentibus.

Additio

Additio ad Decisionem
CCCVI.

HÆc decisio est clara, & agit de meliorantis & expensis factis á colonno: cui adde Boeri decisio. 47. Tiraq. in tract. de retractu lib. 1. §. 7. à num. 5. Iacobin. in authentica qui rem, à num. 46. C. de sacrosanctis Ecclesijs. Ruin. consi. 14. num. 3. lib. 1. decisionem Peru sinam. 58. parte. 1. num. 7. & Caualean. decis. 44. à nu. 65. 1. part. latissimè cum infinitis Aluzrum Valascum in tract. de iure emphiteotico, quæst. 25. à nu. 32. cum sequentibus. Pinel. in. l. 1. part. 3. à num. 65. C. de bonis maternis. Molin. de primogenijs, cap. 21. lib. 1. Rol. consi. 28. lib. 1. & consi. 83. lib. 4. latissimè Ioã. Garciam in tract. de expensis, capit. 14 per totum, & adde. l. 24. titu. 8. part. 5. & ibi Greg. Fanum in tract. de pignori bus. 5. parte, membro. 4. num. 11. Nota etiam, quòd, quidquid decisio præsens dicat, melioramenta æstimanda, & soluenda sunt, secundùm quod nunc va lent, & non secundùm expensas in eis factas, nisi valor expensas transcendat, & sic practicatur.

Additio ad Decisionem 307
CCCVIII.

Decisio hæc in terminis legis menta lis, de qua hic, disputat ex professio illã altissimã quæstionẽ, & contentionẽ inter patruũ & nepotẽ super successio nem maioratus: & concludit, pro filio sem per iudicandum esse, & non pro nepo te, maximè si filius maior, aut consan guineus proximior vocetur, de quo late Molin. hic citatus disputauit, & Lusitanus Aluarus Valascus in tract. de iure emphiteotico, quæst. 49. & 50. & dis putarunt Velazquez, & Tauristæ om nes in. l. 40. Tauri, & disputarunt om nes quos citauimus ad decisionẽ huic si

milem. 174. vbi alias decisiones citauimus, vbi de hac materia tunc plures al legauimus, tum etiam plures casus & distinctiones contexuimus, vltra quos adde aliqua per Bursat. consi. 372. lib. 4. & consi. 381. eod. lib. eleganter in ter minis Iacobum Berretam consi. 134. per totum, lib. 1. Cephal. consi. 692. à nu 10. & 616. & 694. à nume. 3. lib. 5. Alexan. Trentacinqum in tract. de substitu tionibus, par. 4. cap. 7. à num. 57. cum se quentibus: latissimè & melius quam ali bi cum infinitis allegationibus per Iose phum de Rusticis in consi. 2. impresso post tractatũ, an & quando liberi, per to tum, & à num. 72. cum sequentibus Plu ra etiam attingit Antonius Chiofius, consi. 7. lib. 1. per totum. Infinita etiam ex modernis & antiquis cumulauit Do ctor Gutier. lib. 3. practicarum, quæst. 67. Certè in puncto iuris cõmunis diffi cillima semper fuit hæc concertatio, & communissimæ opiniones contrariæ, quæ pro patruo, & pro nepote respon derunt: nõ meum interpono iudicium quæ verior fuerit; satis scio, pro vna & pro alia ex diuersis coniecturis iudica tum, prout hic ex Autore colligitur, & ex Alexand. Raudensi, citato in dictis decisionibus: simpliciter tamen vsita tior est opinio quæ nepoti fauet. Pro qua in nostro regno habemus dictam legem. 40. & legem Partitæ, ibi citatã. Quæ obtinent, etiam si filius maior su perstes vocetur, nisi ex alijs cõtrarium appareat, scilicet verba illa ex proposi to à fundatore posita esse ad exclusionẽ repræsentationis, non si fortuitò ad de monstrationẽ successoris, scilicet quia defunctus voluit solùm, quòd filius maior vltimi possessoris succederet, ad quem demonstrandum apposuit dicta verba: quod in dubio præsumitur, & ita anxie, discordantes opiniones concor dantur: de quibus per Mol. Velazquez, Rusticum, Gutierrez, & Berretam: & hæc

Secunda pars Additionum

hæc pro ista decisione sufficere deberent, nisi vnum notandum ex hac decisione se offerret, quod quotidie in praxi contingit, scilicet, quod quando in fundatione maioratus post nominatos vocatur consanguineus proximior, non admittitur repræsentatio, sed ille admittetur, qui post nominatos tempore delatæ successione proximior fuerit, & excludet descendentes à proximiori & maiori iam mortuo, nec admittitur repræsentatio, ex famoso tex. hic citato, in l. si libertus præterito. §. si libertus. ff. de bonis libertorum, & licet de hoc dubio plura dixerimus in dictis decisionibus, & decisio. 8. nunc addimus, quod hoc fuit dubium principale, quod ventilatū fuit in causa maioratus Tributorum, & pro hac opinione per dictam legem consuluerunt Ioan. Bolognetus, Fabricius Lazarus, Rolandus à Valle, Hieronymus Zanchus, Moya Hispanus, Collegium Ticinense. Pro contraria verò animosè nimis consuluit Menochius, & post eum Marzarius Hieronymus Paponis, Collegium Pisani, Rota Florentina, Collegiū Bononiense. Primi in sui fauorem allegarunt dictum. §. si libertus, & alia iura quæ de successione ab intestato loquuntur, & semper admittunt proximior tempore delatæ successione. Secundi verò tex. in l. cum ita. §. in fideicommissis, de leg. 2. & l. si cognatis, de rebus dubijs, & alia iura: & famosum consilium Baldi. 488. lib. 3. citant. Mea autem opinio, in primo successore vt proximior in defectum vocatorum, semper fuit & erit, nullam admittendam repræsentationem, sed qui tempore delatæ successione proximior verè est, hic intelligitur vocatus, & non alius, quia descendit ab eo qui olim proximior fuit, & qui suo tempore nullum ius certū & firmū habuit ad successionem, existentibus, particulariter nominatis, quæ potuisset

ad posteros trāsmittere; sed quandā vanam spem, de qua curandum non est, quiq; nullū ius primogenituræ habuit, cum vt primogeniti solū nominati & descendentes vocati sunt, quibus finitis, linea primogenitorū finita est, noueq; primogenium incipit fundari in proximior, qui principiū est primogenituræ, & non primogenitus, & qui vt consanguineus proximior vocatus est, & non vt primogenitus; descendentes tamen ab eo succedent per ordinē primogenituræ. Nec mihi persuadere possum, quod debeat repræsentari proximior, qui forsità ab hinc ducentis annis extiterat: nā si hoc esset infinitæ lites creatur & incertæ essent successiones: & licet in casu Menochij, qui solū cōsanguineos proximiores tempore mortis testatoris dicit vocatos, & ponit vt capita primogenituræ, & vbi tanta incōuenientia non resultant, probabilius id videatur: tamen etiam mihi verum nō videtur, nam credere non possum, testatorem maioratum perpetuum fundantem, & vocatem proximiores post mortem nominatorum, cogitasse de proximioribus tunc existentibus speciali vocatione, cum scire debuerat, eos nō semper posse existere, sed solū in confuso cōsanguineos vocauit: quæ cōfusio ex mente eius reducitur ad certitudinem tempore delatæ successione, & tunc efficitur clara in existente illo tempore proximior. Nec tex. in d. §. in fideicommissis, & in d. l. si cognatis, aliud sentiūt, cum secūdem magis cōmunem intellectum in fideicommissis temporalibus loquantur. Nec consilium Baldi aliquid facit, cū vel nihil firmet: tum etiā quando admittit repræsentationē sub dubio, loquitur in nepote existēte tempore mortis testatoris, aliās nō admittitur, propter verbū, Proximiores meos: & ad id quod dicit, de proximioribus existentibus tempore mortis defuncti, quod intel-
ligan-

ligatur vocati, loquitur in fideicommissio temporali: multum tamen urget tex. in d. §. in fideicommissio. Sed esto quod fateamur, in fideicommissio simplici, & non maioratus de quo loquitur dictus text. vocatos intelligi proximiores existentes tempore mortis, non tamen inferitur, quod ab eis descendentes, excludat alios proximiores existentes tempore delatae successionis, nec Iurisconsultus in fideicommissio condicionali admitteret representationem, aut transmissionem, nisi de voluntate testatoris apparet, de qua in dubio non apparet, si non sit necessaria ad perpetuitatem maioratus, aut fideicommissi. Nec quod descendentes dicantur admitti ex substitutione, & ut substituti ascendenti suo, aliquid facit, cum substitutio caduca effecta fuerit prima vocatione deficiente, ante mortem nominatorum, & his & pluribus alijs a dictis consultantibus adductis, accedo Auctori hic pro nunc, nam cum officium additionatoris agam, non teneor ex professo articulum disputare, sat, scio dicta iura in fideicommissis perpetuis, in quantum vocant consanguineos existentes tempore testamenti, raro praticari, nec censeris vocatos magis quam implicitè, in genere & confuse: & in praxi nunc aliam, nunc alteram opinionem fuisse seruatum. Cogita.

Additio ad Decisionem

CCCIX.

ADde huic decisioni, quae diximus decisione. 2. & decisione. 72. & decisio. 279. & decisione 87. num. 7. & decisione. 11. & decisione. 134. & interim vide quae in puncto huius decisionis, allegando nostrum Auctorem, concludit & distinguit Caldas Pereira in tractatu de nominatione emphiteotica, quaestione. 21. à num. 41. & de renouatione vide quae diximus deci. 41. & decis. 36. & decision. 7. & interim vide latissime

dictum Caldas in tract. de renouatione emphiteotica, quaest. 8. 9. & 10. & 11. & quia bene iudicatum est in hac decisione, nihil amplius addo.

Additio ad Decisionem

CCCX.

NOta, quod monachus viuens extra monasterium de licentia summi Pontificis, testari non potest, & haereditas quae illi defertur ex successione patris vel matris, monasterio acquiritur: & si habeat licentiam ad testandum, in dubio intelligitur de bonis ab illo acquisitis, illo existente extra monasterium, & non de bonis quae acquiruntur monasterio ex dictis successioneibus, aut quae antea illi acquisita erant, ut minus praedudicetur monasterio.

Nota etiam, quod donatio ab illo facta post proprium motum derogantem similibus concessionibus, censetur in fraudem, & non valet: de his omnibus vide Speculatorem in titu. de statu monachorum. Summistas, verbo, *Religiosus*, & verbo, *Monasterium*, Bertachinū in suo reportorio, lit. M. verbo, *Monachus testatur cum licentia*, & Socin. conf. 13. lib. 1. Bursat. conf. 75. à num. 21. lib. 1. Mencha. de controuersijs illustribus, cap. 102. & ad l. si quando, de qua in hac decisione, Couarru. in cap. 2. à nume. 5. de testamentis, Crass. in libro. sententiarum. §. testamentum, quaest. 34. qui Xarez, Iul. Clar. & alios allegat, & in puncto Aluarum Valascum consultatione 24. num. 1. Nauar. de redditibus, quaest. 3. corolario. 16. Adde his Bonifaci. Rugerium conf. 27. nu. 149. Hiero. Grab. conf. 166. lib. 1. Bernardinū Bombinū conf. 12. & conf. 14. & conf. 18. Curt. Iun. conf. 178. num. 18. Deci. conf. 512. Iacob. Berrettam conf. 96. per totum, lib. 1. Plura adducit Spino de testamentis glo. 12. & in glo. rubr. parte. 6. Aluarus

Secunda pars Additionum

radus de coniecturis lib. 2. cap. 1. à num. 5. Molin. lib. 1. de primogenijs, capit. 9. nu. 35. & lib. 2. cap. 9. Siluest. in summa, verbo, religio, 4. §. 9. & 10. & conclude, bene iudicatum in præsentis decisione.

Additio ad Decisionem 308 CCCX. vel CCCXI.

NOta primo ex hac decisione, quòd funeris expensa in sepultura, & causa corporis sepeliendi, deducitur tanquàm æs alienum ex acervo bonorum. Tandem id, quod expensum est corpore præsentis, etiam in Missis & sacrificijs & oblationibus, deducitur ex dicto acervo; & alia quæ post expendantur pro anima defuncti, deducuntur de tertia, de qua defunctus liberè poterat testari, & apud nos de quinto bonorum defuncti.

Secundo nota, quòd salaria famulorum, ut debita, etiam deducuntur de communi acervo, etiam si sint salaria illius anni, quo defunctus mortem subiit, & in parte decursa post eius mortem.

Tertio nota, quòd vestes lugubres, quæ famulis dantur, deducuntur de dicta tertia, aut in nostro regno de quinto, & non de acervo.

Quarto nota, quòd fructus à solo separati tempore mortis ultimi possessoris maioratus, etiam si non sint in horreo reconditi, non debentur successori pro rata, sed sunt hæredum prædecessoris.

Quinto nota, quòd melioramenta facta in bonis maioratus, sunt hæredum prædecessoris pro rata, & veniunt in divisionem æstimata secundum valorem temporis præsentis.

Sexto nota, quòd alimenta quæ possessor hæreditatis præstitit famulis defuncti ultra triginta dies à morte ipsius, non deducuntur ex acervo hæreditatis, præcedentia verò sic.

Septimo nota, quòd dos data filiae communi per maritum & uxorem, de-

ducenda est ex bonis amborum pro dimidia, ex tertia cuiuslibet, in qua filios meliorare possunt secundum leges Lusitanæ. In his regnis, ex bonis quæ supersunt pro legitimis, quibus vel soluitur, & suppletur, si non soluta fuit, & si sic, confertur & cumulat alijs, bonis cuiuslibet hæreditati pro dimidia.

Nota octavo, quòd tertium, in quo filius est melioratus, non deducitur ex dotibus datis, etiam si testator velit.

Nota nono, quòd donationes à Rege factæ filio, vel patri, ut filio det, non conferuntur, nec in legitimam imputantur.

Nota decimo, quòd vestes & ornamenta quotidiana non confert filius: secus in ornamentis non quotidianis, & equis & armis, & ornamentis equorum.

Nota undecimo, quòd arrhæ deducuntur ex tertia, in qua filius fuit melioratus, & non ex acervo bonorum.

Nota duodecimo, quòd res per euntes ante divisionem sine culpa possessoris hæreditatis, non sibi imputantur.

Nota decimo tertio, quòd tertium deducitur etiam de nominibus debitorum.

Nota ultimo, quòd successor maioratus soluit expensum in impetrandis bullis ad divisionem unius beneficii; ad quod ius præsentandi illi competit in duo, reservata præsentatione amborum illi: & æstimatur secundum quod verè expensum est, nec aliquid contribuit prædecessor.

Primo dicto adde Anton. Gomez, Cifuentem, Velaz. & alios, maximè Tellum Fernandez ibi à nu. 30. Tauri, Martienz. Azeved. & Angul. in l. 1. §. 6. lib. 5. recop. Duchas reg. 297. Greg. Lopez in l. 12. in gl. magna, tit. 13. part. 1. & ibi Humadam, & in l. 2. glo. magna tit. 11. part. 6. Ioan. Garciam in tract. de expensis, cap. 8. per totum. Ayoram in tract. de partitionibus, par. 2. quæst. 11. Communiter concluditur, quòd iure communi, ut per

per decisionem hęc, quod expenditur, vt necessarium corpore præsentis deducitur ex aceruo bonorum, aliud verò de quinto, etiam si testator liberè poterat de bonis suis disponere, solutis debitis. Primum verò omnibus debitis præfertur. Iure regio, si quintum sufficit, tota expensa necessaria & non necessaria soluitur de quinto, ex d.l. 30 si verò nõ sufficiat, necessarium ad funus & humationem corporis soluitur ex aceruo bonorum ante omnia debita, aliud verò non soluitur in præiudiciũ legitimarum filiorum, de quo, & de expensis factis in infirmitate defuncti, diximus, lib. 1. quæstio. quæst. 8. aliàs. 6. & nunc adde Molin. de primogenijs, lib. 1. cap. 10. a num. 32. Rebuff. 1. tomo ad. II. Gallicas. tit. de sententijs provisionalibus à num. 50. Capici. decis. 48. Quesadam lib. quæstionum iuris, quæst. 25. Couar. in. 4. parte. 2. cap. 3. §. 9. Gutierrez lib. 2. practicarum, quæst. 72. & latius Azeued. vbi supra.

Secundo adde tex. in c. præsentis, de officio ord. & ibi Domin. Francum, & Philippum Probum, & Franciscũ Marcum decis. 95. & 436. part. 1. Follerium ad constitutiones regni, tit. de sacrosanctis ecclesijs, cap. peruenit ad nostrã audientiam à nu. 18. & adde autores omnes in. l. diem functo. ff. de officio assessoris. Practicatur, quòd si famuli conducti sint pro toto anno, integrum solui debeat eis salarium ex aceruo bonorũ, nisi alium herum inueniat eiusdẽ conditionis, qui idem salarium det: secus si pro mēsis, nam tunc seruabitur quod dicit hęc decisio.

Tertio dicto adde Autores, de quibus supra in primo dicto; & magis communiter cõcludũt, quòd vestes lugubres debentur famulis, & vxori defuncti ex quinto Hæredi verò, & eius famulis nõ: sed ego verius puto, quòd si ex consuetudine omnibus his soleant dari, debēt

dari ex quinto, sin minus non nisi testator iusserit & tunc si quintum non sufficiat, nõ deducũtur ex aceruo bonorũ.

Quarto dicto adde Molin. lib. 3. de primog. cap. 11. Ayoram de partitione, 1. parte. cap. 9. à nu. 6.

Quinto dicto adde quæ diximus supra in pluribus decisionibus, & nunc adde infinita quæ allegat Velazquez in. l. 46. Tauri hęc citata, & quæ refert Azeu. post Matien. in. l. 6. tit. 7. lib. 5. recopil. & Gutien. lib. 2. practicarum, q. 81. 82. 83. 84. 85. qui bene de materia agit, & lib. 3. q. 68. 69. & 70. Mieres de maioribus, parte. 1. quæst. 10. Burgos de Paz Iun. quæst. ciuili. 7. Ioan. Gar. de expensis c. 13. Resolutio Autoris est vera iure communi; in nostro tamen regno seruanda est d. l. 46. quæ ex æquitate non obtinet ultra casus ibi expressos, nec quando melioramenta cedunt in magnum successoris & maioratus augmentum & vtilitatem, nam tunc soluit successor, & si non potest, censum imponit, nec obtinet, quando possunt separari, vt videbis per dictos autores, & per Molin. & alios ab eis allegatos.

Sexto dicto adde dicta in secundo notabili.

Septimo dicto adde. l. 53. Tauri, quæ est l. 8. tit. 9. lib. 5. recop. & ibi Anto. Gomez, Castell. Palatios, Matien. & Azeu. & Ioan. Garciam in tract. de acquæstibus, num. 150. & 151. & 152.

Octauo dicto adde. l. 25. Tauri, & ibi Anto. Gomez, Castell. Palat. Velazquez & alios, & l. 9. & ibi Matien. Azeu. & Angulum, tit. 9. lib. 5. recopil.

Nono dicto adde quæ diximus ad decisionem. 114. & ad decisionem. 29. & decisionem. 146.

Dicto decimo adde doctorem Spino in tract. de testamentis, glo. 18. à nu. 115. & Ioan. Garciam de expensis, cap. 8. à num. 38. & Matien. qui plura citat. in. l. 4. glo. 5. tit. 2. lib. 5. recopilatione.

Secunda pars Additionum

Gutierrez lib. 2. practicarum, quæst. 19 & Azeue in d. l. 4. à nume. 30. Laram in tract. de alimentis, ad. §. si quis ex his, à nu. 128. & ad. §. non tantum, à nu. 15

Dicto undecimo adde Ayoram in tract. de partitionibus. 1. par. c. 7. à nu. 16. & cap. 44. Doctorem de Azeuedo in l. 12. titu. 6. lib. 5. recopilat. vbi allegat nostram decisionem: & ex proposito in terminis disputantem adde doctorem Gutierrez lib. 3. practicarum, quæstione. 43. per totam, vbi nostram decisionem allegat num. 47. & sequenda est eius distinctio, vt si maritus tempore quo arrhas vxori promittit, non habet filios alterius matrimonij, si postea moriatur, tanquã debitum deducendæ sunt ex accruo bonorum. Si verò filios habeat, quibus per donationem voluntariam, vt hæc est, non potuit præiudicare ultra quintũ, deducendæ sunt ex quinto, & in regno Lusitaniæ ex tertio, & ita venit supplenda præsens decisio.

Dicto duodecimo adde Ayoram de partitionibus, quæst. 20. lib. 3. aut parte 3. Adde etiam latè eundem quasi in terminis in 1. parte. 3. quæstio. à num. 23. cum sequentibus & Riminal. & omnes in l. ea demum. C. de collarionibus. Intellige tamen, si res periurent absque culpa possessoris, non aliàs.

Dicto decimotertio adde, quòd non habet dubiũ, quia actiones inter bona iudicantur, ex his quæ Bart. notat in l. tutor qui repertorium. ff. de administratione tutorum vbi dicit ponendas in inuentario, & vide latè Tiraq. in repetitione. l. si vnquã, verbo, bona, à nume. 9. C. de reuo. donatio. & de retractu lib. 1. §. 1. glo. 7. Pinel. de bonis maternis in rub. par. 1. à nu. 10. Guillelm. Benedict. in repetitione cap. Rainutius, verbo, Cetera bona. à num. 8. de testamentis. Si mancas de institutionibus Catholicis, cap. 9. à num. 109. Alciat. & Rebuff. in l. nominis & rei, de verborum significa.

& adde tex. in l. ea quæ, vbi DD. C. familiæ heriscundæ, & l. per familiæ. §. in hoc iudicium. ff. eodem.

Vltimo dicto adde Velazquez. in l. 46. Tauri, glo. 4. nu. 4. qui citat Aymon. conf. 136. Auend. resp. 17. Couar lib. 3. variarum. c. 19. nu. 6. Tell. in l. 29. Tauri, à nu. 14. Gomet. ibi à nume. 21. Ioan. Garciam de expensis, c. 14. nu. 14. Matie. in l. 3. tit. 8. lib. 5. glo. 2. à nu. 12. qui aiunt quòd titulus dignitatis infructifer, & non vendibilis, non confertur: & Velazquez ait, quòd si emptio talis tituli aut dignitatis facta à possessore maioratus, non sit utilis nec commoditatem afferat, successor non tenetur expensam soluere: & mihi non videtur utilitas considerabilis beneficia scindere respectu patroni, qui potuit filium aut consanguineum diuitem facere, dando beneficiũ pingue, & nõ tenue: & alij existimabunt utile, alij non. Cogita, quia mihi nimis dubia decisio videtur, quamuis propter autoritatem Senatus tenenda sit, dum tamen expensa moderetur, & reducatur ad congruentem summam, aliàs si magna sit, durum esset successorem obligare ad tantam summam, propter id quod sibi parum comodi affert. Cogita, & hæc de hac tam grandi & practicabili decisione.

Additio ad Decisionem 309 CCCXII.

NOta, quòd securitas data mulieri adulteræ, & accusatæ de adulterio, non sortitur effectum, si lite pendente in fragranti delicto reperiatur. Adde Bart. & scribentes ibi post eum, in l. cum proponas. C. de pactis, & elegans consilium Roselli de Rosellis. 27. tomo. 2. criminalium Zileti. allegat Petr. Cyn. & Barto. & dicit, quòd non amittit securitatem circa præteritum delictum, sed circa de nouo commissum, quòd nota.

Additio

Additio ad Decisionem

CCCXIII.

NOta primò ex hac decisione, quòd impensæ & melioramēta vtilia facta à bonæ fidei pefessore cū titulo, & nō in fraudē tertij, debent sibi refici, & Autor refert quæ vtilia sint, & limitat, nisi non sint ad perpetuā vtilitatē rei, sed solum pro vsu præsentis rei.

Nota secundò quòd hæ expensæ nō compensantur cum fructibus.

De primo plura notāt Tauristæ omnes in l. 46. Tauri, maximè Velazquez, & Aluar. Valas. in tract. de iure emphiteotico. q. 25. 26. 17. nosque plura diximus, vbi infinitos modernos & antiquos citauimus, maximè Rolan. Valle conf. 28. lib. 1. ad decisio. 4. & decis. 22. & decis. 41. & decis. 137. & decis. 74. & decis. 301. aliàs. 302. & quia materia & loca ordinaria, trita & vulgaria sunt, nihil amplius addendum puro, sufficeretque sola allegatio dicti Valaschi in d. quæstio. 25. 26. & 17. & dictorum dicta quæst. 74. adde etiam Gutierrez quæst. 89. lib. 3. practicarum.

De secundo. vide Cremensem sing. 106. Tiraqu. in repeti. l. si vnquam, verba reuertatur, à nu. 235. C. de reuoc. donatio. Pinel. in l. 2. par. 2. à nu. 62 C. de rescind. vend. Perez ad Seguram in l. 1. §. si vir vxori, à nu. 63. ff. de acqui. possess. Molin. lib. 1. de primogenijs. c. 26. à nu. 14. Vincent. Francum decis. 108. à nu. 41. parte, & cum Copo. Fano. Rol. Hipp. Rimina. Crauetta, Anto. Natta & alijs modernis & antiquis, latè agit doctor Gutierrez in suo tertio libro practicarum, quæst. 68. nu. 5. cum sequētibus, & agunt Valascus & Autores, de quibus in præcedenti notabili, latè Ioan. Garcia cum Palacios Rub. Paulo, Molinæo, Pinelo & alijs in tract. de expensis & meliorationibus, c. 23. à nu. 57.

Additio ad Decisionem

CCCXIII.

NOta ex hac decisione, quòd si minor cum autoritate curatoris, minus solenniter, & sine alijs diligentijs vendat censum, dissoluitur census, & restituitur pensio soluta à tempore litis contestationis, & non antea, quemadmodum emptor lucraretur fructus, & non tenetur eos restituere, si esset bonæ fidei, de quo vide dicta ad decisionem 20. & decisionem. 96. & 94. & decisionem. 227. aliàs. 228. & decisionē. 79. & interim vide Couar. lib. 1. variarum, c. 3. à nu. 8 Pinel. in l. 2. parte. 2. cap. 4. à nu. 34. Baecam in tract. de non meliorandis c. 33. à nu. 6. cum sequētibus. Matien. in l. 3. glo. 7. à nu. 6. tit. 8. lib. 5. recopil. & in l. 1. glo. 5. à nu. 7. tit. 11. eo. lib. 5. latissimè, subtiliter & elegāter ad praxim Ioan. Garciam in tract. de expensis, cap. 23. à nu. 24. & vide elegantem. l. 11. tit. 4. part. 2. et ibi Gregor. et Montaluum, et ex. exteris vide elegantem Rolandum à Valle infinita allegantem conf. 60. nu. 47. lib. 4. vbi loquitur in proprijs terminis minoris sine solennitate alienantis Ceph. conf. 338. num. 61. lib. 3. & conf. 315. & 316. eo. lib. et elegantissimū consiliū Sfortiæ, quod in pluribus decisionibus allegauit 41. à nu. 81. lib. 1. et in puncto de censu vendito à minore, eundem Sfortiā in tract. de integritate restitutione. 2. part. quæst. 56. art. 6. à nu. 42. allegat Franciscum Marcum et alios, et in 1. par. quæst. 45. artic. 2. per totum, et Felicianum in tract. de censibus lib. 2. cap. 2. à nu. 1. Certè in puncto iuris negare nō possumus, quidquid Ioan. Garcia dicat, quòd contrahens cum minori, omisis iuris solennitatibus, fit in præsumpta mala fide, quia facit contractum nullum, et à iure reprobatur, et quod tenetur ad fructuū

Secunda pars Additionum

restitutionem, & in censibus ad restituē
de fructus decurfos à minore solu-
 tos, prout intērato remedio restituo-
 nis in integrum dicit Sfortia vbi supra,
 & faciunt quæ diximus ad decisionem
 212. sed ex æquitate seruanda est præ-
 sens decisio, cuius opinionem, hac de-
 cisione non visa, Sfortia tenuit dicto
 conf. 41. aut si fructus essent restituēdi,
 si pērtium in minoris vtilitatem esset
 conuersum, deberet illud cum interesse
 reddere, vt per Sfortiam in d. q. 56. & sic
 in idem re incidimus: quare iudicando
 & consulendo seruandam existimo hanc
 elegantem decisionem.

Additio ad Decisionem CCCXIII. vel CCCXV.

NOta ex hac decisione tria.
 Primum, quod ex lege & consue-
 tudine Lusitaniæ natus ex homine ple-
 beio & ancilla propria vel aliena, est na-
 turalis, & succedit patri.

Secundum, quod idem iudicandum
 est in nepote ex tali.

Tertium, quod nō erit idem in filio
 & nepote nobilis qui nō amisit nobilita-
 tē ex eo quod fuit famulus illustris viri.

Primo adde quæ diximus in termi-
 nis ad decisionem. 86. & 167. & adde
 Caldas de nominatione, q. 12. à nu. 57.

Secundo adde, quod filiorum appel-
 latione nepotes continentur, vbi con-
 currit eadem ratio, vt per Bart. in l. li-
 berorum. nu. 5. vbi Rebuff. & Alciat. ff.
 de verborum signifi. latē Autores in l.
 Gallus. §. instituens. ff. de lib. & posthu.
 latē Deci. conf. 391. nu. 5. Socin. in l. hæ-
 redes mei. §. cum ita, nu. 11. ff. ad Treb.
 & conf. 90. col. 3. lib. 1. & 249. nu. 2. lib.
 2. Curt. Iun. conf. 22. Socin. Iun. conf.
 114. nu. 31. lib. 1. Ruinus conf. 78. lib. 2.
 Ceph. conf. 107. nu. 15. lib. 1. Valle. cōf.
 93. nu. 19. lib. 2. Bursat. conf. 13. nu. 15.
 lib. 1. Menoch. conf. 135. nu. 12. lib. 2. &

in tract. de præsump. lib. 4. præsum. 94.
 Marzarius conf. 8. & cum infinitis Iose-
 phus de Rusticis cōf. 2. post tractatū, an
 & quādo liberi, à nu. 37. cū sequētibus.
 Tertio adde quod contrarium de fa-
 mulis in vnuersum dixit Tiraq. in tra-
 ctatu de nobilitate. c. 34. in fine. Sed ni-
 hilominus hæc decisio vera est, & singu-
 laris, & de consuetudine seruantur in ea
 disposita.

Additio ad Decisionem CCCXV. vel CCCXVI.

NOta ex hac decisione duas conclu-
 siones.

Prima, quod bona acquisita à præla-
 to vel beneficiario, præsumuntur acqui-
 sita ex prælatura vel beneficio, nisi hære-
 des contrarium probent.

Secunda, quod non valet cōsuetudo,
 quod prælati testētur de bonis ex præla-
 tura acquisitis, licet valeat in alijs bene-
 ficiarijs & clericis inferioribus.

Primæ cōclusioni adde autores, ma-
 ximè Couar. nu. 7. in. c. 1. de testamētis,
 & Roman. cum Mandosio conf. 346.
 nu. 18. & conf. 159. nu. 4. & ibi Mando-
 sius verbo, *tua membra*. Barba. conf. 69.
 col. ante pen. lib. 3. Ioan. Baptistam Fer-
 retum conf. 118. Socin. cōf. 91. nu. 1. lib.
 3. Iul. Cla. lib. 4. sententiarum. §. testa-
 mentum, quæst. 66. Bertach. in tract. de
 Episcopo, par. 4. quæst. 3. nu. 6. Foller. ad
 cōstitutiones regni, tit. de sacrosanctis
 Ecclesijs. c. peruenit ad audiētiam nostrā
 nu. 27. & 34. Petrum Andreā Gamba-
 rum in tract. de legatis, lib. 6. num. 582.
 Redoan. in tract. de rebus Ecclesiæ, fol.
 293. Lamber. de iuri patronatus, lib. 1.
 par. 1. q. 8. art. 7. Caualecanum de vsufu-
 ctu mulieri, nu. 155. & decisione. 43. &
 44. parte. 1. Cels. conf. 9. nu. 5. Roland.
 Valle conf. 90. num. 10. lib. 2. Bero. cōf.
 5. num. 4. lib. 2. Menoch. in tractatu
 de arbitr. iudicū, lib. 2. cent. 1. casu. 195.
 à nu. 4. Card. conf. 79. latē & eleganter,
 & nouis.

& nouissimè Bursat. conf. 376. à nu. 2. cum sequentibus, & à num. 15. cum sequentibus lib. 4.

Secundæ adde l. 13. tit. 8. lib. 5. & ibi Azeued. & Matien. Couar. in c. cum in officijs, de testamentis, & vltra Nauar. hic citatum, vide Sarmien. in tractatu de redditibus parte. 2. cap. 1. Simancas, de Catholicis institutionibus. c. 9. à nu. 90. Molin. lib. 2. de primogenijs, c. 10. à nu. 45. allegant Didacum Perez, Greg. & alios, & nouissimè vide Bursat. d. conf. 376. & conf. 460. lib. 4. quidquid præsens decisio dicat: licet in his regnis consuetudo sit solum de clericis inferioribus agens, si esset etiam de prælatis, & esset immemorialis, ex qua præsumitur privilegium, & consensus Põtificis, nescio quare non valeret seruatis seruandis, scilicet si tales conformiter rectæ rationi de bonis suis disponerent, partim ad pias causas, partim in cõsanguineos non diuites; & si etiam aliquam memoriam profanam relinquerent (salua in omnibus sanctæ matris Ecclesiæ correctione) Fateor tamen, quòd serupulosa esset dicta consuetudo, et ideò vel parcè nimis, vel non seruanda. De prælatis loquor.

Additio ad Decisionem

CCCXVI. aut CCCXVII.

EX hac eleganti decisione tres conclusiones inferuntur.

Prima, quòd non valet conditio posita in legato vel fideicommissio, quòd filius melioratus ducat vxorem de consensu patris vel tertij, aliàs legatum aut lucrũ amittat, et ea nõ obstante, etiã nõ impleta conditione consequitur lucrũ.

Secunda, quòd bona lucrata constante matrimonio, sunt cõmunia inter virum et vxorem, etiam iure communi, seclusa regni consuetudine.

Tertia, quòd officium Cubicularij Principis in dotem datum, est dotale.

Primæ adde in terminis Molin. in tract. de Hispanorum primogenijs, c. 13. à nu. 35. cum sequentibus lib. 2. Ferdinandum Vasquiũ, Menchac. de controuersijs illustribus, lib. 3. c. 94. à num. 14. et præter Costam et Couar. in hac decisione citatos, vide Michaelẽ Crasum in suo sententiarum tract. §. legatũ, q. 50. à nu. 9. & Mauti. in tract. de coniecturis vltimarũ voluntatũ, lib. 11. tit. 18. à nu. 8. & elegans consilium in terminis Antonij de Prato. 136. à nu. 17. 1. tomo consiliorum Zileri de vltimis voluntatibus. Certè si vera dicere fas est, licet decisio in extraneis vel consanguineis verum dicat, attamen quando consensus de quo in conditione, debet esse proprij patris legatarie, quæ nubere debet, dubito si verum asserat, & crederem quòd non; quia vt constat ex dictis autoribus, maximè ex dicto Antonio de Prato in terminis, & ex Matica, & ex eleganti conf. Menoh. 69. à nu. 20. lib. 1. & Ceph. 712. lib. 5. & Sfortiæ. 79. nu. 11. hæc conditio iustissima & honestissima est, quia lex plurimum de patre confidit, & iniustum iudicat filium, qui absque consensu patris vxorem ducit: imò si sine causa faciat, delictum existimat committere, & non est credendum, quòd ipse sibi matrimonium decessus impediatur, et cum filius multa decentia posset inuenire cum consensu patris, non dicitur simpliciter à matrimonio impeditus, nec sibi libertas iusta aufertur, sed iniusta, et contra leges, & sic cum dicto Antonio teneo contra dictam communem opinionem, quæ eum Iureconsulto in §. si arbitrati, hic citato, non clarè in patre loquuta est. Cogita, & caue à periculosa extensione dicti Antonij, scilicet vt etiam valeat conditio expectandi consensus eius, cui pater cõmiserit; quod verum non credo.

Secundæ cõclusioni adde Ioan. Garciam

Secunda pars Additionum

ciam, qui plura refert, in tract. de ac-
quæstibus, à nume. 30. vbi latissimè de-
clarat tex. in c. 2. de don: intervium hinc
citatum, ex cuius dictis concludere, hanc
communione inductam esse consue-
tudine, & non iure communi: quod in
dubium existimo.

Tertiæ conclusioni adde quæ dixi-
mus ad decisionem. 29. & in alijs huius
libri, & in puncto decisione. 114.

Additio ad Decisionem

CCCXVIII.

ADde huic decisioni quæ diximus
ad decisionem. 145. vbi alia decisio
contrarium tenuit circa punctum ex-
cussionis, & ibi plures citavimus, & li-
cet, quod hinc dicit Autor de excusio-
ne, videatur in rigore verum, in praxi
servatur quod dictum est in dicta deci-
sione, & ipsa decisio dicit: & ad id quod
dicit Autor, quod excusio fieri potest
lite pendente contra tertium possesso-
rem, vel sufficit quod constet ex proces-
su, principalem non habere bona, vide
quæ diximus lib. 1. quæstio. quæst. 11. &
interim vide Bal. cons. 55. lib. 1. & 366.
lib. 3. Roman. cons. 388. Communistas
latissimè lib. 8. communium, tit. de fide
iuss. 25. à nu. 135. cum sequentibus & de-
cisiones Tessaur. Pedemontani. 51. 52.
53. per totas, & hæc opinio tanquam
æqua in praxi servatur.

Additio ad Decisionem

CCCXIX.

Hæc decisio elegans est ad declara-
tionem tex. & eius materiæ in au-
thentica nisi rogati. C. ad Trebell.

Ex qua deduc conclusiones sequentes

Prima, quod monasteriū excludit sub-
stitutum sub conditione Si sine liberis.

Secunda, quod donatio remunerato-
ria facta a minore valet.

Tertia, quod ingrediens religionē, po-
test testari cum minori numero testiū;

& quod testamentum confirmatur per
mortem naturalem, & interim mona-
sterium fruitur bonis.

De prima conclusione adde elegan-
tissimè, copiosissimè, & melius quā ali-
bi Menoch. de præsump. lib. 4. præsum.
83. per totam. Sfortiam cons. 19. per to-
tum. Crassum in tract. sententiarum. §.
fideicommissum, quæst. 42. Manticam
de coniecturis lib. 11. tit. 7. à nu. 8. Sfor-
tiam in tract. de compendiosa. 5. parte.
Osasum decis. Ped. 126. à nu. 24. & ex
nostris Couar. lib. 1. variarū, c. 19. à nu.
11. Villalob. in cōmunibus, verbo, mo-
nasteriū, à nu. 121. Costam inc. si pater,
verbo, Si absque liberis. à nu. 64. de testa-
mentis. Mencha. in tract. de successio.
creatio. §. 26. à nu. 41. & magis cōmuni-
ter cōcluditur, quod ex præsumpta vo-
luntate testatis, & favore piæ causæ mo-
nasteriū excludit substitutū, & ideò con-
traria existente aut apparente ex con-
iecturis, de quibus per Menoch. admit-
titur, nisi cōstaret de fraude Abbatis al-
licientis monachū blanditijs, & persua-
sionibus dolosis, ad ingressum monaste-
rij, vt dicit præsens decisio in fine; cui
adde Sfortiam in d. 6. parte, artic. vlti.
& Menoc. vbi supra, nu. 87. qui Bal. Spe-
culatorē, Ang. Clauasiū, & Siluestrū ci-
tat. **I**ntelligendi tamen sunt, quādo do-
lus illorū interuenit, qui dederit cau-
sam ingressui & professioni, aliàs in pra-
xi difficile esset obtinere secundum hæc
opinionem.

De secunda conclusione vide Mo-
lin. de primog. lib. 2. c. 9. nu. 8. Matien. in
l. 7. glo. 2. à nu. 29. Sfortiam de restitut.
par. 2. q. 58. artic. 1. 2. 3. & 4. maximè in
primo arti. 6. casu, vbi in terminis loqui-
tur, & allegat Piucl. in l. 1. par. 3. nu. 85.
C. de bonis maternis, & Simoncellum
in tract. de decretis, lib. 1. titu. 2. per to-
tum Anton. Gomez variarum tomo. 2.
cap. 13. col. 3. versic. Secundo inferitur, &
eundem Sfortiam vbi supra artic. 4.

De